

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
แบบโมเดลซิปปา ของนักศึกษา สาขาวิชาการปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

LEARNING ACHIEVEMENT DEVELOPMENT BY CIPPA MODEL OF
STUDENTS MAJORING IN POLITICAL SCIENCE (GOVERNMENT) IN
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY, ISAN CAMPUS

นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๑

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
แบบโมเดลชิปปา ของนักศึกษา สาขาวิชาการปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๑

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Learning Achievement Development by CIPPA Model of
Students Majoring in Political Science (Government) in
Mahamakut Buddhist University, Isan Campus

Mr. Kittiyanon Wannawong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Master of Arts
(Teaching Social Studies)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

C.E. 2018

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา ของนักศึกษา
สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน” เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษา ตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา

(พระมหาสมบูรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รศ. ดร.โกนิญฐ์ ศรีทอง)

กรรมการ

(รศ. ดร.อังคณา ตุงคะสมิต)

กรรมการ

(ผศ. ดร.ประยูร แสงใส)

กรรมการ

(ดร.สาคร มหาหิงค์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ. ดร.ประยูร แสงใส

ประธานกรรมการ

ดร.สาคร มหาหิงค์

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบ
โมเดลชิปปา ของนักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ผู้วิจัย : นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนสังคมศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

- : ผศ. ดร.ประยูร แสงใส, ป.ธ. ๔,
พธ.บ. (สังคมศึกษา), M.A. (Education), Ph.D. (Education)
- : ดร.สาคร มหาหิงค์, กศ.บ. (สังคมศึกษา), ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ),
ศศ.ม. (พัฒนาสังคม), M.Ed. (Ed Ad),
ค.ด. (การบริหารจัดการการศึกษา)

วันสำเร็จการศึกษา : ๙ มกราคม ๒๕๖๒

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ ๑ (เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา
ของนักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๒(เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน ก่อนและหลังเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบโมเดลชิปปา จำนวน ๓๐ รูปคน/

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ๑แผนจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบโมเดลชิปปา (๒
รายวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชารัฐศาสตร์ตามแนว
พุทธ และ ๓มหาวิทยาลัย ๒ของนักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒แบบสอบถามความคิดเห็น (๓
มหาวิทยาลัย ๒วิทยาเขตอีสาน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบโมเดลชิปปา สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน
และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

๑. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา ของนักศึกษาสาขาวิชาการ
ปกครอง ชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ด้านการพัฒนาการจัดการ
เรียนรู้ด้านพฤติกรรมของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
ตามแบบโมเดลชิปปา นักศึกษาให้ความร่วมมือและรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีปฏิสัมพันธ์

กับเพื่อนร่วมชั้น สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามได้ดี มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นของตนเองกับผู้อื่น เรียนรู้จากกลุ่ม โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับดี และ พฤติกรรมของอาจารย์ อาจารย์เป็นผู้จัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ชี้แนะให้คำปรึกษาเรียนรู้ในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับดี และความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบโมเดลซิปปา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

๒ .เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ก่อนและหลังเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบโมเดลซิปปา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธของนักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน หลังเรียนด้วยรูปแบบโมเดลซิปปาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๕.

Thesis Title : Learning Achievement Development by CIPPA Model of Students Majoring in Political Science (Government) in Mahamakut Buddhist University, Isan Campus

Researcher : Mr. Kittiyanon Wannawong

Degree : Master of Arts (Teaching Social Studies)

Thesis Supervisory Committee

: Asst. Prof. Dr. Prayoon Saengsai, Pali IV, B.A. (Social Studied), M.A. (Education), P.G.Dip. in journalism, Ph.D. (Education)

: Dr. Somkhuan Namseethan, Pali VI, B.A. (Social Studied), M.A. (Development Sociology), Ph.D. (Social Development)

Date of Graduation : January 9, 2019

Abstract

The aims of this research were: 1) to develop the learning management by using CIPPA model of the second year students majoring in Political Science (Government) in Mahamakut Buddhist University, Isan Campus; 2) to compare the learning achievements of 30 students before and after using the instructional method called ‘CIPPA model’. The research tools used in this study were: 1) a plan of learning management by CIPPA model in the course ‘Buddhist Political Science’; 2) a test of learning achievement in the course ‘Buddhist Political Science’; 3) a questionnaire to investigate the students’ opinions on the learning management by CIPPA model. The statistics used in this study were: Mean, Standard Deviation, t-test (independent samples) and the content analysis was used in data interpretation.

The research results were as follows:

1) Based on the study of the learning management by using CIPPA model of the second year students majoring in Political Science (Government) in Mahamakut Buddhist University, Isan Campus, in the aspects of the development of learning management and student behaviors on the learning management by CIPPA model, the students well collaborated and were responsible for their assignments, had good relationship with their classmates, were able to be a leader and follower,

exchanged their knowledge and opinions. Their learning from a group in overall was good. In terms of the teacher behaviors, they were a provider of learning activities, media, suggestions and advices in the learning process; this was at a good level. The statistic score of the students' opinions towards the learning management by CIPPA model in overall was at the highest level.

2) Based on the comparison of the learning achievements of 30 students before and after using CIPPA model, the student learning achievement in the course 'Buddhist Political Science' after using the model was higher than before using the model with the statistical significance level of .05.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์ในการให้คำปรึกษา แนะนำและตรวจแก้ไข ข้อบกพร่อง จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.ประยูร แสงใส ประธานกรรมการ ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.สาคร มหาหิงค์กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ . รองศาสตราจารย์ ดร.โกนิญฐ์ ศรีทอง ประธานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์อังคณา ตุงคะสมิต กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้คำแนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จสมบูรณ์ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ในความกรุณา และขอขอบพระคุณพระครูสุธีจริยวัฒน์ ดร.รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ที่เมตตาให้แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลวิจัยและนักศึกษาสาขาวิชาการ ปกครอง ชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ทุกรูป/คน ที่อนุเคราะห์กรอก แบบสอบถาม ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ประกอบด้วย พระครูปลัดสุรวุฒิ จนฺทมโม,ดร. พระครู ปลัดธรรมสรณ์ จัตตมโล,ดร. ดร.เอนก มุลมา ดร.อัครเดช นีละโยธิน และ ดร.สมควร นามสีฐาน ตลอดถึงทุกคนที่ช่วยอำนวยความสะดวกใน ครั้งนี้ที่มีเมตตาจิตเสียสละเวลาที่มีค่า เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องทั้งทางด้านภาษา เนื้อหา ระเบียบวิธี ให้สมบูรณ์และสำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณาจารย์และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย และสถาบันทางการศึกษาทุกแห่งทั้งทางภาครัฐและเอกชนที่ให้โอกาสศึกษา ค้นคว้าเอกสาร ข้อมูลวิจัย ทุกสิ่งทุกอย่างให้แก่ผู้วิจัย ตลอดถึงเพื่อน นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น รุ่น ๑ ทุกรูปคน / ที่ช่วยให้กำลังใจมาโดยตลอด และขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่ประสานงานหลักสูตรพุทธศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา ที่ได้กรุณา อนุเคราะห์ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความ ช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ที่เมตตาให้แจก แบบสอบถามเพื่อทดลองเครื่องมือข้อมูลวิจัย

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ อันจะพอพึงมีจากงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมถวายเป็น พุทธ บูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา และมอบบูชาเป็นกตเวทิตาคุณ แก่บิดา มารดา คุณพ่อแม่ครูบาอาจารย์ และ พุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ตลอดถึงผู้มีอุปการคุณทุกท่าน ซึ่งไม่สามารถจะเอ่ยนามได้ทั้งหมด ผู้ที่ ให้กำลังใจ ทรัพย์ ผู้ให้กำลังใจ ผู้ให้กำลังใจสนับสนุนในการทำงานวิจัยในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงตาม วัตถุประสงค์ สิ่งใดล้ำ ธรรมใดเลิศ พรใดประเสริฐ ขอให้บังเกิดแก่ทุกท่านที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ด้วย เทอญ.

นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์

๙ มกราคม ๒๕๖๒

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ที่มาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ ขอบเขตการวิจัย	๓
๑.๔ สมมติฐานการวิจัย	๔
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๔
๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๖
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
๒.๑ หลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง	๗
๒.๒ รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	๘
๒.๓ หลักการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา	๘
๒.๔ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานของหลักชิปปา	๑๑
๒.๕ รูปแบบการเรียนการสอนตามหลักชิปปา	๒๒
๒.๖ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๒๔
๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๘
๒.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๓๔
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๓๗
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๓๗
๓.๒ ประชากรและกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย	๓๙

	ช
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๓๙
๓.๔ ขั้นตอนการวิจัย	๔๕
๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๖
๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๙
๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๙
บทที่ ๔ ผลการศึกษา	๕๒
๔.๑ บริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	๕๒
๔.๒ ผลสะท้อนของการปฏิบัติการสอน	๕๖
๔.๓ สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๕
๔.๔ องค์กรความรู้ที่ได้จากการวิจัย	๗๒
บทที่ ๕ สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	๗๓
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๗๓
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๗๗
๕.๓ ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	๘๐
บรรณานุกรม	๘๒
ภาคผนวก	๘๖
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๘๗
ภาคผนวก ข แผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา	๙๒
ภาคผนวก ค รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	๑๓๖
ภาคผนวก ง หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	๑๓๘
ภาคผนวก จ การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถาม (IOC)	๑๔๔
ภาคผนวก ฉ หนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม เพื่อทดลอง เครื่องมือวิจัย และค่าความเชื่อมั่นจากการทดลองเครื่องมือ	๑๔๖
ภาคผนวก ช หนังสือเพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามจริง เพื่อการวิจัย	๑๔๘
ประวัติผู้วิจัย	๑๕๐

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ ๓.๑	๔๘
ตารางที่ ๔.๑	๕๘
ตารางที่ ๔.๒	๖๑
ตารางที่ ๔.๓	๖๔
ตารางที่ ๔.๔	๖๕
ตารางที่ ๔.๕	๖๖
ตารางที่ ๔.๖	๖๙
ตารางที่ ๔.๗	๗๐
ตารางที่ ๔.๘	๗๑

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ ๒.๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๓๖
ภาพที่ ๓.๑ แสดงขั้นตอนของการวิจัย	๔๕
ภาพที่ ๓.๒ ขอบข่ายของการวิจัย	๔๘

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ที่มาและความสำคัญของปัญหา

กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ ๒๑ ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง รวมไปถึงการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและสามารถปรับตัวให้ทันกับเหตุการณ์ การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ตามสภาพความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศ ถ้าหากมีการจัดการคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นแล้ว ย่อมส่งผลให้ประชาชนในประเทศมีประสิทธิภาพ มีความรู้ ความสามารถ มีปัญหาที่จะพึ่งพาตนเอง และช่วยเหลือผู้อื่นได้ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคน สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และในการพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม ตามที่สังคมต้องการนั้นต้องอาศัยการศึกษาเป็นเครื่องมือ และในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้น สิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ก็คือ คุณภาพการสอนของครู ถ้าครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดีและมีคุณภาพแล้ว ผู้เรียนย่อมจะได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคน สามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพการจัดการศึกษาทั้งสามรูปแบบในหมวด ๓ ต้องเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องสาระความรู้ ให้บูรณาการความรู้และทักษะด้านต่างๆ ให้เหมาะสมกับแต่ละระดับการศึกษา^๑

การพิจารณาหาวิธีการเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งจำ เป็นในการพัฒนาคุณภาพด้านกระบวนการแสวงหาความรู้ การคิด และการแก้ปัญหาในการเรียนการสอน ซึ่งหลักการหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจอย่างกว้างขวางคือ การจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการจัดการ

^๑ กรมวิชาการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๒), หน้า ๑๗.

สอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบซิปปา (CIPPA) ที่พัฒนาโดย รศ.ดร.ทศนา แคมมณี^๒ ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งผู้เรียนจะมีส่วนร่วมด้วยความกระตือรือร้น รู้สึกตื่นตัว ตื่นใจ มีความจดจ่อ ผูกพันกับสิ่งที่ทำและผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง แนวคิดหลัก ๕ แนวคิดที่เป็นพื้นฐานของการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบซิปปา ได้แก่

๑) แนวคิดการสรรค์สร้างองค์ความรู้ (Constructivism)

๒) แนวคิดเรื่องกระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ (Group Process and Cooperative Learning)

๓) แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness)

๔) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning)

๕) แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning)

แนวคิดดังกล่าวเป็นที่มาของหลักซิปปา (CIPPA) ซึ่งมีหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้

C มาจากคำว่า Construction หมายถึง การสร้างความรู้ด้วยตนเองตามแนวคิด constructivism

I มาจากคำว่า Interaction หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว

P มาจากคำว่า Physical Participation หมายถึง การให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เคลื่อนไหวร่างกายโดยการทำกิจกรรมในลักษณะต่างๆ ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางกาย

P มาจากคำว่า Process Learning หมายถึง การเรียนรู้กระบวนการต่างๆ ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางด้านสติปัญญา

A มาจากคำว่า Application หมายถึง การนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายๆ ด้าน

การจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาพบว่านักศึกษามีปัญหาในด้านเนื้อหาในด้านหลักการเรียนเพียงการรับรู้และความจำซึ่งต้องอาศัยความแม่นยำในเนื้อหาที่รับข้อมูล ซึ่งเป็นเรื่องยากสำหรับนักศึกษา และอาจารย์ที่ไม่มีวิธีการสอนหรือสื่อการสอนที่หลากหลาย แต่สื่อที่อาจารย์ใช้บางครั้งไม่สอดคล้องหรือมีความต่อเนื่องที่จะทำให้ นักศึกษามีความจำที่แม่นยำ ปัญหาเหล่านี้ทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานและมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนในบางรายวิชาจาก

^๒ ทศนา แคมมณี, รูปแบบการเรียนการสอน, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐).

สาเหตุดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะแก้ปัญหาการเรียน โดยการใช้วิธีสอนแบบชิปปา (CIPPA MODEL) และวิธีสอนแบบปกติ มาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้เกิดความหลากหลายในการสอนและทำให้การเรียนมีความน่าสนใจ เพราะวิธีสอนแบบชิปปา เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีการสร้างความรู้ ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติ ทิศนา แชมมณี ได้กล่าวว่า CIPPA MODEL เป็นรูปแบบที่ประกอบด้วย ๕ แนวคิด ได้แก่แนวคิดการสร้างความรู้ แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ และแนวคิดการถ่ายโอนความรู้ โดยวิธีการสอนรูปแบบนี้มีจุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง โดยการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือจากกลุ่ม นอกจากนั้นยังช่วยพัฒนากระบวนการต่าง ๆ เช่น กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม กระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และกระบวนการแสวงหาความรู้ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าหลักการของการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีการสอนแบบชิปปา เป็นรูปแบบการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกทักษะการคิด การทำงานกลุ่ม และการแสวงหาความรู้ และทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจมากขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน แบบโมเดลชิปปามาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาและนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา ของนักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ก่อนและหลังเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบโมเดลชิปปา

๑.๓ ขอบเขตการวิจัย

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เป็นเนื้อหาของ หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง หมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาเอกการปกครอง รายวิชาเอก วิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์ มีดังนี้

(๑) แนวคิดพื้นฐานทางรัฐศาสตร์
 (๒) แนวทางการศึกษารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์ และคำสอนเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์

- (๓) คำสอนเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ตามแนวพุทธศาสตร์
 (๔) คำสอนเกี่ยวกับธรรมราชาตามแนวพุทธศาสตร์
 (๕) ประเด็นต่างๆเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์
 (๖) ธรรมที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครอง

การวิจัยในครั้งนี้เริ่มปฏิบัติการพัฒนาในภาคการเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบโมเดลชิปปา

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนรายวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์

๑.๓.๓ กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักศึกษา สาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ภาคการเรียนที่ ๑/๒๕๖๑ จำนวน ๓๐ รูป/คน

๑.๓.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

๑.๓.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

กรกฎาคม ๒๕๖๑ – มกราคม ๒๕๖๒ รวมระยะเวลา ๗ เดือน

๑.๔ สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษา ที่ได้รับการสอนโดยวิธีการสอนแบบโมเดลชิปปา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๕

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๕.๑ การจัดการเรียนการสอนแบบโมเดลชิปปา หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้น ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด และการตัดสินใจอย่างเป็นระบบสามารถ สร้างความรู้ ค้นพบ

ความรู้ ได้ด้วยตัวเอง นักศึกษามีบทบาทมากในกิจกรรม การเรียน การสอนและผู้เรียนสามารถไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ ซึ่งมีขั้นตอนที่สำคัญ ๗ ประการ ดังนี้^๓

๑) ขั้นการทบทวนความรู้เดิม ขั้นนี้เป็นการดึงความรู้ของผู้เรียนในเรื่องที่เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน

๒) ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นนี้เป็นการแสวงหาข้อมูล ความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนยังไม่มี จากแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้ต่างๆ ซึ่งครูอาจจะเตรียมมาให้ผู้เรียนหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับ แหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนไปแสวงหาก็คได้

๓) ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องศึกษา และทำความเข้าใจกับข้อมูล/ความรู้ที่หามาได้ ผู้เรียนจะต้อง สร้างความหมายของข้อมูล/ประสบการณ์ใหม่ๆ โดยใช้กระบวนการต่างๆ ด้วยตนเอง เช่น ใช้ กระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่มในการอภิปรายและสรุปความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลนั้น ซึ่งอาจ จำเป็นต้องอาศัยการเชื่อมโยงกับความรู้เดิม

๔) ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนอาศัยกลุ่มเป็น เครื่องมือในการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของคนแก่ผู้อื่น และได้รับประโยชน์จากความรู้ ความ เข้าใจของผู้อื่นไปพร้อม ๆ กัน

๕) ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้ขั้นนี้เป็นขั้นการสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด ทั้ง ความรู้เดิมและความรู้ใหม่ และจัดสิ่งที่เรียนรู้ให้ระบบระเบียบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ ได้ ง่าย

๖) ขั้นการแสดงผลงาน ขั้นนี้เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานการสร้าง ความรู้ของคนให้ผู้อื่นรับรู้ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนต่อยอดหรือตรวจสอบความเข้าใจของตน และช่วย ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์

๗) ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้ ขั้นนี้เป็นของการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการนำ ความรู้ ความเข้าใจของตนไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความชำนาญ ความเข้าใจ ความสามารถในการแก้ปัญหาและความจำเป็นในเรื่องนั้น ๆ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนของนักศึกษาในวิชา ซึ่งวัดได้ จากคะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน เป็นแบบ ปรนัย ๔ ตัวเลือก จำนวน ๓๐ ข้อ

^๓ ทิศนา ขัมมณี, ศาสตราจารย์ อังคความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๖๘-๗๙.

นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่เข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ชั้นปีที่ ๒ (จันทร์-ศุกร์) ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑ หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง หมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาเอกการปกครอง รายวิชาเอก รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์

๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๖.๑ ได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปาแก่นักศึกษาชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

๑.๖.๒ ได้ข้อมูลผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการสอนโดยวิธีการสอนแบบโมเดลชิปปา

๑.๖.๓ ได้แนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบโมเดลชิปปาซึ่งผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสวงหาความรู้ตลอดเวลาที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษา

๑.๖.๔ นำข้อมูลผลการวิจัยที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในวิจัยครั้งนี้ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ก่อนและหลังเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบโมเดลชิปปา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อ ต่อไปนี้

- ๒.๑ หลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง
- ๒.๒ รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์
- ๒.๓ หลักการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา
- ๒.๔ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานของหลักชิปปา
- ๒.๕ รูปแบบการเรียนการสอนตามหลักชิปปา
- ๒.๖ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- ๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ หลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง

๒.๑.๑ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตนของบัณฑิตด้วยหลักรัฐศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา
๒. เพื่อส่งเสริมให้บัณฑิตมีศักยภาพในการเป็นนักบริหาร นักวิชาการและนักวิจัย ที่มีความรู้ในด้านรัฐศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา เพื่อสนองต่อองค์กรคณะสงฆ์และสังคมทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ
๓. เพื่อส่งเสริมให้บัณฑิตมีความสามารถประยุกต์หลักการและวิธีการทางทางรัฐศาสตร์กับหลักการพระพุทธศาสนา
๔. เพื่อส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตให้มีทักษะชีวิต คิดอย่างมีเหตุผล ใช้ปัญญาในการแก้ปัญหา กล้าเผชิญสถานการณ์ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และสามารถแก้ไขปัญหาส่วนตนและองค์กรได้เป็นอย่างดี
๕. เพื่อส่งเสริมให้บัณฑิตมีศักยภาพในการศึกษา ค้นคว้าวิจัย อันจะนำไปสู่การเสริมสร้าง องค์ความรู้ใหม่ด้านรัฐศาสตร์แนวพุทธในระดับสูงขึ้นไป

๒.๒ รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์

๒.๒.๑ คำอธิบายรายวิชา

ความหมาย คำนิยาม ขอบเขต เนื้อหาวิชาและวิธีการศึกษา แบบความคิดพื้นฐานทางรัฐศาสตร์ เปรียบเทียบแนวพุทธศาสตร์ ตลอดจนหลักธรรมในพระพุทธานุศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับรัฐศาสตร์

๒.๒.๒ จุดมุ่งหมายของรายวิชา

๑. นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในคำสอนที่เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ที่ปรากฏในสอนของของพุทธศาสนา

๒. นักศึกษาสามารถวิเคราะห์คำสอนที่เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ที่ปรากฏในสอนของของพุทธศาสนาได้

๒.๒.๓ วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

๑. เพื่อให้สื่อการสอน วิธีการสอน เนื้อหาในรายวิชามีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น

๒. เพื่อให้รายวิชามีเนื้อหาทันต่อเหตุการณ์โลกปัจจุบันมากยิ่งขึ้นอีกทั้งนักศึกษายังสามารถนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

๒.๓ หลักการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปา

ทศนา เขมมณี ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยครูจะต้องให้โอกาสผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากมาย ซึ่งกิจกรรมนั้น จะต้องมิลักษณะที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่าง active คือช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ตื่นใจ มีความจดจ่อ ผูกพันกับสิ่งที่ทำ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพสำหรับการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้เสนอไว้ดังต่อไปนี้

๑. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางร่างกาย

๒. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านสติปัญญา

๓. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านสังคม

๔. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านอารมณ์

จากกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้ง ๔ ด้านดังกล่าว รวมทั้งการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และการถ่ายโอนการเรียนรู้ที่ได้เพิ่มขึ้นมานั้น มาใช้เป็นแนวการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบชิปปา (CIPPA)

๒.๓.๑ หลักชิปปา (CIPPA)

หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบชิปปาหรือหลักชิปปา (CIPPA) เป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาขึ้นโดยตรงศาสตราจารย์ ดร.ทีศนา แชมมณี ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลักการดังกล่าว พัฒนาขึ้นจากแนวคิดหลัก ๕ แนวคิด ได้แก่

- ๑) แนวคิดการสรรค์สร้างความรู้ (Constructivism)
- ๒) แนวคิดเรื่องกระบวนการกลุ่ม และการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Group Process and Cooperative Learning)
- ๓) แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness)
- ๔) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning)
- ๕) แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning) โดยพื้นฐานของแนวคิดหลักทั้ง ๕ ข้างต้น คือ ทฤษฎีสำคัญ ๒ ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีพัฒนาการมนุษย์ (Human Development) ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) จากแนวคิดข้างต้นสรุปเป็นหลักชิปปา (CIPPA) ได้ดังนี้ C มาจากคำว่า Construction of knowledge

หลักการสร้างความรู้ หมายถึง การให้ผู้เรียนสร้างความรู้ตามแนวคิดของ Constructivism ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นประสบการณ์เฉพาะตนในการสร้างความหมายของสิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเอง กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง ซึ่งการที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ สร้างความรู้ด้วยตนเองนี้เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา I มาจากคำว่า Interaction

หลักการปฏิสัมพันธ์ หมายถึง การให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว ซึ่งตามทฤษฎี Constructivism และ Cooperative Learning เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคมที่บุคคลจะต้องอาศัยและพึ่งพาซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกัน กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคล และแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม P มาจากคำว่า Process Learning

หลักการเรียนรู้กระบวนการหมายถึงการเรียนรู้กระบวนการต่างๆเพราะทักษะกระบวนการ เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ ซึ่งมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสาระ (Content) ของการเรียนรู้กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการ การต่างๆ เช่น กระบวนการคิด กระบวนการทำงาน กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม ฯลฯ ซึ่งเป็น ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ตลอดชีวิต รวมทั้งเป็นการช่วยให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมทางด้านสติปัญญาอีกทางหนึ่ง P มาจากคำว่า Physical participation / Involvement

หลักการมีส่วนร่วมทางร่างกาย หมายถึง การให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เคลื่อนไหวร่างกาย โดยการทำกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางกาย กล่าวคือ การเรียนรู้ต้องอาศัยการเรียนรู้การเคลื่อนไหวทางกายจะช่วยให้ประสาทการรับรู้ "active" และรับรู้ได้ดีตั้งนั้นในการสอนจึงจำเป็นต้องมีกิจกรรมให้ผู้เรียนต้องเคลื่อนไหวที่หลากหลาย และเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการรับรู้และเรียนรู้ A มาจากคำว่า Application

หลักการประยุกต์ใช้ความรู้ หมายถึง การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ กล่าวคือ การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงหรือการปฏิบัติจริง จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆ และเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งขึ้น กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีแต่เพียงการสอนเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนเข้าใจ โดยขาดกิจกรรมการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ จะทำให้ผู้เรียนขาดการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร การจัดกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้นี้ เท่ากับเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนรู้ในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายๆ ด้านแล้วแต่ลักษณะของสาระและกิจกรรมที่จัด นอกจากนี้ การนำความรู้ไปใช้เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต เป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาและการเรียนการสอน

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีกระบวนการการเรียนการสอนทั้ง ๕ ด้าน ซึ่งประกอบไปด้วย แนวคิดการสรรค์สร้างความรู้ แนวคิดเรื่องกระบวนการกลุ่ม และการเรียนรู้แบบร่วมมือ แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ และแนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการเรียนที่จะทำให้นักศึกษาได้หลักการสร้างความรู้ ซึ่งการที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ สร้างความรู้ด้วยตนเองนี้เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา หลักการปฏิสัมพันธ์การให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคมที่บุคคลจะต้องอาศัยและพึ่งพาซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการอยู่ ร่วมกัน หลักการเรียนรู้กระบวนการ ผู้เรียนได้เรียนรู้

กระบวนการ การต่างๆ กระบวนการคิด กระบวนการทำงาน กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม ซึ่งเป็น ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ หลักการมีส่วนร่วมทางร่างกาย ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางกาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการรับรู้และเรียนรู้ หลักการประยุกต์ใช้ความรู้ การนำความรู้ ไปใช้ในชีวิตจริงหรือการปฏิบัติจริง ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในกิจกรรมการเรียนรู้ ในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายๆ ด้าน ในการดำรงชีวิต เป็นเป้าหมายสำคัญของการจัด การศึกษาและการเรียนการสอน

๒.๔ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานของหลักชิปปา

แนวคิดแต่ละแนวคิดมีรายละเอียดที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

๒.๔.๑ แนวคิดการสรรสร้างความรู้ (Constructivism)

แนวคิด Constructivism เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เชื่อว่า กระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจเกิดจากตัวผู้เรียนเอง โดยความรู้ที่เกิดขึ้นนั้น นักเรียนเป็นผู้สร้างขึ้น โดยอาศัย การปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เป็นประสบการณ์ใหม่ที่เชื่อมโยงกับความรู้เดิมของนักเรียนและจะ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งคุณลักษณะที่สำคัญของแนวคิด Constructivism มีดังนี้

๑. ผู้เรียนเป็นผู้แสวงหา ค้นพบและสร้างความรู้ด้วยตนเอง
๒. การเรียนรู้สิ่งใหม่จะเกิดขึ้นได้ย่อมขึ้นกับความเข้าใจในบทเรียน ปัจจุบันผู้เรียน อาจมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เดิมที่ช่วยส่งเสริม สนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการ เรียนรู้ใหม่ ดังนั้นครูจึงต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์และสร้างความเข้าใจในบทเรียน
๓. การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้สะดวกเมื่อปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
๔. การเรียนรู้ที่มีความหมาย จะต้องดำเนินการภายใต้การปฏิบัติในสภาพจริงหรือใกล้เคียง กับสภาพจริงมากที่สุด

ทิตนา แคมมณี^๑ ได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ว่า เป็นกระบวนการ ในการ "acting on" ไม่ใช่ "taking in" กล่าวคือ เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนจะต้องจัดกระทำกับข้อมูล ไม่ใช่เพียงรับข้อมูลเข้ามา และนอกจากกระบวนการเรียนรู้จะเป็นกระบวนการ

^๑ ทิตนา แคมมณี, ๑๔ วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕), หน้า ๑๗.

ปฏิสัมพันธ์ ภายใน สมอง แล้วยังเป็นกระบวนการทางสังคมอีกด้วย การสร้างความรู้จึงเป็นกระบวนการ ทั้งทางด้านสติปัญญา และสังคมควบคู่กันไป

วัฒนาพร ระงับทุกข์^๒ ได้สรุปแนวคิดหลักของทฤษฎี Constructivism ไว้ว่าแนวคิดนี้มีความเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในบุคคล บุคคลเป็นผู้สร้างความรู้ จากความสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งที่พบเห็นกับความรู้ ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมและได้เสนอบทบาทของครู ในการจัดการเรียน การสอน ตามแนวคิด Constructivism ดังนี้

๑. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสังเกต สำรวจเพื่อให้เห็นปัญหา
๒. มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน เช่น แนะนำให้ถาม ให้คิด เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบหรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง
๓. ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการคิดค้นต่อๆ ไป ให้มีการทำงานเป็นกลุ่ม พัฒนาให้ ผู้เรียนมีประสบการณ์กว้างไกลนอกจากนี้ยังมีผู้กล่าวถึง แนวคิดการสรรสร้างความรู้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กล่าวว่า ผู้เรียนสร้างเสริมความรู้ผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาด้วยตนเอง ผู้สอนไม่สามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญา ของผู้เรียนได้ แต่ผู้สอนสามารถช่วยให้ผู้เรียนปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาได้ โดยจัด สภาพการณ์ทำให้เกิดภาวะ ไม่สมดุลขึ้น คือ สภาวะที่โครงสร้างทางปัญญาเดิมใช้ไม่ได้ ต้องมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับ ประสบการณ์มากขึ้น และการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Constructivism จะ เกิดขึ้นได้ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

๑. การเรียนรู้เป็น Active process ที่เกิดขึ้นเฉพาะตัวบุคคล การสอนโดยวิธีบอกเล่าซึ่งจัดเป็น passive process จะไม่ช่วยให้เกิดการพัฒนาแนวความคิดหลักมากนักแต่การบอกเล่าก็จัดเป็น วิธีให้ ข้อมูลทางหนึ่งได้
๒. ความรู้ต่างๆ จะถูกสร้างขึ้นด้วยตัวของนักเรียนเองโดยใช้ข้อมูลที่ได้รับเข้ามา ใหม่วรร่วมกับข้อมูลหรือข้อความที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่างๆ เช่น สังคม สิ่งแวดล้อมรวมทั้ง ประสบการณ์เดิมมาเป็นเกณฑ์ช่วยการตัดสินใจ
๓. ความรู้และความเชื่อของแต่ละคนจะแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี และสิ่งที่นักเรียนได้พบเห็นซึ่งจะถูกใช้เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจและใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแนวคิดใหม่

^๒ วัฒนาพร ระงับทุกข์, **แผนการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**, (กรุงเทพมหานคร: คุรุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒), หน้า ๖๓-๗๒.

๔. ความเข้าใจจะแตกต่างจากความเชื่อโดยสิ้นเชิง และความเชื่อจะมีผลโดยตรง ต่อการสร้างแนวคิดหรือการเรียนรู้

สุรกุล เจนอบรม^๓ ได้เสนอแนวการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎี Constructivism ดังนี้

๑. เป็นกิจกรรมที่เน้นการแก้ปัญหา
๒. นำเสนอปัญหาในลักษณะที่มองเห็นได้ในรูปแบบการคิดที่ชัดเจน
๓. สร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนที่สมบูรณ์ครบถ้วนมี ครู ตำรา และเอกสาร กำหนดขอบข่าย ของงานให้ผู้เรียนทำ รวมถึงการนำเอาทรัพยากรอื่น ๆ เข้ามาช่วยสนับสนุนการเรียน เช่น สารานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์
๔. เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเป็นกลุ่ม เน้นที่การทำงานเพื่อแก้ปัญหาเป็นกลุ่มมากกว่ารายบุคคลเป็นการเรียนรู้ด้วยการทดลองทำการสำรวจทางเลือกต่าง ๆ มากกว่าการหาคำตอบที่ถูกต้องเท่านั้น เป็นการเรียนรู้ด้วยการค้นพบเอง
๕. ใช้วิธีการประเมินจากผลงานใช้การประเมินเชิงคุณภาพมากกว่าการประเมินเชิงปริมาณ

กรมวิชาการ^๔ ได้เสนอเกี่ยวกับการสรสร้างความรู้ว่า เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการ เรียนรู้ของเด็กที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผ่านรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียน ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา และมีการเชื่อมโยงการเรียนรู้ในเนื้อหา กับชีวิตจริง

จากแนวการสรสร้างความรู้ดังกล่าวสรุปได้ว่า การเรียนรู้ตามแนวคิด Constructivism เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องแสวงหาความรู้และสรสร้างความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเอง ความรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับคนอื่น ๆ หรือพบสิ่งใหม่ๆ แล้ว นำความรู้ที่มีอยู่มาตรวจสอบกับสิ่งใหม่ๆ

^๓ สุรกุล เจนอบรม, ทฤษฎีการสรสร้างสรค์ปัญญาเพื่อพัฒนาการศึกษาตลอดชีวิต, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๕๕-๖๐.

^๔ กรมวิชาการ, การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: CIPPA MODEL, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒), หน้า ๔-๑๓.

๒.๔.๒ แนวคิดเรื่องกระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ (Group Process and Cooperative Learning)

กระบวนการกลุ่ม เป็นวิทยาการที่ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มคนเพื่อนำความรู้ไปใช้ในการปรับหรือ เปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรมของคน ซึ่งจะนำไปสู่การเสริมสร้าง ความสัมพันธ์และการพัฒนาการ ทำงานของกลุ่มคนให้มีประสิทธิภาพ และได้มีการศึกษาตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๒๐ โดย Kurt Lewin แนวคิด เรื่องกระบวนการกลุ่มมีพื้นฐานแนวคิดที่ว่าพฤติกรรม ของสมาชิกในกลุ่มที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ย่อม ก่อให้เกิดผลในการเปลี่ยนแปลงของทั้งตัวบุคคล และกลุ่มโดยอาศัยกิจกรรมต่างๆ เป็นตัวกำหนด ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงกระบวนการกลุ่มไว้ดังนี้

กรมวิชาการ กล่าวถึงแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีกระบวนการกลุ่ม (Group Process) โดยสรุปดังนี้

๑. พฤติกรรมของบุคคลเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม
๒. โครงสร้างของกลุ่มจะเกิดจากการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีลักษณะแตกต่างกันและ จะมีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของสมาชิกกลุ่ม
๓. การรวมกลุ่มจะเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ในด้านการกระทำความรู้สึก และความคิด
๔. สมาชิกกลุ่มจะมีการปรับตัวเข้าหากันและจะพยายามช่วยกันทำงาน โดยอาศัยความสามารถของแต่ละบุคคลซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานลุล่วงไปได้ตามเป้าหมายของกลุ่ม

เลวิน (Lewin) อ้างถึงใน ชาติชาย ม่วงปฐุม^๕ ให้แนวคิดไว้ว่า พฤติกรรมของบุคคลจะเป็นผลมาจากพลังความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งจะเกิดจากการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีลักษณะแตกต่างกัน แต่ละคนในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในรูปการกระทำความรู้สึก และความคิดในการรวมตัวกันแต่ละครั้งจะมีโครงสร้างและปฏิบัติต่อกันในลักษณะแตกต่างกันออกไป สมาชิกในกลุ่มจะมีการปรับตัวเข้าหากัน พยายามช่วยกันทำงาน พร้อมทั้งมีการปรับบุคลิกภาพของแต่ละคนให้สอดคล้องกัน ก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทำให้เกิดพลังหรือแรงผลักดันของกลุ่มที่ทำให้การทำงานเป็นไปได้อย่างดี

^๕ ชาติชาย ม่วงปฐุม, “ผลของวิธีการเรียนแบบร่วมมือและระดับความสามารถทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา”, วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, (บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๙), บทคัดย่อ.

ทศนา แคมมณี^๖ ได้เสนอหลักการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ดังนี้

๑. ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และมากที่สุดเท่าที่จะทำได้
๒. ยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้สำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มได้ พุดคุยปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ที่กว้างและหลากหลาย
๓. ยึดการค้นพบด้วยตนเองเป็นวิธีการสำคัญในการเรียนรู้ โดยครูต้องจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นหา และค้นพบคำตอบด้วยตนเอง
๔. เน้นกระบวนการควบคุมไปกับผลงานโดยการส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ถึงกระบวนการกลุ่มและกระบวนการต่างๆ ที่ทำให้เกิดผลงาน
๕. เน้นการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติจริง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ^๗ ได้เสนอหลักการเพื่อเป็นแนวทางในการ จัดการเรียนการสอน สรุปได้ดังนี้

๑. เป็นการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนโดยให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมให้มากที่สุด เพราะการเข้าร่วมและมีบทบาทในการเรียนจะช่วยให้ ผู้เรียนมีความพร้อม มีความกระตือรือร้น และมีความสุขในการเรียน
๒. เป็นการเรียนการสอน ที่เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากกลุ่มให้มากที่สุด กลุ่มจะเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ ที่จะฝึกให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปรับตัวและทำงาน เข้ากับคนอื่นได้
๓. เป็นการสอนที่ยึดหลักการค้นพบและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตัวของนักเรียนเอง โดยครูเป็นผู้จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพยายามค้นหาและพบคำตอบด้วยตนเองอันจะทำให้ ผู้เรียนจดจำได้ดีและจำได้นาน
๔. เป็นการสอนที่ให้ความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ว่าเป็นเครื่องมือที่จำเป็นต่อ การแสวงหาความรู้ และคำตอบต่างๆ ครูจะต้องให้ความสำคัญของกระบวนการต่าง ๆ ในการ แสวงหา คำตอบ ไม่ใช่มุ่งอยู่ที่คำตอบโดยไม่คำนึงถึงกระบวนการและวิธีที่ได้มาซึ่งคำตอบ

^๖ ทศนา แคมมณี, การจัดการเรียนสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : CIPPA MODEL, (วารสารวิชาการ, ๒๕๔๒), หน้า ๒-๓๐.

^๗ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๔๓).

๑) การเรียนแบบร่วมมือ

จอห์นสัน (Johnson) ได้ให้แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า การเรียนรู้ต้อง ฟังพากัน หันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กัน มีทักษะทางสังคม มีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มที่ใช้ ในการทำงาน และมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ที่สามารถตรวจสอบและวัด ประเมิน ได้

กรมวิชาการ^๕ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือ ว่าเป็นวิธีการ เรียนที่จัดให้ นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยโดยให้สมาชิกทุกคนมีความรับผิดชอบต่อกัน ร่วมกัน ช่วยกัน ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จโดยมีจุดหมายร่วมกัน สมาชิกกลุ่มมีการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่ง กันและกันทำงานเต็มความสามารถ มีการคิดร่วมกัน ทำงานร่วมกันมี มนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและ ร่วมมือกันทำให้บรรลุผลสำเร็จ

ฟรอยด์ (Freud) อ้างถึงใน ชาติชาย ม่วงปฐุม^๖ ให้แนวคิดไว้ว่าการที่บุคคล จะอยู่ร่วมกัน เป็นกลุ่มได้จะต้องอาศัยกระบวนการจูงใจ ซึ่งอาจเป็นรางวัล หรือผลจากการทำงานกลุ่มและ ในกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนจะมีโอกาสแสดงตนอย่างเปิดเผยหรืออาจจะพยายามปกปิดตนเอง โดยใช้กลไกการ ปรับตัว

รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีหลายรูปแบบ ซึ่งแต่ละ รูปแบบ จะมีวิธีการดำเนินการหลักๆ ซึ่งได้แก่ การจัดกลุ่ม การศึกษาเนื้อหาสาระ การทดสอบ การ คิด คะแนน และระบบการให้รางวัล แตกต่างกันไป เพื่อสนอง วัตถุประสงค์เฉพาะ แต่ไม่ว่าจะ เป็น รูปแบบใด ต่างก็ใช้หลักการเดียวกัน คือหลักการการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๕ ประการ และมี วัตถุประสงค์ มุ่งตรงไปในทิศทางเดียวกัน คือเพื่อช่วยให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่ศึกษา อย่าง มากที่สุดโดย อาศัยการร่วมมือกัน ช่วยเหลือกันและแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่างกลุ่มผู้เรียนด้วยกัน ความ แตกต่างของรูปแบบแต่ละรูปแบบจะอยู่ที่เทคนิคในการศึกษาเนื้อหาสาระ และวิธีการเสริมแรง และ การให้รางวัล เป็นประการสำคัญ

นิตยา เจริญนิเวศกุล ได้กล่าวถึงลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือ ว่าเป็น การอยู่ร่วมกัน เป็นกลุ่มเล็กๆ มีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มแบบทุกคนร่วมมือกัน นักเรียนแต่ละคน ในกลุ่มมี ความสามารถแตกต่างกันมีบทบาทที่ชัดเจนในการเรียนหรือทำกิจกรรมอย่างเท่าเทียมกัน และ หมุนเวียนบทบาทหน้าที่ภายในกลุ่มอย่างทั่วถึง มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างแท้จริง ได้ พัฒนา

^๕ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๖๕.

^๖ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๗๖.

ทักษะความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม นักเรียนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ตรวจสอบผลงานร่วมกัน ช่วยกันรับผิดชอบในงานทุกขั้นตอน ซึ่งนักเรียนจะบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ก็ต่อเมื่อสมาชิกในกลุ่มคนอื่นๆในกลุ่มบรรลุเป้าหมายเช่นเดียวกัน

จากแนวคิดกระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ สรุปได้ว่า กระบวนการกลุ่ม เป็นศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มคนเพื่อนำความรู้ไปใช้ในการปรับหรือ เปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรมของคน ซึ่งจะนำไปสู่การเสริมสร้าง ความสัมพันธ์และการพัฒนาการ ทำงานของกลุ่มคนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่วนการเรียบแบบร่วมมือคือการเรียนรู้ต้องพึ่งพากัน มีปฏิสัมพันธ์กัน มีทักษะทางสังคม มีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มที่ใช้ ในการทำงานมีการคิดร่วมกัน ทำงานร่วมกันมี มนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อกันและร่วมมือกันทำให้บรรลุผลสำเร็จ

๒.๔.๓ แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness)

กู๊ด (Good)^{๑๐} อธิบายว่า ความพร้อม หมายถึง ความสามารถตกลงใจ และความสามารถที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมเกิดจากวุฒิภาวะ ประสบการณ์และอารมณ์ของ ผู้เรียน ความพร้อม จึงเป็นการพัฒนาคนให้มีความสามารถที่จะเรียนหรือทำกิจกรรม นอกจากนี้ Downing and Thackerey ได้แบ่งองค์ประกอบของความพร้อมไว้ ๔ ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบทางกาย องค์ประกอบทางสติปัญญา องค์ประกอบทางอารมณ์ แรงจูงใจ บุคลิกภาพ และองค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม หรือสังคม (อ้างถึงใน ทิพพา เดียวประเสริฐ, ๒๕๔๑: ๕๕)

กมลรัตน์ หล้าสุวงศ์^{๑๑} ได้ให้ความหมายของความพร้อม (Readiness) ว่า หมายถึงสภาพความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ที่พร้อมจะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทางด้าน ร่างกายได้แก่วุฒิภาวะ หมายถึงการเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ของอวัยวะร่างกาย ทางด้านจิตใจได้แก่ ความพอใจที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือพอใจที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ในทฤษฎีของ ธอร์นไคค์ ได้ กล่าวถึง กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) ว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นดีที่สุด เมื่อผู้เรียนมีความ พร้อมทั้งร่างกายและจิตใจที่จะได้เรียนรู้จริงๆ

^{๑๐} Good, V.C., Dictionary of Education 3 rded, (New York: Mcgraw-Hill Book Company International).

^{๑๑} กมลรัตน์ หล้าสุวงศ์, จิตวิทยาการศึกษา (ฉบับปรับปรุงใหม่), (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๓๘), หน้า ๘๐-๙๓.

องค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความพร้อมในการเรียน ได้แก่

๑. วุฒิภาวะ (Maturity) หมายถึงการเจริญเติบโต ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ เซาว์น ปัญญา และอารมณ์

๒. ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม (Experience) ผู้ที่มีประสบการณ์เดิมมากเท่าใด ย่อมมีแนวโน้มที่จะเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยเท่านั้น ดังนั้นก่อนสอนครูควรทราบว่าเด็กมี ประสบการณ์เดิมมากน้อยเพียงใด

๓. การจัดบทเรียนของครู ถ้าครูจัดบทเรียนโดยถือความสามารถของเด็กเป็นหลัก จะทำให้เด็กเรียนรู้ได้ดีกว่าการถือเอาเนื้อหาวิชาเป็นหลัก

๔. การสอนของครู ครูควรคำนึงถึงความพร้อมของเด็ก โดยค่อยๆ สอนตาม ความสามารถของผู้เรียนมากกว่าการเร่งสอนเพื่อให้จบเนื้อหาของหลักสูตรโดยเร็ว จนเด็กเรียน ตามไม่ทัน การเรียนรู้ก็เกิดขึ้นได้ยาก การฝึกให้เกิดความพร้อมในการเรียน สามารถทำได้ดังนี้

๑) การสอนความรู้พื้นฐานสำหรับวิชานั้น ๆ เสียก่อน เช่น สอนวิชาจิตวิทยา ทั่วไป เสียก่อน แล้วจึงสอนวิชาจิตวิทยาการศึกษา

๒) การสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นกับเด็ก เมื่อใดที่เด็กแสดงความไม่สนใจแสดงว่า เด็ก ยังไม่พร้อมที่จะเรียน ควรมีการนำเข้าสู่บทเรียน เช่น การเล่านิทาน แล้วอุปมาอุปมัย

๓) การส่งเสริมให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง เพื่อให้เด็กพร้อมที่จะเรียนรู้ หรือ แก้ปัญหาได้ด้วยคามมั่นใจ

แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ความรู้ที่จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยสภาพ ความสมบูรณ์ของร่างกายและจิตใจ ที่พร้อมจะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทางด้านร่างกาย ทางด้าน จิตใจ เมื่อผู้เรียนมีความ พร้อมทั้งร่างกายและจิตใจที่จะได้เรียนรู้จริง

๒.๔.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning)

ทิตนา แชมมณี^{๑๒} กระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็น ขั้นตอนหรือ การใช้วิธีการต่างๆ ที่ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้เนื่องจาก กระบวนการเรียนรู้เป็นวิธีการ ดังนั้น กระบวนการเรียนรู้จึงเกิดขึ้นลอยๆ ไม่ได้จำเป็นต้องมีสาระที่เรียนรู้ ควบคู่ไปด้วยเสมอ นอกจากนี้ เนื้อหาความรู้ในโลกนี้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและจะมีมากขึ้นเรื่อยๆ ผู้เรียนคงไม่ สามารถเรียนรู้ ได้หมด คงจำเป็นต้องเลือกสรรสิ่งที่สนใจและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ซึ่งเขาสามารถ แสวงหาและ ศึกษาด้วยตนเองหากผู้เรียนมีทักษะกระบวนการต่างๆ (Process Skills) ที่จำเป็น

^{๑๒} ทิตนา แชมมณี, ศาสตราจารย์, องค์กรความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๖๘-๗๙.

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้^{๑๓} ได้เสนอเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ ที่พึง ประสงค์ ว่าเป็น การกระบวนการทางปัญญาที่พัฒนาบุคคลอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้ได้ทุก เวลา ทุก สถานที่ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสุข บูรณาการเนื้อหาสาระตามความเหมาะสม เป็น กระบวนการที่มีทางเลือกและมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจ เป็นกระบวนการเรียนรู้ ร่วมกัน และมุ่งประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด มีลักษณะสำคัญ ๕ ประการ คือ

๑) มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ๒) ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด ได้ เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง ได้คิดเอง ได้ทำเองและได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ๓) ผู้เรียนมีทักษะ ในการ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ๔) ผู้เรียนสามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ใน ชีวิตจริงได้ และ ๕) ทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน บันลือ พลุกพล่าน^{๑๔} สรุปลักษณะของกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

๑. ขั้นเริ่มต้น ผู้เรียนเกิดความสนใจเหตุการณ์ ปรากฏการณ์ หรือครุกระตุ้นให้ประสบ ปัญหา

๒. ขั้นสำรวจ ผู้เรียนค้นหาความจริงเกี่ยวกับปัญหานั้นๆ โดยหาคำตอบล่วงหน้า หรือ ตั้งสมมติฐาน

๓. ขั้นวิเคราะห์เปรียบเทียบผู้เรียนคิดหาเหตุผล ทดลองเพื่อพิสูจน์คำตอบนั้นให้เห็น จริง

๔. ขั้นสรุปผู้เรียนทำการสรุปเองหลังจากอภิปรายผลแห่งการพิสูจน์ทดลองนั้นแล้ว

๕. ขั้นใช้ฝึกปฏิบัติ ผู้เรียนใช้ความรู้ความเข้าใจนั้นให้เป็นประโยชน์จากการฝึกหัดหรือ ปฏิบัติจริง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้เสนอเกี่ยวกับการสอน ที่เน้น กระบวนการว่าคือการสอนที่สอนให้ผู้เรียนสามารถทำตามขั้นตอนได้ และรับรู้ขั้นตอน ทั้งหมดจน สามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานการณ์ใหม่ และสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนจนเกิดทักษะ สามารถ นำไปใช้ ได้อย่างอัตโนมัติ โดยมีลำดับขั้นของการสอนกระบวนการ มีดังนี้

๑. *ครูรู้เข้าใจและได้ใช้กระบวนการนั้นอยู่*

๒. *ครูนำผู้เรียนผ่านขั้นตอนต่างๆของกระบวนการทีละขั้นๆอย่างเข้าใจครบถ้วน*

^{๑๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๖.

^{๑๔} บันลือ พลุกพล่าน, ยุทธศาสตร์การสอนตามแนวหลักสูตรใหม่, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทย วัฒนาพานิช, ๒๕๓๔), หน้า ๖๙.

๓. ผู้เรียนเข้าใจและรับรู้ขั้นตอนของกระบวนการ
๔. ผู้เรียนนำกระบวนการนั้นไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้
๕. ผู้เรียนใช้กระบวนการนั้นในชีวิตประจำวันจนเป็นนิสัย

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ สรุปได้ว่า การสอนที่สอนให้ผู้เรียนสามารถทำตามขั้นตอนได้ และรับรู้ขั้นตอน ทั้งหมดจน สามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานการณ์ใหม่ และสอนให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนจนเกิดทักษะ สามารถ นำไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้

๒.๔.๕ แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ หรือการถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of Learning)

สุรางค์ ไคว้ตระกูล^{๑๕} การถ่ายโยงการเรียนรู้ หมายถึงการนำสิ่งที่เรียนรู้ แล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่หรือการเรียนรู้ในอดีตเอื้อการเรียนรู้ใหม่ และเสนอแนวทาง การสอนให้เกิดการ ถ่ายโยงการเรียนรู้ว่าควรสอนสิ่งที่ผู้เรียนนำไปใช้เป็นประโยชน์ได้โดยตรง สอนหลักการ วิธีดำเนินการ ทักษะ และวิธีการแก้ปัญหาที่ผู้เรียนจะสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่จัด สภาพการณ์ ในโรงเรียนให้คล้ายคลึง กับชีวิตจริงที่นักเรียนไปประสบนอกโรงเรียน จัดโอกาสให้ฝึกหัด งานที่จะต้องออกไปทำจริง ๆ ให้โอกาส นักเรียนได้เห็น ตัวอย่างหลาย ๆ ตัวอย่างเมื่อสอนหลักเกณฑ์ หรือความคิด รวบยอด ฝึกหัดให้นักเรียนนำสิ่งที่เรียนแล้วไปประยุกต์ใช้จริง ๆ รวมทั้งสอนสิ่งที่ นักเรียนจะนำไปใช้ นอกโรงเรียน การยกตัวอย่าง ในชีวิตประจำวันจะช่วยให้การเรียนรู้มีความหมาย และทำให้เกิดการ ถ่ายโยงบวก

อารี พันธุ์ณี^{๑๖} ได้ให้ความหมายของการถ่ายโยงการเรียนรู้ว่า หมายถึง การที่ บุคคลได้เรียนรู้อย่างหนึ่งมาก่อน ซึ่งความรู้เดิมที่ได้เรียนรู้มามีผลต่อการเรียนรู้ใหม่หรือการกระทำกิจกรรมใหม่

ลักษณะของการถ่ายโยงการเรียนรู้ จำแนกได้เป็น ๓ ลักษณะ คือ

๑. การถ่ายโยงการเรียนรู้เชิงบวก (Positive transfer of learning) หมายถึง การที่ การเรียนรู้อย่างหนึ่งมาก่อนทำให้ผลดีต่อการเรียนรู้ใหม่
๒. การถ่ายโยงการเรียนรู้เชิงลบ (Negative transfer of learning) หมายถึงการที่การเรียนรู้หนึ่งเป็นอุปสรรคขัดขวางการเรียนรู้ใหม่ ทำให้เรียนรู้ได้ยากหรือล่าช้ากว่าเดิม

^{๑๕} สุรางค์ ไคว้ตระกูล, จิตวิทยาการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร: ด่านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๕), หน้า ๑๑๒.

^{๑๖} อารี พันธุ์ณี, จิตวิทยาการเรียนการสอน, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทต้นอ้อ ๑๙๙๙ จำกัด, ๒๕๕๒), หน้า ๗๓.

๓. การถ่ายโอนการเรียนรู้เชิงเป็นกลาง (Zero transfer of learning) หมายถึง การเรียนรู้หนึ่งไม่มีผลต่อการเรียนรู้ใหม่ทั้งเชิงบวกและเชิงลบกล่าวคือทั้งไม่ส่งเสริมและไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ใหม่

การถ่ายโอนการเรียนรู้จะไม่เกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติแต่จะต้องมีองค์ประกอบหรือหลักเกณฑ์ ได้แก่ ความคล้ายคลึง การสรุปกฎเกณฑ์ หลักการ ความสัมพันธ์ และทัศนคติ

ไพจิตร สะดวกการ สรุปว่า การถ่ายโอนการเรียนรู้ หมายถึง การนำ ความรู้ที่เรียนจากสถานการณ์หนึ่งไปใช้ในสถานการณ์อื่นที่มีบริบทต่างกับสถานการณ์เดิม และการได้ ความรู้ใหม่จากการบูรณาการความรู้เดิมกับข้อมูลใหม่ การถ่ายโอนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพจะช่วยให้ นักเรียนสามารถแสวงหาความรู้และแก้ปัญหาใหม่ๆ ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ ๓ ประการ

๑. ความคล้ายคลึงกันของสิ่งที่เรียน (task similarity) เพราะจะส่งผลให้เกิดการถ่าย โอนเป็นบวก เป็นลบ และเป็นศูนย์

๒. ช่วงเวลาระหว่างการเรียนในสองสถานการณ์ (time interval between tasks) เพราะจะมีอิทธิพลต่อการจำและการลืมในสิ่งที่เรียนมาแล้ว

๓. ระดับการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น (degree of original learning) กล่าวคือ การเรียนรู้ระดับสูงสุดคือเรียนรู้จนเกิดทักษะ ส่วนการเรียนรู้ในระดับต่ำสุด คือเรียนรู้โดยการจำแต่ไม่มีความเข้าใจ ซึ่งจะถ่ายโอนการเรียนรู้ได้น้อยกว่าการเรียนรู้ในระดับสูง

ธอร์นไดค์ อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี ได้เสนอทฤษฎีการเชื่อมโยง (Thorndike's Classical Connectionism) ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับ การตอบสนอง ซึ่งมีหลายรูปแบบ บุคคลจะมีการลองผิดลองถูก (trial and error) ปรับเปลี่ยนไปเรื่อยๆ จนกว่าจะพบรูปแบบการตอบสนองที่สามารถให้ผลที่พึงพอใจมากที่สุด เมื่อเกิดการเรียนรู้ แล้ว บุคคลจะใช้รูปแบบการตอบสนองที่เหมาะสมเพียงรูปแบบเดียว และจะพยายามใช้รูปแบบนั้น เชื่อมโยงกับสิ่งเร้าในการเรียนรู้ต่อไปเรื่อยๆ

กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ สรุปได้ดังนี้

๑. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีถ้าผู้เรียนมี ความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ

๒. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การฝึกหัดหรือกระทำบ่อยๆ ด้วยความเข้าใจ จะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร ถ้าไม่ได้กระทำซ้ำบ่อยๆ การเรียนรู้นั้นจะไม่คงทนถาวร และในที่สุดอาจลืมได้

๓. กฎแห่งการใช้ (Law of Use and Disuse) การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่าง สิ่งเร้ากับการตอบสนอง ความมั่นคงของการเรียนรู้จะเกิดขึ้น หากได้มีการนำไปใช้บ่อยๆ หากไม่มีการนำไปใช้อาจมีการลืมเกิดขึ้นได้

๔. กฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยาก จะเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจ จะไม่อยากจะเรียนรู้ ดังนั้นการรับผลที่พึงพอใจจึงเป็นปัจจัย สำคัญในการเรียนรู้

แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ หรือการถ่ายโยงการเรียนรู้ สรุปได้ว่า การนำ ความรู้ที่เรียนจากสถานการณ์หนึ่งไปใช้ในสถานการณ์อื่นที่มีบริบทต่างกับสถานการณ์เดิม และ การได้ ความรู้ใหม่จากการบูรณาการความรู้เดิมกับข้อมูลใหม่ การถ่ายโอนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพจะ ช่วยให้ นักเรียนสามารถแสวงหาความรู้และแก้ปัญหาใหม่ๆและเมื่อเกิดการเรียนรู้แล้ว บุคคลจะใช้ รูปแบบการตอบสนองที่เหมาะสมเพียงรูปแบบเดียว และจะพยายามใช้รูปแบบนั้น เชื่อมโยงกับสิ่งเร้า ในการเรียนรู้ต่อไปเรื่อยๆ

๒.๕ รูปแบบการเรียนการสอนตามหลักชิปปา

รูปแบบการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: โมเดลชิปปานี้พัฒนาขึ้นโดย รอง ศาสตราจารย์ ดร.ทิตินา แซมมณี ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ของรูปแบบ คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง ที่เรียนอย่างแท้จริง โดยการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือจากกลุ่ม และ พัฒนาทักษะกระบวนการ ต่างๆ ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ๗ ขั้น แต่ละขั้นประกอบไปด้วยหลักการ และวิธีสอนหรือเทคนิคการ สอนที่เสนอแนะไว้ ดังต่อไปนี้^{๑๗}

ขั้นที่ ๑ ผู้สอนสำรวจความรู้เดิม ความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ใหม่ ขั้นนี้เป็นการ ดึงความของ ผู้เรียนในเรื่องที่เรียน เพื่อช่วย ให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับ ความรู้เดิมของตน

ขั้นที่ ๒ ผู้เรียนแสวงหาข้อมูล ขั้นนี้เป็นการแสวงหาข้อมูล ความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนยังไม่มี จาก แหล่ง ข้อมูลหรือแหล่งความรู้ต่างๆ ซึ่งครูอาจจะเตรียมมาให้ผู้เรียนหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับ แหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนไปแสวงหาก็คได้

^{๑๗} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๔.

ขั้นที่ ๓ ผู้เรียนศึกษาข้อมูล สร้างความรู้ด้วยตนเองขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องศึกษา และทำความเข้าใจกับข้อมูล/ความรู้ที่หามาได้ ผู้เรียนจะต้อง สร้างความหมายของข้อมูล/ประสบการณ์ใหม่ๆ โดยใช้กระบวนการต่างๆ ด้วยตนเอง เช่น ใช้ กระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่มในการอภิปราย และสรุปความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลนั้น ซึ่งอาจ จำเป็นต้องอาศัยการเชื่อมโยงกับความรู้เดิม

ขั้นที่ ๔ ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความรู้ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนอาศัยกลุ่มเป็นเครื่อง มือในการตรวจสอบ ความรู้ความเข้าใจของคนแก่ผู้อื่น และได้รับประโยชน์จากความรู้ ความ เข้าใจของผู้อื่นไปพร้อม ๆ กัน

ขั้นที่ ๕ ผู้เรียนสรุปและจัดระเบียบความรู้ขั้นนี้เป็นขั้นการสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด ทั้งความรู้เดิม และความรู้ใหม่ และจัดสิ่งที่เรียนรู้ให้ระบบระเบียบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ ได้ง่าย

ขั้นที่ ๖ ผู้เรียนแสดงความรู้ ผลงาน ขั้นนี้เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงผล งาน การสร้าง ความรู้ของคนให้ผู้อื่นรับรู้ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนต่อยอดหรือตรวจสอบความเข้าใจของตน และช่วยส่งเสริม ให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์

ขั้นที่ ๗ ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ขั้นนี้เป็นของการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการนำ ความรู้ ความเข้าใจของตนไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความชำนาญ ความเข้าใจ ความสามารถในการแก้ปัญหาและความจำเป็นในเรื่องนั้น ๆ

ขั้นตอนที่ ๑-๗ ของรูปแบบการเรียนการสอนตามหลักCIPPA เป็นขั้นตอนที่จัดขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับหลัก CIPPA โดยขั้นตอนที่ ๑-๖ เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องกันของ กระบวนการสร้างความรู้ (Construction) ซึ่งในแต่ละขั้นตอนมีการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน เพื่อการเรียนรู้ (Interaction) และฝึกฝนทักษะกระบวนการต่างๆ (process learning) โดยขั้นตอนที่ ๕ เน้นเป็นพิเศษในเรื่องของการวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ (Process Learning) ในขณะที่ขั้นตอนที่ ๗ ให้ ความสำคัญกับการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้โดยตรง สำหรับการมีส่วนร่วมทางร่างกายนั้น สะท้อนให้เห็นในกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลักษณะหลากหลาย ช่วยให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวและมีลักษณะ “active” อยู่เสมอ นอกจากนี้หลังจากการประยุกต์ใช้ความรู้ อาจมีการนำเสนอผลงานจากการประยุกต์ใช้ครั้งก็ได้ หรืออาจไม่มีการนำเสนอผลงานในขั้นที่ ๖ แต่นำมารวมแสดงในตอนท้ายหลังขั้นการประยุกต์ใช้ก็ได้เช่นกัน กล่าวได้ว่า ขั้นตอนทั้ง ๖ มีคุณสมบัติตามหลักการ CIPPA ส่วนขั้นตอนที่ ๖ เป็นขั้นตอนที่ช่วยให้ผู้เรียน ความรู้ไปใช้ จึงทำให้รูปแบบนี้มีคุณสมบัติครบตามหลัก CIPPA

รูปแบบการเรียนการสอนตามหลักชิปปา สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริงโดยการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัย

ความร่วมมือจากกลุ่ม และ พัฒนาทักษะกระบวนการต่างๆ ทั้ง ๗ ขั้นตอนประกอบไปด้วยขั้นที่ ๑ ผู้สอนสำรวจความรู้เดิม ให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน ขั้นที่ ๒ ผู้เรียนแสวงหาข้อมูล ความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนยังไม่มีจากแหล่ง ข้อมูลหรือแหล่งความรู้ต่างๆ ขั้นที่ ๓ ผู้เรียนศึกษาข้อมูล สร้างความรู้ด้วยตนเองขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องศึกษา จำเป็นต้องอาศัยการเชื่อมโยงกับความรู้เดิม ขั้นที่ ๔ ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความรู้ ผู้เรียนอาศัยกลุ่มเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความเข้าใจของผู้อื่นไปพร้อมกัน ขั้นที่ ๕ ผู้เรียนสรุปและจัดระเบียบความรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย ขั้นที่ ๖ ผู้เรียนแสดงความรู้ ผลงาน ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงผล งาน การสร้าง ความรู้ของคนให้ผู้อื่นรับรู้ และช่วยส่งเสริม ให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ ขั้นที่ ๗ ผู้เรียน นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ผู้เรียนได้ฝึกฝนการนำความรู้ ความเข้าใจของตนไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ

๒.๖ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๒.๖.๑ ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บุศรา แพทย์รัตน์ ได้กล่าวถึงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย

๑. พฤติกรรมด้านความรู้ความคิด หมายถึง ความสามารถทั้งหลายของผู้เรียนซึ่งประกอบด้วย ความถนัดและพื้นฐานเดิมของผู้เรียน

๒. คุณลักษณะด้านจิตพิสัย หมายถึง สภาพการณ์หรือแรงจูงใจที่จะทำให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ใหม่ ได้แก่ความสนใจ เจตคติที่มีต่อเนื้อหาวิชาที่เรียน โรงเรียนและระบบการเรียน ความคิดเห็น เกี่ยวกับตนเอง ลักษณะบุคลิกภาพ

๓. คุณภาพการสอน ซึ่งได้แก่ การได้รับคำแนะนำการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงจากครูการแก้ไขข้อผิดพลาด และรู้ผลว่าตนเองกระทำถูกต้องหรือไม่ เป็นต้น

บุษกร พรหมหล้าวรรณ กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นสามารถวัดได้ ทั้งทางด้านทักษะปฏิบัติ โดยการใช้แบบทดสอบภาคปฏิบัติ และการวัดทางด้านเนื้อหา โดยใช้ แบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านความรู้สึก และ ด้านปฏิบัติการ

จันทิมา เมยประโคน กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถ ทางด้านการเรียน ของแต่ละบุคคลที่ประเมินได้จากการทำแบบทดสอบหรือการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสามารถวัดได้ทั้งทางด้านทักษะปฏิบัติ โดยการใช้แบบทดสอบภาคปฏิบัติ และการวัดทางด้านเนื้อหา โดยการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความรู้ ความสามารถ ทักษะของบุคคลแต่ละบุคคล ที่สามารถประเมินได้จากการทำแบบทดสอบ หรือการทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยใช้แบบทดสอบ ภาคปฏิบัติและ การวัดทางเนื้อหา โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๒.๖.๒ องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อัญชญา โปธิพลาการ กล่าวว่า มีองค์ประกอบหลายประการที่ทำให้เกิดผล กระทบต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน คือ ด้านตัวนักเรียน เช่น สติปัญญา อารมณ์ ความสนใจ เจตคติต่อการเรียน ด้านตัวครู เช่นคุณภาพของครู การจัดระบบการบริหารของผู้บริหาร ด้านสังคม เช่น สภาพเศรษฐกิจ และ สังคมของครอบครัวนักเรียน เป็นต้น

แต่ปัจจัยที่มีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ความสนใจ สติปัญญา เจตคติต่อการเรียน ตัวครู สังคม สิ่งแวดล้อมของนักเรียน และองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีโดยตรง คือ วิธีการสอนของครู

จันทิมา เมยประโคน กล่าวว่าโดยสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน แบ่งออกเป็นองค์ประกอบใหญ่ ๆ คือ ด้านตัวนักเรียน ด้านตัวครูและสังคม และ ปัจจัย อื่นๆ ที่จะส่งผล โดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ คุณลักษณะของผู้สอน วิธีการสอน และ การจัดการกิจกรรมการเรียน การสอนในที่น่าสนใจของตัวผู้สอนนั่นเอง

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเรียนการสอนที่จะประสบความสำเร็จได้นั้นจะขึ้นอยู่กับองค์ ประกอบ ด้านตัวนักเรียน ด้านตัวครู ด้านสังคม และปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงที่สำคัญอีกประการ คือ วิธีการสอนของ ครู

๒.๖.๓ ลักษณะของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ชวาล แพร์ตกุล กล่าวถึง แบบทดสอบ ที่ดีควรมีลักษณะ ๑๐ ประการดังนี้

๑. ต้องเที่ยงตรง (validity) หมายถึง คุณสมบัติจะทำให้ผู้ใช้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ แบบทดสอบ ที่มีความเที่ยงตรงสูงคือ แบบทดสอบที่สามารถทำหน้าที่วัดสิ่งที่เราจะวัดได้อย่างถูกต้อง ตามความมุ่งหมาย

๒. ต้องยุติธรรม (fair) คือ โจทย์คำถามทั้งหลายไม่มีช่องทางแนะให้เด็กเดาคำตอบได้ ไม่ เปิด โอกาสให้เด็กเกียจคร้านที่จะดูตำราแต่ตอบได้ดี

๓. ต้องถามลึก (searching) วัดความลึกซึ้งของวิทยาการตามแนวตั้งมากกว่าที่จะวัดตาม แนว กว้างว่ารู้มากน้อยเพียงใด

๔. ต้องยั่วเย้าเป็นเยี่ยงอย่าง (exemplary) คำถามมีลักษณะท้าทายเชิญชวนให้เด็กคิด สอบแล้วมี ความอยากรู้อย่างไรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

๕. ต้องจำเพาะเจาะจง (definite) เด็กอ่านคำถามแล้วต้องเข้าใจแจ่มชัดว่าคำถามถึงอะไร หรือ ให้คิดอะไรไม่ถามคลุมเครือ

๖. ต้องเป็นปรนัย (objectivity) หมายถึงคุณสมบัติ ๓ ประการ คือ

๑) แจ่มชัดในความหมายของคำถาม

๒) แจ่มชัดในวิธีการตรวจหรือมาตรฐานการให้คะแนน

๓) แจ่มชัดในการแปลความหมายของคะแนน

๗. ต้องมีประสิทธิภาพ (efficiency) คือ สามารถให้คะแนนที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้มากที่สุด ภายในเวลา แรงงาน และเงินน้อยที่สุด

๘. ต้องยากพอเหมาะ (difficulty)

๙. ต้องมีอำนาจจำแนก (discrimination) คือ สามารถแยกเด็กออกเป็นประเภท ๆ ได้ทุกระดับ ตั้งแต่อ่อนสุดถึงเก่งสุด

๑๐. ต้องเชื่อมั่นได้ (reliability) คือ ข้อสอบนั้นสามารถให้คะแนนได้คงที่ไม่แปรผัน และจันทิมา เมยประโคน กล่าวว่าโดยสรุปไว้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถวัดได้ทั้งทักษะปฏิบัติโดยใช้ แบบทดสอบภาคปฏิบัติ และการวัดทางด้านเนื้อหาโดยใช้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะต้องสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ๓ ด้าน คือ ด้านความรู้ ความคิด ด้านความรู้สึกลงและด้านการปฏิบัติการ

จากการศึกษาลักษณะของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้วิจัยสรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการตรวจสอบความรู้ของนักเรียนในสิ่งที่ได้เรียนผ่านไปแล้วว่าบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หรือไม่เพื่อจะมีการปรับปรุงในด้านภารกิจกรม การเรียนการสอน ของตนเองให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

๒.๖.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ตรวจสอบพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ ของผู้เรียน ซึ่งการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ^{๑๘} สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ได้เป็น ๒ พวก คือ

๑. แบบทดสอบของครู หมายถึง ชุดของคำถามที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียนว่านักเรียนมีความรู้มากแค่ไหน บกพร่องตรงไหนจะได้สอนซ่อมเสริม หรือเป็นการวัดความพร้อมที่จะได้เรียนในบทเรียนใหม่ขึ้นอยู่กับการต้องการของครู

๒. แบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบประเภทนี้สร้างขึ้นจาก ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชา หรือจากครูผู้สอนวิชานั้น แต่ผ่านการทดลองคุณภาพหลายครั้ง จนกระทั่งมีคุณภาพดี จึงสร้างเกณฑ์ ปกติของแบบทดสอบนั้น สามารถใช้เป็นหลักเปรียบเทียบ ผลเพื่อประเมินค่าของการเรียนการสอนในเรื่องใดๆ ก็ได้ แบบทดสอบมาตรฐานจะมีคู่มือ ดำเนินการสอบ บอกวิธีสอนและยังมีมาตรฐานในด้าน การแปลคะแนนด้วยทั้งแบบทดสอบที่ครู สร้างขึ้นและแบบทดสอบมาตรฐาน มีวิธีการสร้างข้อคำถาม เหมือนกัน เป็นคำถามที่วัดเนื้อหา และพฤติกรรมที่สอนไปแล้ว จะเป็นพฤติกรรมที่สามารถตั้งคำถาม วัดได้ซึ่งควรวัดให้ครอบคลุม พฤติกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) ความรู้ความจำ
- ๒) ความเข้าใจ
- ๓) การนำไปใช้
- ๔) การวิเคราะห์
- ๕) การสังเคราะห์
- ๖) การประเมินค่า

จันทิมา เมยประโคน กล่าวโดยสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องมือ ที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือแบบทดสอบแบบ อิงเกณฑ์ และ แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม และยังมีแบบทดสอบของครูและแบบทดสอบมาตรฐานที่สามารถ วัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนได้เช่นกัน

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้วิจัยสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ ๑. แบบทดสอบของครู หรือแบบทดสอบมาตรฐาน ๒. แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ หรือ แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม ๓. แบบสอบถามที่เป็นลักษณะการวัดด้านปฏิบัติ หรือการวัดด้านเนื้อหา

^{๑๘} ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, **เทคนิคการวิจัยเพื่อการศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๘), หน้า ๑๔๖-๑๔๗.

๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๗.๑ งานวิจัยภายในประเทศ

พระมหาสุรพล ผ่องนรา^{๑๙} ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิก ซอร์วี่ที่มีต่อทักษะการคิด แบบบรรทัดธรรมสัมพันธ์และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร พบว่า ๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยการเรียน แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์วี่ หลังเรียน สูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๑ ๒. ผลการคิดแบบบรรทัดธรรมสัมพันธ์ของนักเรียน ที่เรียนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค จิกซอร์วี่ หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .๐๑

ศศิพินต์ สุขบุญพันธ์ ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในรายวิชา การจัดการพฤติกรรม (SPE ๓๒๐๑) โดยการ จัดการเรียนรู้อแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ ๓๗.๖๕ รองลงมาคือ ระดับดีเยี่ยม ร้อยละ ๒๗.๐๖, ระดับดี ร้อยละ ๒๓.๕๓, ระดับดีพอใช้ ร้อยละ ๗.๐๖, ระดับพอใช้ ร้อยละ ๓.๕๓และระดับอ่อนมาก ร้อยละ ๑.๑๗ ตามลำดับ และ นักศึกษามีคะแนน เฉลี่ย ๘๑.๒๗ คะแนนต่อคน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ ๗.๑๓ แสดงว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ ในวิชาการจัดการพฤติกรรม (SPE ๓๒๐๑) โดยการ จัดการเรียนรู้อแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD แตกต่าง กันน้อย

อัญชลี สุเทวี ได้ศึกษา การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้อแบบซิปปาโมเดลกับการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้อ ๗ ชั้น พบว่า ๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้อแบบซิปปาโมเดล หลังเรียนสูงขึ้นกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่ได้รับการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้อ ๗ ชั้น หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ๓. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

^{๑๙} พระมหาสุรพล ผ่องนรา, “ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์วี่ ที่มีต่อทักษะ การคิดแบบบรรทัดธรรมสัมพันธ์และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องหลักธรรม ทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร”, *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๓), บทคัดย่อ.

๑ ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา โมเดล กับการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ ๗ ชั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ๔. จิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา โมเดล หลังเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ๕. จิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่ได้รับการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ ๗ ชั้น หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ๖. จิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา โมเดล กับการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ ๗ ชั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นิตยา บุตรศิริ ได้ศึกษา การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปา (CIPPA MODEL) เรื่อง ความคล้ายของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ผลวิจัยพบว่า ๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปา (CIPPA MODEL) เรื่อง ความคล้ายของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ ๘.๑๐ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๒๗ และมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ ๑๗.๗๙ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ ๕๙.๓ ๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปา (CIPPA MODEL) เรื่อง ความคล้ายของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ๓. ผลการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ก่อนเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมเรียนรู้หลังเรียนกับก่อนเรียน พบว่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทุกรายการ ๔. คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ ๓.๒๖ และเมื่อทำการทดสอบเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ ๗๕ ของคะแนนเต็ม พบว่า นักเรียนพฤติกรรมการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

รัชนีพร แพร่งสุวรรณ ได้ศึกษา การพัฒนาทักษะการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปาโมเดล (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ พบว่า ๑. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องทักษะการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปาโมเดล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ มีประสิทธิภาพ ๘๗.๕๐/๘๗.๐๕ ๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการของนักเรียนหลังเรียน เรื่องทักษะการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนซิปปาโมเดล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ๓. ดัชนีประสิทธิผลของการเรียน เรื่องทักษะการสื่อสาร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนซิปปาโมเดล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เท่ากับ ๐.๖๗๔๖ คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๔๖ หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น ๐.๖๗๔๖ คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๔๖ ๔. ความพึงพอใจต่อการเรียน เรื่องทักษะการ

สื่อสาร กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการสอนชิปปาโมเดล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ อยู่ในระดับมาก

สุจีรา ช่างอยู่^{๒๐} ได้ศึกษา การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยจัดการเรียนรู้แบบชิปปาและจัดการเรียนรู้ตามปกติ ผลวิจัยพบว่า ๑. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่สอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ทศนิยม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ๒. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่สอนโดยการจัดการเรียนรู้ตามปกติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ทศนิยม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ๓. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่สอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์เรื่องทศนิยม สูงกว่าการสอนโดยการจัดการเรียนรู้ตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ๔. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่สอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา มีเจตคติต่อการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่องทศนิยม สูงกว่าการสอนโดยการจัดการเรียนรู้ตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ทิพอาภา ฉิมสุวรรณ^{๒๑} ได้ศึกษา การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงการกับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา ผลวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงการกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปาไม่แตกต่างกัน

^{๒๐} สุจีรา ช่างอยู่, “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยจัดการเรียนรู้แบบชิปปาและจัดการเรียนรู้ตามปกติ”, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๕๐), บทคัดย่อ.

^{๒๑} ทิพอาภา ฉิมสุวรรณ, “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงการกับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา”, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๕๒), บทคัดย่อ.

อารี วัชรเวียงชัย^{๒๒} ได้ศึกษา การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่จัดการเรียนรู้แบบซิปปา กับแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ผลวิจัยพบว่า ๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมหลังการเรียนรู้ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่จัดการเรียนรู้แบบซิปปา สูงกว่ากลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบซิปปามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ๒. ทักษะทางสังคมหลังการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่จัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สูงกว่ากลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบซิปปา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบซิปปา

ลัดดา ศิลา น้อย และคณะ^{๒๓} ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้การสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาระดับประถมศึกษา เพื่อให้ให้นักศึกษานำเทคนิควิธีการที่ได้จากการสอนสังคมศึกษาในระดับประถมศึกษาไปใช้ในการฝึกประสบการณ์ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักศึกษาสาขาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน ๘๓ คน เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ๙ แผน (๒๗ ชั่วโมง) และเครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลปฏิบัติในการเก็บรวบรวมข้อมูลและรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการสอนด้วยรูปแบบการสอนร่วมมือกันเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาระดับประถมศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีทักษะจากวิธีสอนสังคมศึกษาไปใช้ในการฝึกประสบการณ์ระดับประถมศึกษาสามารถเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ถูกต้อง และสามารถนำไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้

^{๒๒} อารี วัชรเวียงชัย, “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่จัดการเรียนรู้แบบซิปปา กับแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๕๑), บทคัดย่อ.

^{๒๓} ลัดดา ศิลา น้อย และคณะ, “รายงานการวิจัยการพัฒนากระบวนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้การสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ในวิชาสังคมศึกษาในระดับประถมศึกษา”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๔), บทคัดย่อ.

จรรย์นัท บุญเรือน^{๒๔} ศึกษาผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนอานวยศิลป์ จำนวน ๑๖ สัปดาห์ ผลการวิจัย นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบซิปปามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงกว่าการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และนักศึกษามีเจตคติต่อการสอนแบบซิปปาสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สุทธิรัตน์ เลิศจตุรวิทย์^{๒๕} ศึกษาเรื่อง ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปา เพื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการวิเคราะห์และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนโดยใช้รูปแบบซิปปาเพื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการวิเคราะห์และเจตคติความรักชาติสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๐๕

น้ำทิพย์ พรหมชัย^{๒๖} ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ของโรงเรียนชุมชนวัดศีลขันธาราม (วิทยาคม) ที่เรียนด้วยวิธีสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางตามโมเดลซิปปากับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนกลุ่มทดลองแตกต่างจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์หลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .

^{๒๔} จรรย์นัท บุญเรือน, “ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓”, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา*, (บัณฑิตศึกษา: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔), บทคัดย่อ.

^{๒๕} สุทธิรัตน์ เลิศจตุรวิทย์, “ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปา เพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการวิเคราะห์และเจตคติ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๕”, *วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน*, (บัณฑิตศึกษา: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔), บทคัดย่อ.

^{๒๖} น้ำทิพย์ พรหมชัย, “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่เรียนด้วยวิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามโมเดลซิปปากับวิธีสอนแบบปกติ”, *ปริญญาานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๔๗), บทคัดย่อ.

๐๕ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

วนิดา พรชัย^{๒๗} ศึกษาผลการจัดการจัดการเรียนการสอนแบบซิปปา เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตร ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ที่มีต่อระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนทุกระดับที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบซิปปา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นักเรียนมีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกันพฤติกรรมกล้าแสดงออกต่างกัน นักเรียนที่มีระดับทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สุดารัตน์ สุทธิชาติ^{๒๘} ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบซิปปากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสายปัญญารังสิต จำนวนนักเรียน ๔๐ คน ใช้แผน ๑๒ แผน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบซิปปามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐

๒.๗.๒ งานวิจัยต่างประเทศ

แอนเดอร์สัน (Anderson.)^{๒๙} ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมร่วมกันแก้ปัญหาในห้องเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคิดสร้างสรรค์ของเด็กนักเรียนระดับ ๖ ผลการศึกษาพบว่า การแก้ปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ความสามารถทางการสร้างสรรค์สามารถพิจารณาผลผลิตและกระบวนการแก้ปัญหาซึ่งสามารถทางการสร้างสรรค์นี้ไม่ทำให้เกิดผลเสียต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้เป็นอย่างดี

^{๒๗} วนิดา พรชัย, “ผลการจัดการจัดการเรียนการสอนแบบซิปปา เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตร ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีต่อระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน”, *ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๔๘), บทคัดย่อ.

^{๒๘} สุดารัตน์ สุทธิชาติ, “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบซิปปา”, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๔๗), บทคัดย่อ.

^{๒๙} Anderson.R.D., *Delelopiong Children’s Thinking through Science*, (New Jersey: Prentice-Hell, 1970), p. 185.

ดูโก อดู-เมนซา (Doku, Adu-Mensah)^{๓๐} ได้ทำการวิจัยคุณภาพการเรียนรู้วัฒนธรรม เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผลการวิจัย คุณภาพการเรียนรู้วัฒนธรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมี ประสิทธิภาพมากที่สุด คือสามารถในการแสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเรียนรู้ วัฒนธรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่วนปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความแตกต่างในการแสดงความคิดเห็น ของผู้เรียนคือสิ่งแวดล้อมและการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นปัจจัยทางตรงที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงและ ความแตกต่างในการเรียนรู้วัฒนธรรม

จากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้อสรุปได้ดังนี้ การใช้รูปแบบวิธีการสอนโดยยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา เน้นที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งทาง ร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้าง ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งนอกจากผู้เรียนจะต้องเรียนด้วยตนเองและฟังตนเองแล้ว ยังต้องฟังการ ปฏิสัมพันธ์ กับเพื่อน บุคคลอื่นๆ และสิ่งแวดล้อมรอบตัวด้วย รวมทั้งต้องอาศัยทักษะกระบวนการ ต่างๆ จำนวนมากเป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ ซึ่งผู้ศึกษาจะได้นำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางการสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย และแบบสอบถาม ตลอดจนการอภิปรายผลการวิจัยต่อไป

๒.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย

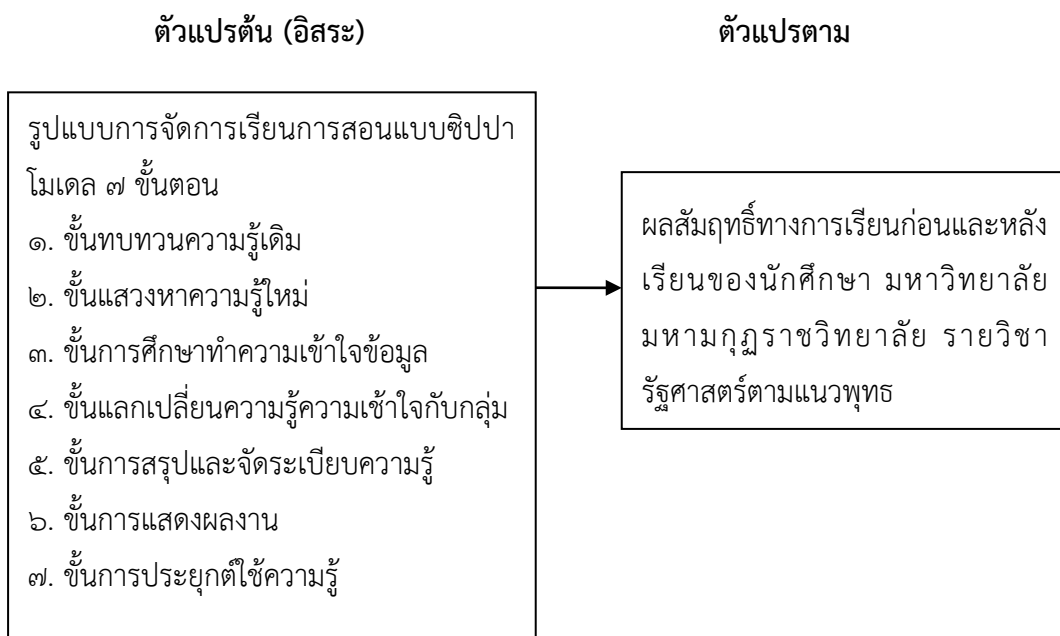
จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัย พิจารณาเห็นว่าวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา (CIPPA Model) โดย ดร.ทีศนา แชมมณี โดยมี วัตถุประสงค์ ของรูปแบบ คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน อย่างแท้จริง โดยการให้ผู้เรียนสร้าง ความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือจากกลุ่ม และ พัฒนาทักษะ กระบวนการต่างๆ ประกอบด้วย ขั้นตอนสำคัญ ๗ ขั้น แต่ละขั้นประกอบไปด้วยหลักการ และวิธีสอน หรือเทคนิคการสอนที่เสนอแนะไว้ ดังต่อไปนี้^{๓๑} ขั้นที่ ๑ ผู้สอนสำรวจความรู้เดิม ความรู้พื้นฐานที่ จำเป็นต่อการเรียนรู้ใหม่ ขั้นนี้เป็นการ ดึงความรู้ของผู้เรียนในเรื่องที่เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความ พร้อม ในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้ เดิมของตน ขั้นที่ ๒ ผู้เรียนแสวงหาข้อมูล ขั้นนี้เป็นการ แสวงหาข้อมูล ความรู้ใหม่ที่ ผู้เรียนยังไม่มี จากแหล่งข้อมูล หรือ แหล่งความรู้ต่างๆ ซึ่งผู้สอนอาจจะ

^{๓๐} Doku,Ishmael Adu-Mensah, *Let the Learner Learn,a Qualitative Insight into The Birth and Growth of the Cross-Cultural Learner Centre Concept*, (Canada: University of Toronto, 1998), p. 180.

^{๓๑} *Ibid.*, p. 14.

เตรียมมาให้ผู้เรียนหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนไปแสวงหาก็กได้ ขั้นที่ ๓. ผู้เรียนศึกษาข้อมูลสร้างความ รู้ด้วยตนเองขั้นนี้ เป็นขั้นที่ผู้เรียน จะต้องศึกษา และทำความเข้าใจกับ ข้อมูล/ความรู้ที่หามาได้ ผู้เรียนจะต้องสร้างความ หมายถึงของข้อมูล /ประสบการณ์ใหม่ๆ โดยใช้ กระบวนการต่างๆ ด้วยตนเอง เช่น ใช้กระบวนการคิดและ กระบวนการกลุ่ม ในการอภิปราย และสรุปความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลนั้น ซึ่งอาจ จำเป็นต้องอาศัยการเชื่อมโยงกับความรู้เดิม ขั้นที่ ๔ ผู้เรียน แลกเปลี่ยนความรู้ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียน อาศัยกลุ่ม เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ ความรู้ความเข้าใจ ของตนเองกับผู้อื่น และได้รับประโยชน์จากความรู้ ความเข้าใจของผู้อื่นไปพร้อม ๆ กัน ขั้นที่ ๕ ผู้เรียน สรุปและจัดระเบียบความรู้ขั้นนี้เป็นขั้นการสรุป ความรู้ที่ได้รับทั้งหมด ทั้งความรู้เดิม และความรู้ใหม่ และจัดสิ่งที่เรียนรู้ให้ระบบระเบียบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ ได้ง่าย ขั้นที่ ๖ ผู้เรียนแสดง ความรู้ ผลงานขั้นนี้เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียน ได้มีโอกาส แสดงผลงานการสร้างความรู้ของตนให้ผู้อื่น รับรู้ เป็นการช่วย ให้ผู้เรียนต่อยอดหรือตรวจสอบ ความเข้าใจ ของตน และช่วยส่งเสริม ให้ผู้เรียนใช้ ความคิดสร้างสรรค์ ขั้นที่ ๗ ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ขั้นนี้เป็น การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน การนำความรู้ ความเข้าใจ ของตนไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความชำนาญ ความเข้าใจ ความสามารถในการ แก้ปัญหาและความจำเป็นในเรื่องนั้นการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ ชีปป่าทำให้นักศึกษาสามารถทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข เกิดทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มี การร่วมมือวางแผนในการทำงาน มีการแบ่งงาน ทำให้นักศึกษาทุกคนมีบทบาทหน้าที่ในการทำงาน ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม นักศึกษาได้ร่วมกันวิเคราะห์และอภิปราย แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ ความคิดและความรู้สึกต่อกัน ทำให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจในตนเองและ ผู้อื่น นักศึกษาได้รับความรู้ทั้งด้านเนื้อหาสาระและกระบวนการทำงานร่วมกัน และการแสดงผลงาน การรู้จักวิเคราะห์และวิจารณ์ผลงานอย่างมีเหตุผล การเป็นส่วนหนึ่งของผลงานทำให้เกิดความ ภาคภูมิใจ และการสร้างสรรค์ผลงานที่แปลกใหม่ มีลักษณะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดัง
แผนภาพที่ ๒.๑

ภาพที่ ๒.๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

ดำเนินการครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ปีการศึกษา ๒๕๖๑ จำนวน ๓๐ รูป/คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับ ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ ขอบข่ายการวิจัย
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยผู้วิจัยนำหลักการและขั้นตอนของการ วิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kennis และ Metagar^๑ มาเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) ซึ่งในการดำเนินการตามวงจรปฏิบัติที่มีอยู่ ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๓.๓.๑ ชั้นวางแผน (Plan)

๑) ศึกษาสภาพปัญหา เป็นการสำรวจปัญหาสำคัญที่ต้องการให้มีการแก้ไข โดยผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้บริหาร ปรึกษาหารือร่วมกัน โดยใช้วิธีการหาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหา (Thematic Concern)

^๑ ยาใจ พงษ์บริบูรณ์, การวิจัยเชิงปฏิบัติการ, (ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๓๓), หน้า ๑๓.

(๒) วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษารัฐศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง

๒) ศึกษา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และค้นคว้าเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

๓) ศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

๑. เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติจริง แผนการจัดการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) จำนวน ๖ แผน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบบันทึกผลแสดงความคิดเห็นของนักศึกษา

๓. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการสอน ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ

๔) ให้ความรู้แก่ผู้ช่วยวิจัย เกี่ยวกับรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ สอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) จำนวน ๖ แผน เพื่อให้ผู้ช่วยวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว และทราบบทบาท หน้าที่ของตนเองในการวิจัยเชิงปฏิบัติการดังนี้

๑. สังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนการรู้ของนักศึกษาทุกคนในชั้นเรียน

๒. ช่วยรวบรวมปัญหาที่พบในชั้นเรียน

๓. เสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง

๔. สนับสนุนส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน ให้มีบรรยากาศที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้ โดยเน้นวิธีการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL)

๓.๓.๒ ชั้นปฏิบัติการ (Act)

เป็นการนำแผนการเรียนรู้ที่ได้พัฒนาแล้วในขั้นที่ ๑ มาดำเนินการสอน ขณะลงมือปฏิบัติการสอนใช้การวิเคราะห์วิจารณ์ประกอบด้วยโดยรับฟังความคิดเห็นจากผู้ช่วยวิจัย

๓.๓.๓ ชั้นสังเกตการณ์ (Observe)

เป็นการสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งสังเกตกระบวนการของการปฏิบัติการ (The Action Process) และผลของการปฏิบัติการ (The Effect of Action) โดยใช้ เทคนิคการรวบรวมข้อมูล ได้แก่

- ๑) การสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา
- ๒) การสัมภาษณ์แบบไม่ได้วางแผน โดยสัมภาษณ์นักศึกษาเก่ง ปานกลาง และอ่อน เมื่อสิ้นสุดแต่ละแผน
- (๓) การสังเกตบทบาทของสมาชิก ในด้านความรับผิดชอบ การทำงานกลุ่ม ย่อย การช่วยเหลือซึ่งกันและกันของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม
- (๔) วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากจบแต่ละแผน

๓.๓.๔ ขั้นสะท้อนการปฏิบัติ (Reflect)

- ๑) นำข้อมูลที่ได้จากขั้นสังเกตการณ์และแบบบันทึกต่างๆ มาอภิปราย วิเคราะห์ วิจัย ร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเสนอแนะและข้อวิพากษ์วิจารณ์ที่หลากหลาย เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- ๒) นำความรู้ที่ได้มาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ใหม่ ทั้งแผนที่สอนผ่านไปและแผนที่จะสอนในครั้งต่อไป
- ๓) สรุปผลการวิจัย นำผลที่ได้จากการปฏิบัติทั้งหมด ซึ่งผ่านการวิเคราะห์ วิจัย จากผู้ช่วยผู้วิจัย มาสรุป และปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ใหม่ ซึ่งในขั้นสุดท้ายจะได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และก่อประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนของนักศึกษา

๓.๒ ประชากรและกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มเป้าหมายการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ภาคการเรียนที่ ๑/๒๕๖๑ จำนวน ๓๐ รูป/คน

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓.๑ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓.๑.๑ เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติการ

๑) แผนการจัดการเรียนรู้ คือแผนการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบ โมเดลซิปปา (CIPPA MODEL) จำนวน ๖ แผน

๓.๓.๑.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผล

๑) แบบบันทึกการสัมภาษณ์นักศึกษา

๒) แบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างการฝึกปฏิบัติการเรียนการสอน

๓.๓.๑.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

๑) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เป็นแบบปรนัย ๔ ตัวเลือก จำนวน ๔๐ ข้อ

๓.๓.๒ วิธีสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑) แผนการจัดการเรียนรู้

(๑) ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) ศึกษาหนังสือ เอกสาร วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนแบบโมเดลชิปปา

(๓) ศึกษาเนื้อหาวิชาที่สอนจากคู่มือหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ปรับปรุง ๒๕๕๙ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

(๔) ศึกษาวิธีการ หลักการ หลักทฤษฎี และเทคนิคการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) ซึ่งประยุกต์ใช้แนวคิดการสอนของ ทิศนา ขัมมณี^๒

(๕) เลือกลักษณะที่เป็นองค์ความรู้ จากหลักสูตรของสถานศึกษา ในรายวิชาเพิ่มเติม เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน ๖ แผน

(๖) กำหนดสาระการเรียนรู้และกิจกรรม เพื่อเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ออกเป็น ๖ แผน รวม ๔๕ ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาวัดผลสัมฤทธิ์

(๗) นำแผนการเรียนรู้เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ และสื่อการสอน การวัดผลประเมินผล ตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมทั่วไป คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ให้คำแนะนำและแก้ไข ปรับปรุง

(๘) นำแผนจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จำนวน ๓๐ รูป/คน ที่ยังไม่เคยเรียนด้วย

^๒ ทิศนา ขัมมณี, การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโมเดลชิปปา (CLIPPA MODEL), (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒), หน้า ๑๗.

รูปแบบโมเดลชิปปามาก่อนและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในกลุ่มวิจัยครั้งนี้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้

(๙) นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผ่านการประเมินความเหมาะสมของแผนการ ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง ๐.๘๐-๑.๐๐ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ๐.๙๕ แผนการจัดการเรียนรู้จากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วจัดพิมพ์เป็นแผนการ จัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อทำการเก็บข้อมูล

๒) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและหลังเรียนรายวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ โดยเป็นปรนัยชนิดเลือกตอบแบบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๔๐ ข้อ กำหนดการให้ค่าคะแนนคือตอบถูกได้ ๑ คะแนน ตอบผิดได้ ๐ คะแนน โดยมีขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ ดังนี้

(๑) ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการวิเคราะห์หลักสูตรและศึกษาจากหนังสือการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาของ บุญชม ศรีสะอาด^๙

(๒) สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร โดยผู้สอนเป็นผู้กำหนด เนื้อหา เลือกวิธีวัดผล และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล

(๓) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด วัตถุประสงค์ และครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตรโดยจัดทำตารางวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดน้ำหนักเนื้อหาตามความสำคัญแล้วจึงกำหนดจำนวนข้อสอบทั้งหมดที่ต้องการใช้จริง คำนวณหาจำนวนข้อสอบในแต่ละเนื้อหา แต่ทั้งนี้ต้องสร้างไว้มากกว่าจำนวนข้อสอบที่ใช้จริง เนื่องจากข้อสอบบางข้ออาจจะไม่ได้คุณภาพ สำหรับแบบทดสอบที่จัดทำครั้งนี้ มี ๑ ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๔๐ ข้อ วิธีการตรวจให้คะแนนคือตอบถูกได้ ๑ คะแนน ตอบผิดได้ ๐ คะแนน ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจำนวน ๘๐ ข้อ เพื่อจะได้นำแบบทดสอบดังกล่าวไปคัดเลือกข้อสอบที่มีความง่าย และค่าอำนาจจำแนก เมื่อตรวจสอบหาคุณภาพของข้อสอบแล้ว จึงนำไปใช้จริง ๔๐ ข้อ

(๔) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้พิจารณาความ ครอบคลุมของเนื้อหาของจุดประสงค์การเรียนรู้ ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบและ จุดประสงค์การเรียนรู้

^๙ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร: สุริยวิทยาสาน, ๒๕๔๕), หน้า ๔๙-๕๒.

ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้สอบ ความยากง่าย และความเหมาะสมของ คำถามของตัวเลือก คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาลง ความเห็นว่า ข้อสอบแต่ละข้อตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัดหรือไม่ ในแบบ ประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

(๕) บันทึกผลการพิจารณาลงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนเป็นรายข้อ แล้วหาคะแนนผลรวม คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนแทนค่าในสูตร

แทนค่าในสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยคะแนนความคิดเห็นความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญพิจารณาจาก

+ ๑ หมายถึง ท่านแน่ใจว่า ข้อสอบที่กำหนดขึ้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

๐ หมายถึง ท่านไม่แน่ใจว่า ข้อสอบที่กำหนดขึ้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-๑ หมายถึง ท่านแน่ใจว่า ข้อสอบที่กำหนดขึ้นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การ

เรียนรู้

(๖) คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ ๐.๕๐ ขึ้นไป และปรับปรุงข้อสอบที่มีค่า IOC ไม่ถึง ๐.๕๐

(๗) นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ จำนวน ๔๐ ข้อ ไปทดลองใช้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด จำนวน ๓๐ รูป/คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในกลุ่มวิจัยครั้งนี้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

(๘) นำผลทดลองมาวิเคราะห์รายข้อ เพื่อหาคุณภาพโดยการตรวจสอบหาความยากง่าย จำนวน ๘๐ ข้อ โดยใช้เกณฑ์ความยากง่ายระหว่าง ๐.๒๐ - ๐.๘๐ และค่าอำนาจจำแนกโดยใช้เกณฑ์ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ ๐.๒๐ ขึ้นไปผลการวิเคราะห์ข้อสอบที่ผู้วิจัยเลือกมานั้นมีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง ๐.๒๖ - ๐.๘๐ และมีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง ๐.๒๐ - ๐.๕๓ โดยใช้สูตร ภัทรา

นิมานนท์^๔ ใช้ได้กับ เครื่องมือที่ข้อคำถามตอบถูกให้ ๑ คะแนน ถ้าผิดให้ ๐ เช่น แบบทดสอบ (๑) เรียงคะแนนจาก สูงไปต่ำ(๒) แบ่งเป็นกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำ โดยตัดเป็นร้อยละ ๒๕ (๓) หาจำนวนผู้ตอบ ถูกในแต่ละข้อของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วคำนวณหาค่า p และ r

การคำนวณใช้สูตร

$$\frac{R_H - R_L}{N_H} \quad \text{สำหรับกลุ่มผู้ถูกทดสอบที่ได้คะแนนสูง}$$

$$\frac{R_H - R_L}{N_L} \quad \text{สำหรับกลุ่มผู้ถูกทดสอบที่ได้คะแนนต่ำ}$$

เมื่อ R_H คือ จำนวนผู้ถูกทดสอบในกลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงที่ตอบตัวเลือกนั้น

R_L คือ จำนวนผู้ถูกทดสอบในกลุ่มที่ได้คะแนนรวมต่ำที่ตอบตัวเลือกนั้น

N_H คือ จำนวนผู้ถูกทดสอบในกลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูง

N_L คือ จำนวนผู้ถูกทดสอบในกลุ่มที่ได้คะแนนรวมต่ำ

(๙) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ จำนวน ๔๐ ข้อ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว และได้รับการเลือกมาหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบปรนัย การหาค่าความสอดคล้องภายในของแบบทดสอบใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน จาก สูตร KR-๒๐ ซึ่งเหมาะกับข้อสอบปรนัยที่มีการให้คะแนน คือ ตอบถูกได้ ๑ คะแนน ตอบผิดได้ ๐ คะแนน โดยมีค่าความเชื่อมั่นระดับ ๐.๗๐ ขึ้นไป โดยใช้สูตรของ พรรรณี ลีกีจวัฒนะ ซึ่งผลการวิเคราะห์มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๗๓๖

(๑๐) นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ ก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อทำการเก็บข้อมูล

^๔ ภัทธา นิมานนท์, การประเมินผลการเรียน, (กรุงเทพมหานคร: อักษราพิพัฒน์, ๒๕๔๓), หน้า ๑๕๘.

๓) แบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามเลือกตอบ โดยวิธีการของลิเคอร์ท (Likert)^๕ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ โดยเรียงจากระดับความเชื่อ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เป็นแบบสอบถามการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์และนักศึกษาในแต่ละชั่วโมงโดยผู้ช่วยวิจัย เพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนในครั้งต่อไป แบบ บันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองนี้ ได้ดำเนินการสร้างดังนี้

(๑) ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมากำหนดเป็นกรอบในการออกแบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

(๒) สร้างข้อคำถามโดยใช้กรอบที่ได้จากการศึกษาในข้อ (๑)

(๓) นำแบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ไปเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา เพื่อเป็นการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม

(๔) นำแบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ผ่านการ ตรวจสอบแล้วเตรียมไว้ให้พร้อมสำหรับใช้เก็บข้อมูลต่อไป

๔) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบโมเดลชิปปา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามเลือกตอบ โดยวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ โดยเรียงจากระดับความเชื่อ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบโมเดลชิปปา โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น ๓ ด้าน คือ ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ ด้านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านประโยชน์และการนำไปประยุกต์ใช้ ดังนี้

(๑) ศึกษาจากเอกสาร หลักการ รูปแบบ วิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา

(๒) สร้างข้อคำถามโดยใช้กรอบที่ได้จากการศึกษาในข้อ (๑)

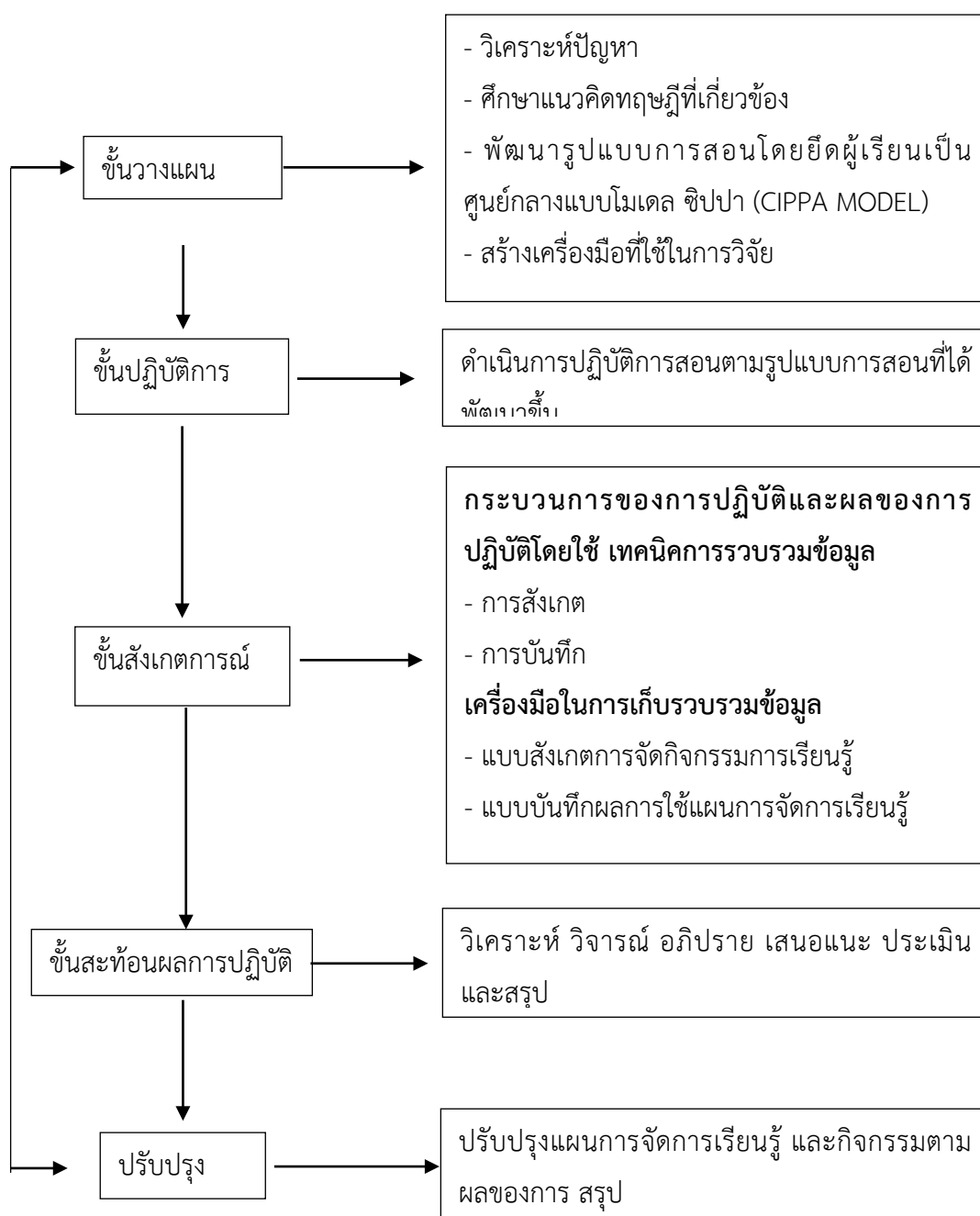
(๓) นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบโมเดลชิปปาที่สร้างขึ้นไปเสนอต่อ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความครอบคลุม

^๕ พวงรัตน์ ทวีรัตน์, วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๑๐๙-๑๐๘.

ของเนื้อหาที่ต้องการ ศึกษา เพื่อเป็นการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม

(๔) นำแบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ผ่านการ ตรวจสอบ แล้วเตรียมไว้ให้พร้อมสำหรับใช้เก็บข้อมูลต่อไป

๓.๔ ขั้นตอนการวิจัย

ภาพที่ ๓.๑ แสดงขั้นตอนของการวิจัย

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้ลงมือจากการปฏิบัติการสะท้อนด้วยตัวเองตั้งรายละเอียดตามตารางดังนี้เชิงปริมาณ เป็นขั้นตอนดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	ผู้ให้ข้อมูล	เวลาที่ใช้
๑. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองได้แก่ แผนการ จัดการ เรียนรู้ จำนวน ๖ แผน	ผู้วิจัย	ทุกครั้งที่สอน
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติ - แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - แบบสัมภาษณ์	ผู้วิจัย นักศึกษา	ตลอดการสอน
๓. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการเรียน การสอน - แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	นักศึกษา	ตามวันเวลาที่กำหนด ของผู้วิจัย

๓.๕.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้รวบรวมข้อตามลำดับดังนี้

๑) ขั้นเตรียมการ

(๑) ผู้สอนทำการประชุมชี้แจงให้ผู้ช่วยผู้วิจัยเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ การวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ใช้ดำเนินการวิจัย บทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยผู้วิจัย

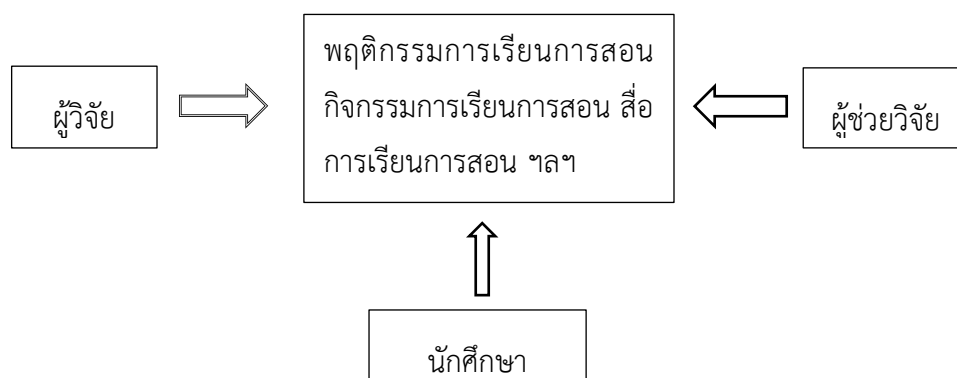
(๒) ผู้สอนทำการปฐมนิเทศ เพื่อสร้างข้อตกลงและทำความเข้าใจกับนักศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL)

๒) การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น ๒ ลักษณะ คือ

(๑) การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

๑. ดำเนินการสอน สอบถาม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา โดยทดลอง ๖ แผนการจัดการเรียนรู้

๒. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกแผนการจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือที่ใช้ สะท้อนผลการปฏิบัติ โดยการรวบรวมข้อมูลหลังจากการสิ้นสุดการสอนในแต่ละครั้ง ซึ่งรวบรวม จากผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย และนักศึกษา ดังแผนภาพแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงการเรียนการสอน ต่อไป

ภาพที่ ๓.๒ ขอบข่ายของการวิจัย

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ผู้ช่วยวิจัยจะช่วยจดบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในขณะ ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ลงในแบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และผู้วิจัย จด บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ลงในแบบบันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้หลังการสอนแต่ ละครั้งทุกครั้ง และเมื่อจบกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละวงจรจะทำการทดสอบท้ายวงจร แล้วนำข้อมูล ที่ได้มาร่วมอภิปรายกับผู้วิจัย เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดการ เรียนรู้หรือในวงจรปฏิบัติต่อไป

(๒) การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ หลังสิ้นสุดการทดลองปฏิบัติการ โดยผู้วิจัยให้นักศึกษาทำ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นตามลำดับขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดัง รายละเอียดต่อไปนี้

๑. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{x}) ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ ดังนี้ (๑) วงจรที่ ๑ สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑-๒ เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดจากเครื่องมือต่างๆ แล้ว นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแผนการ จัดการเรียนรู้ที่ ๓-๔ เพื่อใช้ในวงจรที่ ๒ (๒) วงจรที่ ๒ สอน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓-๔ ที่ได้ปรับปรุงจากการสะท้อนผลการปฏิบัติจากวงจรที่ ๑ เก็บ รวบรวมข้อมูลทั้งหมดจากเครื่องมือ ต่างๆ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕-๖ เพื่อใช้ในวงจรที่ ๓ (๓) วงจรที่ ๓ สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕-๖ ที่ได้ปรับปรุงจากการ สะท้อนผลการปฏิบัติจาก วงจรที่ ๒ เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดจากเครื่องมือต่างๆ แล้วนำข้อมูลที่ได้ มาสะท้อนผลการ ปฏิบัติจากวงจรที่ ๓

๒. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปทดสอบหลังเรียนกับนักศึกษา แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๓.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลตามวงจรการปฏิบัติการสอน

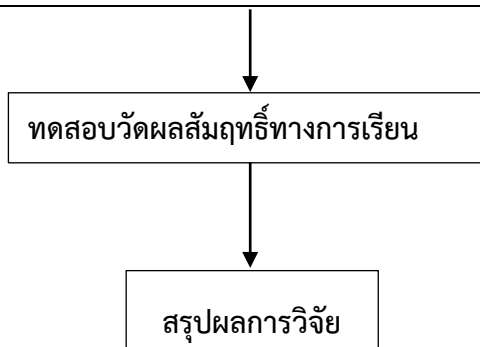
แผนการจัดการเรียนรู้ที่	วงจรที่ ๑		
๑-๒	เครื่องมือสะท้อนผลการปฏิบัติ	ผู้ให้ข้อมูล	ระยะเวลา
	๑. แบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ผู้วิจัย	ตลอดเวลาการสอนแต่ละครั้ง สิ้นสุดการสอนแต่ละครั้ง
	๒. แบบบันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้	ผู้วิจัย	ระหว่างการสอนและสิ้นสุดการสอนแต่ละครั้ง
	๓. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	นักศึกษา	สิ้นสุดวงจรที่ ๑
สะท้อนผลการปฏิบัติครั้งที่ ๑		และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรม	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	วงจรที่ ๒		
๓-๔	เครื่องมือสะท้อนผลการปฏิบัติ	ผู้ให้ข้อมูล	ระยะเวลา
	๑. แบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ผู้วิจัย	ตลอดเวลาการสอนแต่ละครั้ง
	๒. แบบบันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้	ผู้วิจัย	สิ้นสุดการสอนแต่ละครั้ง ระหว่างการสอนและสิ้นสุดการสอนแต่ละครั้ง
	๓. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	นักศึกษา	สิ้นสุดวงจรที่ ๒
สะท้อนผลการปฏิบัติครั้งที่ ๒		และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรม	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	วงจรที่ ๓		
๕-๖	เครื่องมือสะท้อนผลการปฏิบัติ	ผู้ให้ข้อมูล	ระยะเวลา
	๑. แบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ผู้วิจัย	ตลอดเวลาการสอนแต่ละครั้ง สิ้นสุดการสอนแต่ละครั้ง
	๒. แบบบันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้	ผู้วิจัย	ระหว่างการสอนและสิ้นสุดการสอน แต่ละครั้ง
	๓. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	นักศึกษา	สิ้นสุดวงจรที่ ๓
สะท้อนผลการปฏิบัติครั้งที่ ๓ และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรม			

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการทดสอบสมมติฐานโดยนำผลการทดสอบผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน มาดำเนินการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาด้วยการใช้สูตร t-test dependent โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๗.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ ดังนี้

๓.๗.๑.๑ ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

๓.๗.๑.๒ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มนั้น

X แทน คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มข้อมูล

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

๓.๗.๑.๓ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้รูปแบบโมเดลชิปปา โดยการทดลองค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

df = n - 1

D แทนค่าผลต่างระหว่างคะแนน

n แทนจำนวน

๓.๗.๒ การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบโมเดลชิปปา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้

๓.๗.๒.๑ ค่าเฉลี่ย

๓.๗.๒.๒ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๓.๗.๒.๓ การเปรียบเทียบการพิจารณาความคิดเห็นแบบ ๕ ระดับ และนำมาเปรียบเทียบเกณฑ์การพิจารณาความสามารถด้านความคิดจากแนวคิดของลิเคอร์ท (LiKert) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การพิจารณาความคิดเห็น ซึ่งแปลความหมายเป็นรายข้อโดยใช้เกณฑ์จากการประเมินความหมายและค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย ๔.๒๐ - ๕.๐๐ หมายถึง ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา ปกครอง ชั้นปีที่ ๒ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย ๓.๔๐ - ๔.๑๙ หมายถึง ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา ปกครอง ชั้นปีที่ ๒ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปาอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย ๒.๖๐ - ๓.๓๙ หมายถึง ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา ปกครอง ชั้นปีที่ ๒ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย ๑.๘๐ - ๒.๕๙ หมายถึง ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา ปกครอง ชั้นปีที่ ๒ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปาอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๗๙ หมายถึง ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษา ปกครอง ชั้นปีที่ ๒ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ ๔

ผลการศึกษา

การวิจัยในบทนี้ เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลซิปปาของนักศึกษา สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จำนวน ๓๐ รูป/คน โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป เพื่อศึกษาการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลซิปปา จากการสำรวจศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงและจากการค้นคว้าเอกสารแนวคิดทฤษฎีที่สอดคล้องกับเนื้อหา

แนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน ๖ แผน แบ่งเป็น ๓ วงจรการปฏิบัติ ดังนี้ วงจรการปฏิบัติที่ ๑ ประกอบด้วยแผนการเรียนรู้ที่ ๑-๒ วงจรการปฏิบัติที่ ๒ ประกอบไปด้วยแผนการเรียนรู้ที่ ๓-๔ วงจรการปฏิบัติที่ ๓ ประกอบด้วยแผนการเรียนรู้ที่ ๕-๖ ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผลตามหัวข้อต่อไปนี้

๔.๑ บริบทของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหา และบริบทมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยมีรายละเอียดดังนี้คือ

๔.๑.๑ สภาพพื้นที่ในการศึกษา

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติของประเทศไทย และมีส่วนสำคัญในการสร้างรากฐานและวัฒนธรรมทางจิตใจให้แก่ชนชาวไทย สังคมไทยในปัจจุบันกำลังพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปมาก ทั้งในด้านสภาพสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ แนวความคิดและการกระทำ มีการแข่งขันกันมากขึ้น มุ่งเน้นวัตถุนิยมหรือบริโภคนิยมมากขึ้น ทำให้วิถีทางการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปโดยสิ้นเชิง การเปลี่ยนแปลงทางสังคมก่อให้เกิดความเห็นแก่ตัว ขาดคุณธรรม และจริยธรรม ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ทางสังคม เช่น การเอารัดเอาเปรียบผู้อื่น การทุจริต การมัวเมาในสิ่งเสพติด ฉะนั้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทางจิตใจในสภาวะสังคมที่มีการแข่งขันกันสูง สถาบันต่างๆในสังคม เช่น สถาบัน

ศาสนา สถาบันโรงเรียน และสถาบันครอบครัว ควรตระหนักถึงปัญหาและความสำคัญในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเยาวชนในวัยเรียนสมควรได้รับการอบรม สั่งสอน และวางพื้นฐานการประพฤติปฏิบัติทางคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เยาวชนเหล่านั้นเจริญเติบโตเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป

การศึกษาเป็นกระบวนการอย่างหนึ่ง ที่ช่วยให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพและศักยภาพให้ดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข และเกื้อกูลต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในทุกๆด้าน สืบเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางวิชาการ ระบบสื่อสารที่ไร้พรมแดน และการติดต่อสัมพันธ์กับสังคมโลกอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ สภาการศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้อนุมัติให้สถาปนาวิทยาเขตแห่งแรก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ จังหวัดขอนแก่น ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้ง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นนิติบุคคลมีสถานะเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการโดยมีชื่อใหม่ว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน และได้ย้ายจากวัดศรีจันทร์ไปอยู่ที่บ้านโนนชัย ถนนราษฎร์คณิง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น บนเนื้อที่ ๓๗ ไร่ ๓ งาน โดยมีวัตถุประสงค์ในการสถาปนาครั้งนี้คือ

๑. เพื่อเป็นสถานศึกษาด้านพระพุทธศาสนา
๒. เพื่อให้เป็นสถานศึกษาวิทยาการอันเป็นของชาติภูมิ และต่างประเทศ
๓. เพื่อให้ศาสนทายาทได้เป็นกำลัง ในการจรรโลงพระพุทธศาสนา และเป็นศาสนทายาทที่เหมาะสมกับกาลสมัย
๔. เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการศึกษา ค้นคว้า วิจัยทางพระพุทธศาสนา และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประติมากรรมทางพระพุทธศาสนา

ทั้งนี้ ภายใต้การบริหารของคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการประจำวิทยาเขตอีสาน โดยมีพระเดชพระคุณพระเทพวรคุณ รองอธิการบดี เป็นประธานกรรมการมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้แบ่งส่วนการบริหารงานออกเป็น ๓ ส่วนงาน คือ

๑. สำนักงานวิทยาเขตอีสาน
๒. ศูนย์บริการวิชาการอีสาน
๓. วิทยาลัยศาสนศาสตร์อีสาน

เริ่มเปิดให้การศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรตั้งแต่วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๓๓ เป็นต้นมา และได้เปิดรับนักศึกษา (บุคคลทั่วไป) ในปีการศึกษา ๒๕๖๑ และเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๕ วิทยาเขต

อีสาน ได้ขยายห้องเรียนไปที่ วัดแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี และในปีการศึกษา ๒๕๔๙ ได้ขยายวิทยาเขตอีกแห่งหนึ่ง คือ วัดพิศาลัญญาวาส อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

๔.๑.๑.๑ การจัดการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน เปิดรับสมัครพระภิกษุ-สามเณร และบุคคลทั่วไปเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ (เรียนวันเสาร์-อาทิตย์)เป็นการศึกษาในระบบทวิภาค ในหนึ่งปีการศึกษาแบ่งเป็น ๒ ภาคการศึกษา โดยมีเวลาเรียนภาคการศึกษาละไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และปัจจุบันได้เปิดการศึกษาในระดับปริญญาโทภาคพิเศษด้วย^๑

ปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา

ปรัชญา สำนักงานวิทยาเขตอีสาน

ดำเนินงานตามระบบ เคารพกฎระเบียบ

ปรัชญา ศูนย์บริการวิชาการอีสาน

บริการวิชาการ บริการสังคม เชิดชูพุทธธรรม

ปรัชญา วิทยาลัยศาสนศาสตร์อีสาน

วิทยาลัยศาสนศาสตร์ มุ่งจัดกระบวนการเรียนรู้ เชิดชูอุดมการณ์ทางพระพุทธศาสนา พัฒนานักศึกษาให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข

จุดมุ่งหมาย หลักสูตรปริญญาศาสนศาสตร์บัณฑิต

หลักสูตรปริญญาศาสนศาสตร์บัณฑิต มีความมุ่งหมายดังนี้

๑. เพื่อผลิตนักวิชาการทางศาสนาที่มีคุณวุฒิสูงสุด มีอุดมคติสูง มีความประพฤติดี เป็นศาสนทายาทที่ดีของพระพุทธศาสนา

๒. เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ศึกษาวิชาการสมัยใหม่ อันไม่ขัดต่อสมณวิสัย และสามารถนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่พระพุทธศาสนา

๓. เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถในการศึกษาค้นคว้าวิจัย อารงรักษา และการเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งในและนอกประเทศ

๔. เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมประเทศชาติ และพระศาสนาเหมาะสมแก่กาลสมัย

^๑ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน, คู่มือระเบียบการ นักศึกษาระดับปริญญาตรี, (ขอนแก่น: ห้างหุ้นส่วนจำกัดขอนแก่นการพิมพ์, ๒๕๕๙), หน้า ๘.

๕. เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการเป็นผู้นำ และเป็นตัวแทนทางพระพุทธศาสนาได้เป็นอย่างดี

๔.๑.๑.๒ ปรัชญาการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีความเชื่อมั่นว่า พระพุทธศาสนาเป็นปรัชญาชีวิตอันประเสริฐสามารถช่วยป้องกันแก้ไขและดับปัญหาอันยิ่งใหญ่ของมนุษยชาติ คือความทุกข์ได้ สมควรเผยแผ่ให้กว้างขวางออกไปในระดับโลก พระพุทธศาสนาเป็นมรดกทางปัญญา และทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าของไทย ที่ควรถนอมรักษาไว้แม้ด้วยชีวิต มนุษย์เกิดมาพร้อมด้วยศักยภาพที่จะพัฒนาการเรียนรู้อย่างได้ตั้งแต่ระดับ รู้จำ (สัญญา) จนถึงขั้นรู้จบ (โพธิ) และสามารถจะเปลี่ยนแปลงตนเองจากความเป็นปุถุชนไปสู่ความเป็นอริยชนได้ ถ้าได้รับการศึกษาที่ถูกต้อง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มุ่งจะผลิตบุคลากรทางพระพุทธศาสนาที่ประกอบด้วยคุณสมบัติ ๔ ประการ คือ มีความรู้ดีทั้งทางธรรมและทางโลก มีความสามารถดีในการคิดเป็น พูดเป็น ทำเป็น มีคุณธรรมและจริยธรรมประจำกาย วาจา ใจ มีอุดมคติ และมีอุดมการณ์มุ่งอุทิศชีวิตบำเพ็ญประโยชน์ตนและประโยชน์ท่านเป็นพุทธบูชา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มุ่งจัดกระบวนการศึกษาให้ครบวงจรตามหลัก พุทธธรรม คือ ให้มีทั้งปริยัติ ปฏิบัติ และปฏิเวธ

ในด้านปริยัติ จะช่วยให้นักศึกษาทะลุปรุโปร่งด้วยทฤษฎี (ทฤษฎีญาสุปฏิเวทยา) เป็นอย่างต่ำ ในด้านปฏิบัติ ให้นักศึกษาเกิดประสบการณ์ครบทั้ง ๓ คือ ศีล สมาธิ ปัญญา ในด้านปฏิเวธ จะให้นักศึกษาเกิดสัมมาทฤษฎีและอจลสัทธาในพระพุทธศาสนา เป็นพุทธมามกะขั้นกัลยาณปุถุชนเป็นอย่างต่ำ

สรุปว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน คือมหาวิทยาลัยเฉพาะทางพระพุทธศาสนาที่มุ่งผลิตบัณฑิตทางด้านพระพุทธศาสนาให้มีคุณภาพตามปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย และเป็นมหาวิทยาลัยที่กระจายโอกาสให้พระภิกษุ สามเณร คฤหัสถ์และผู้สนใจมีโอกาสทางการศึกษามากขึ้น นอกจากนี้ยังมุ่งผลิตบุคลากรทางพระพุทธศาสนาที่ประกอบด้วยคุณสมบัติ ๔ ประการ คือ มีความรู้ดีทั้งทางธรรมและทางโลก มีความสามารถดีในการคิดเป็น พูดเป็น ทำเป็น มีคุณธรรมและจริยธรรมประจำกาย วาจา ใจ มีอุดมคติ และมีอุดมการณ์มุ่งอุทิศชีวิตบำเพ็ญประโยชน์ตนและประโยชน์ท่านเป็นพุทธบูชา และมีการจัดกระบวนการศึกษาเพื่อให้ครบวงจรตามหลักพุทธธรรม คือ ให้มีทั้งปริยัติ ปฏิบัติ และปฏิเวธ

๔.๒ ผลสะท้อนของการปฏิบัติการสอน

๔.๒.๑ ผลสะท้อนการปฏิบัติวงจรที่ ๑

๑) ผลการปฏิบัติการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลซิปปา (CIPPA MODEL)

การปฏิบัติในวงจรที่ ๑ ประกอบไปด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑-๒ เรื่อง แนวคิดพื้นฐานทางรัฐศาสตร์ และแนวทางการศึกษารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์และคำสอนเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ในพุทธศาสนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กำหนดเวลาแผนการจัดการเรียนรู้ละ ๒๑ ชั่วโมง รายละเอียดในการจัดกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

๑. การนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการสร้างความสนใจเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ผู้วิจัยจะใช้กิจกรรมเชิงฝึกการคิดวิเคราะห์โดยให้ตอบแบบสอบถามก่อนเรียน

๒. การทบทวนความรู้เดิม ในการทบทวนความรู้เดิมก่อนที่นักศึกษาจะได้เรียน เนื้อหาเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายในวงจรการปฏิบัตินี้จะให้นักศึกษาได้ศึกษาข้อมูลในการคิดลำดับเหตุการณ์ จากนั้นแจ้งจุดประสงค์ให้ทราบ

๓. ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ทำความเข้าใจข้อมูลเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม จัดทำกิจกรรมในขั้นนี้ให้นักศึกษาจัดทำรายงาน ซึ่งจัดแบ่งกลุ่มตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้นักศึกษามีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น มีการเชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ใหม่และต้องใช้เทคนิคเพื่อให้นักศึกษาอยากศึกษาหาข้อมูลมากยิ่งขึ้น

๔. ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจในกลุ่ม จัดทำกิจกรรมในขั้นนี้ ใช้สื่อชุดกิจกรรมซึ่งประกอบด้วยใบความรู้ ใบกิจกรรมและแบบบันทึกผลการปฏิบัติ ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้และนำมาอภิปรายจากเนื้อหาที่ได้รับหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม และอาจารย์สามารถอธิบายความหมายในข้อสงสัยของนักศึกษาที่เกิดขึ้นในแต่ละกลุ่มได้แล้วให้นักศึกษาสรุปลงในใบกิจกรรมเพื่อส่งอาจารย์

๕. ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ ในขั้นนี้อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันสรุปผลที่ได้จากการศึกษาและการฝึกปฏิบัติเป็นรายกลุ่มหรือเป็นรายบุคคลตามความเหมาะสมโดยการตอบคำถามและอาจารย์คอยแนะนำ อธิบายเพิ่มเติมในส่วนเนื้อหาที่ยากเพื่อให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น

๖. ขั้นแสดงผลงาน ในขั้นนี้นักศึกษาแต่ละกลุ่มจะนำเสนอผลงานกลุ่มและวิธีการแก้ปัญหาของกลุ่มต่อชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็น และคัดเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากที่สุด

๗. **ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้** ในขั้นนี้เป็นขั้นนำความรู้มาประยุกต์ใช้ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะและเกิดความเข้าใจนำความรู้หรือเรื่องที่เรียนไปเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่และการประเมินความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาซึ่งทำให้ได้ทราบข้อบกพร่องของนักศึกษาเพื่อวินิจฉัยสาเหตุและหาแนวทางแก้ไข ในกิจกรรมขั้นนี้จะให้แก้ไขปัญหาให้แก่กลุ่มร่วมกันคิด วิเคราะห์และเขียนบันทึกความรู้สึกจากการปฏิบัติลงในแบบบันทึกการปฏิบัติ พบว่า นักศึกษาตั้งใจทำงานตามคำชี้แจงทุกคน แต่นักศึกษาที่เรียนอ่อนจะยังขาดความมั่นใจในคำตอบต้องถามเพื่อนที่เรียนเก่งช่วยเหลือ ซึ่งนักศึกษาที่เรียนเก่งก็ให้ความสนใจ เพื่อช่วยเหลือเพื่อนนักศึกษาที่อ่อนเหมือนกับทำงานกลุ่ม ซึ่งขั้นนี้นักศึกษาได้จัดระเบียบความรู้ของตนเองทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้

๒) ผลการสังเกตแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL)

จากการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒ ในวงจรปฏิบัติที่ ๑ เรื่องแนวคิดพื้นฐานทางรัฐศาสตร์และแนวทางการศึกษารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์และคำสอนเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ในพุทธศาสนา สอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑-๒ ปรากฏว่านักศึกษามีความกระตือรือร้นที่ปฏิบัติกิจกรรม และมีการสอบถามกันภายในกลุ่ม มีการปรึกษาหารือกันให้ความร่วมมือในการช่วยกันตอบคำถามสามารถสื่อความหมายนำเสนอผลงานได้ แสดงความคิดเห็นเสนอขั้นตอนวิธีการฝึกปฏิบัติต่อกลุ่มได้ถูกต้อง เพื่อการสื่อความหมายได้ จากผลงานของนักศึกษาแสดงให้เห็นว่าสามารถแสดงออกถึงความเข้าใจและการพัฒนาการเรียนที่ดีขึ้น

๓) ผลการทดสอบวงจรที่ ๑ ผลการปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL)

การจัดการเรียนการสอนในวงจรที่ ๑ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ และที่ ๒ จะให้นักศึกษาทำแบบทดสอบท้ายบท ซึ่งแบบทดสอบท้ายบทแต่ละชุดกำหนดให้เขียนคำตอบชุด ๓๐ ข้อ ข้อละ ๑ คะแนน รวม ๓๐ คะแนน ดังตารางค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของคะแนนแบบทดสอบท้ายบทแต่ละแผนของนักศึกษาดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของผลรวมคะแนนแบบทดสอบท้ายบทแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑-๒

แผนการจัดการเรียนรู้	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน			หลังเรียน			t	p
		μ	σ	คิดเป็นร้อยละ	μ	σ	คิดเป็นร้อยละ		
๑	๓๐	๑๙.๗๗	๒.๔๒	๖๕.๘๙	๒๒.๖๐	๒.๓๔	๗๕.๓๓	- ๕.๙๙	.๐๐๐
๒	๓๐	๑๗.๕๗	๕.๑๖	๕๘.๕๖	๑๗.๐๗	๕.๒๔	๕๖.๘๙	๑.๓๔	.๑๙๑
รวม		๓๗.๓๔	๗.๕๘	๑๒๔.๔๕	๓๙.๖๗	๗.๕๘	๑๓๒.๒๒		
คะแนนเฉลี่ย		๑๘.๖๗	๓.๗๙	๖๒.๒๓	๑๙.๘๔	๓.๗๙	๖๖.๑๑		

จากตารางที่ ๔.๑ สรุปได้ว่า คะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ที่เรียนด้วยรูปแบบโมเดลชิปปาคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($t = -๕.๙๙$; $p = <.๐๕$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\mu = ๑๙.๗๗$, $\sigma = ๒.๔๒$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\mu = ๒๒.๖๐$, $\sigma = ๒.๓๔$) และคะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ที่เรียนด้วยรูปแบบโมเดลชิปปาคะแนนก่อนเรียนสูงกว่าหลังเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($t = ๑.๓๔$; $p = >.๐๕$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\mu = ๑๗.๕๗$, $\sigma = ๕.๑๖$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\mu = ๑๗.๐๗$, $\sigma = ๕.๒๔$)

ความคิดเห็นของนักศึกษา

จากการสัมภาษณ์นักศึกษา ทำให้ทราบข้อคิดเห็นจากการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้แบบโมเดลชิปปา สามารถสรุปความคิดเห็นของนักศึกษาได้ดังนี้

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ชอบการเรียนการสอนแบบนี้มาก เพราะทำให้มีความตั้งใจเรียนมากขึ้น ไม่เบื่อและชอบกิจกรรมที่จัดขึ้น

สรุปปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา

ปัญหา: นักศึกษาไม่อ่านหนังสือมาล่วงหน้าและไม่ใฝ่เรียนรู้ด้วยตนเอง

แนวทางแก้ไข: ให้นักศึกษาทำคำถามท้ายบทมาล่วงหน้า จากนั้นอาจารย์ซักถามเป็นรายบุคคล

ปัญหา: นักศึกษาขาดความกระตือรือร้นในการเรียน

แนวทางแก้ไข: ใช้วิธีการถาม-ตอบ เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามีสติอยู่ตลอดเวลา

๔.๒.๒ ผลสะท้อนของการฝึกปฏิบัติวงจรที่ ๒

๑) ผลการปฏิบัติการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL)

การปฏิบัติในวงจรที่ ๒ ประกอบไปด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓-๔ เรื่อง คำสอนเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์และคำสอนเกี่ยวกับธรรมราชาตามแนวพุทธศาสตร์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กำหนดเวลาแผนการจัดการเรียนรู้ละ ๑๒ ชั่วโมง รายละเอียดในการจัดกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

๑. การนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการสร้างความสนใจเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ผู้วิจัยจะใช้กิจกรรมเชิงฝึกการคิดวิเคราะห์โดยให้ตอบแบบสอบถามก่อนเรียน

๒. การทบทวนความรู้เดิม ในการทบทวนความรู้เดิมก่อนที่นักศึกษาจะได้เรียนเนื้อหาเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายในวงจรการปฏิบัตินี้จะให้นักศึกษาได้ศึกษาข้อมูลในการคิดลำดับเหตุการณ์ จากนั้นแจ้งจุดประสงค์ให้ทราบ

๓. ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ทำความเข้าใจข้อมูลเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม จัดทำกิจกรรมในขั้นนี้ให้นักศึกษาจัดทำรายงาน ซึ่งจัดแบ่งกลุ่มตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ให้นักศึกษามีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น มีการเชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ใหม่และต้องใช้เทคนิคเพื่อให้นักศึกษาอยากศึกษาหาข้อมูลมากยิ่งขึ้น

๔. ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจในกลุ่ม จัดทำกิจกรรมในขั้นนี้ ใช้สื่อชุดกิจกรรมซึ่งประกอบด้วยใบความรู้ ใบกิจกรรมและแบบบันทึกผลการปฏิบัติ ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้และนำมาอภิปรายจากเนื้อหาที่ได้รับหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม และอาจารย์สามารถอธิบายความหมายในข้อสงสัยของนักศึกษาที่เกิดขึ้นในแต่ละกลุ่มได้แล้วให้นักศึกษาสรุปลงในใบกิจกรรมเพื่อส่งอาจารย์

๕. ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ ในขั้นนี้อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันสรุปผลที่ได้จากการศึกษาและการฝึกปฏิบัติเป็นรายกลุ่มหรือเป็นรายบุคคลตามความเหมาะสมโดยการตอบ

คำถามและอาจารย์คอยแนะนำ อธิบายเพิ่มเติมในส่วนเนื้อหาที่ยากเพื่อให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น

๖. ชั้นแสดงผลงาน ในชั้นนี้นักศึกษาแต่ละกลุ่มจะนำเสนอผลงานกลุ่มและวิธีการแก้ปัญหาของกลุ่มต่อชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็น และคัดเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากที่สุด

๗. ชั้นประยุกต์ใช้ความรู้ ในชั้นนี้เป็นชั้นนำความรู้มาประยุกต์ใช้ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะและเกิดความเข้าใจนำความรู้หรือเรื่องที่เรียนไปเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่และการประเมินความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาซึ่งทำให้ได้ทราบข้อบกพร่องของนักศึกษาเพื่อวินิจฉัยสาเหตุและหาแนวทางแก้ไข ในกิจกรรมชั้นนี้จะให้แก้ไขปัญหาให้แต่ละกลุ่มร่วมกันคิด วิเคราะห์และเขียนบันทึกความรู้สึกรู้สึกจากการปฏิบัติลงในแบบบันทึกการปฏิบัติ พบว่า นักศึกษาตั้งใจทำงานตามคำชี้แจงทุกคน แต่นักศึกษาที่เรียนอ่อนจะยังขาดความมั่นใจในคำตอบต้องถามเพื่อนที่เรียนเก่งช่วยเหลือ ซึ่งนักศึกษาที่เรียนเก่งก็ให้ความสนใจ เพื่อช่วยเหลือเพื่อนนักศึกษาที่อ่อนเหมือนกับทำงานกลุ่ม ซึ่งชั้นนี้นักศึกษาได้จัดระเบียบความรู้ของตนเองทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้

๒) ผลการสังเกตแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL)

จากการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒ ในวงจรปฏิบัติที่ ๒ เรื่อง คำสอนเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ในพระพุทธศาสนา คำสอนเกี่ยวกับธรรมราชาตามแนวพุทธศาสตร์ สอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓-๔ ปรากฏว่านักศึกษามีความกระตือรือร้นที่ปฏิบัติกิจกรรม และมีการสอบถามกันภายในกลุ่ม มีการปรึกษาหารือกันให้ความร่วมมือในการช่วยกันตอบคำถามสามารถสื่อความหมายนำเสนอผลงานได้ แสดงความคิดเห็นเสนอขั้นตอนวิธีการฝึกปฏิบัติต่อกลุ่มได้ถูกต้อง เพื่อการสื่อความหมายได้ จากผลงานของนักศึกษาแสดงให้เห็นว่าสามารถแสดงออกถึงความเข้าใจและการพัฒนาการเรียนที่ดีขึ้น

๓) ผลการทดสอบวงจรที่ ๒ ผลการปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL)

การจัดการเรียนการสอนในวงจรที่ ๒ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ และที่ ๔ จะให้นักศึกษาทำแบบทดสอบท้ายบท ซึ่งแบบทดสอบท้ายบทแต่ละชุดกำหนดให้เขียนคำตอบชุด ๓๐ ข้อ ข้อละ ๑ คะแนน รวม ๓๐ คะแนน ดังตารางค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของคะแนนแบบทดสอบท้ายบทแต่ละแผนของนักศึกษาดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๒ แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของผลรวมคะแนนแบบทดสอบท้ายบทแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓-๔

แผนการจัดการเรียนรู้	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน			หลังเรียน			t	p
		μ	σ	คิดเป็นร้อยละ	μ	σ	คิดเป็นร้อยละ		
๓	๓๐	๑๒.๔๗	๔.๖๖	๔๑.๕๖	๑๔.๗๓	๔.๖๔	๔๙.๑๑	- ๓.๒๕	.๐๐๓
๔	๓๐	๑๓.๐๐	๖.๑๕	๔๓.๓๓	๑๔.๙๐	๗.๐๘	๔๙.๖๗	- ๓.๔๗	.๐๐๒
รวม		๒๕.๔๗	๑๐.๘๑	๘๔.๘๙	๒๙.๖๓	๑๑.๗๒	๙๘.๗๘		
คะแนนเฉลี่ย		๑๒.๗๔	๕.๔๑	๔๒.๔๕	๑๔.๘๖	๕.๘๖	๔๙.๓๙		

จากตารางที่ ๔.๒ สรุปได้ว่า คะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ที่เรียนด้วยรูปแบบโมเดลชิปปลาคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($t = -๓.๒๕$; $p = <.๐๕$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\mu = ๑๒.๔๗$, $\sigma = ๔.๖๖$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\mu = ๑๔.๗๓$, $\sigma = ๔.๖๔$) และคะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ที่เรียนด้วยรูปแบบโมเดลชิปปลาคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($t = -๓.๔๗$; $p = <.๐๕$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\mu = ๑๓.๐๐$, $\sigma = ๖.๑๕$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\mu = ๑๔.๙๐$, $\sigma = ๗.๐๘$)

ความคิดเห็นของนักศึกษา

จากการสัมภาษณ์นักศึกษา ทำให้ทราบข้อคิดเห็นจากการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้แบบโมเดลชิปปลา สามารถสรุปความคิดเห็นของนักศึกษาได้ดังนี้

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ชอบการเรียนการสอนแบบนี้มาก เพราะได้เตรียมตัวก่อนเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ไม่เบื่อและชอบกิจกรรมที่จัดขึ้น

สรุปปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา

ปัญหา: นักศึกษาไม่มีพื้นฐานด้านพระพุทธศาสนาและไม่อ่านหนังสือเพิ่มเติมหลังเรียน

แนวทางแก้ไข: อาจารย์ถาม-ตอบในประเด็นที่เรียนผ่านมาบ่อยๆ ใครตอบคำถามได้ ถูกต้องให้คะแนน

ปัญหา: นักศึกษาไม่สนใจในเวลาเรียนเล่นโทรศัพท์ขณะเรียน

แนวทางแก้ไข อาจารย์กระตุ้นโดยการเรียกชื่อและถามตอบ

๔.๒.๒ ผลสะท้อนของการฝึกปฏิบัติวงจรที่ ๓

๑) ผลการปฏิบัติการ สอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL)

การปฏิบัติในวงจรที่ ๓ ประกอบไปด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕-๖ เรื่อง ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสนาและธรรมะที่ใช้ในการปกครอง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดเวลาแผนการจัดการเรียนรู้ละ ๙ ชั่วโมง รายละเอียดในการจัดกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

๑. การนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการสร้างความสนใจเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ผู้วิจัยจะใช้กิจกรรมเชิงฝึกการคิดวิเคราะห์โดยให้ตอบแบบสอบถามก่อนเรียน

๒. การทบทวนความรู้เดิม ในการทบทวนความรู้เดิมก่อนที่นักศึกษาจะได้เรียน เนื้อหาเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายในวงจรการปฏิบัตินี้จะให้นักศึกษาได้ศึกษาข้อมูลในการคิดลำดับเหตุการณ์ จากนั้นแจ้งจุดประสงค์ให้ทราบ

๓. ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ทำความเข้าใจข้อมูลเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม จัดทำกิจกรรมในขั้นนี้ให้นักศึกษาจัดทำรายงาน ซึ่งจัดแบ่งกลุ่มตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ นักศึกษามีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น มีการเชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ใหม่และต้องใช้เทคนิค เพื่อให้ นักศึกษาอยากศึกษาหาข้อมูลมากยิ่งขึ้น

๔. ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจในกลุ่ม จัดทำกิจกรรมในขั้นนี้ ใช้สื่อชุดกิจกรรมซึ่งประกอบด้วยใบความรู้ ใบกิจกรรมและแบบบันทึกผลการปฏิบัติ ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่ม ร่วมกันศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้และนำมาอภิปรายจากเนื้อหาที่ได้รับหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่ม และอาจารย์สามารถอธิบายความหมายในข้อสงสัยของนักศึกษาที่เกิดขึ้นในแต่ละกลุ่มได้ แล้วให้นักศึกษาสรุปลงในใบกิจกรรมเพื่อส่งอาจารย์

๕. ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ ในขั้นนี้อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันสรุปผลที่ได้จากการศึกษาและการฝึกปฏิบัติเป็นรายกลุ่มหรือเป็นรายบุคคลตามความเหมาะสมโดยการตอบ

คำถามและอาจารย์คอยแนะนำ อธิบายเพิ่มเติมในส่วนเนื้อหาที่ยากเพื่อให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น

๖. ชั้นแสดงผลงาน ในชั้นนี้นักศึกษาแต่ละกลุ่มจะนำเสนอผลงานกลุ่มและวิธีการแก้ปัญหาของกลุ่มต่อชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็น และคัดเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากที่สุด

๗. ชั้นประยุกต์ใช้ความรู้ ในชั้นนี้เป็นขั้นนำความรู้มาประยุกต์ใช้ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะและเกิดความเข้าใจนำความรู้หรือเรื่องที่เรียนไปเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่และการประเมินความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาซึ่งทำให้ได้ทราบข้อบกพร่องของนักศึกษาเพื่อวินิจฉัยสาเหตุและหาแนวทางแก้ไข ในกิจกรรมขั้นนี้จะให้แก้ไขปัญหาให้แต่ละกลุ่มร่วมกันคิด วิเคราะห์และเขียนบันทึกความรู้สึกรู้สึกจากการปฏิบัติลงในแบบบันทึกการปฏิบัติ พบว่า นักศึกษาตั้งใจทำงานตามคำชี้แจงทุกคน แต่นักศึกษาที่เรียนอ่อนจะยังขาดความมั่นใจในคำตอบต้องถามเพื่อนที่เรียนเก่งช่วยเหลือ ซึ่งนักศึกษาที่เรียนเก่งก็ให้ความสนใจ เพื่อช่วยเหลือเพื่อนนักศึกษาที่อ่อนเหมือนกับทำงานกลุ่ม ซึ่งชั้นนี้นักศึกษาได้จัดระเบียบความรู้ของตนเองทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้

๒) ผลการสังเกตแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL)

จากการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒ ในวงจรปฏิบัติที่ ๓ เรื่อง ประเด็นที่เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสนาและธรรมะที่ใช้ในการปกครอง สอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕-๖ ปรากฏว่า นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่ปฏิบัติกิจกรรม และมีการสอบถามกันภายในกลุ่ม มีการปรึกษาหารือกันให้ความร่วมมือในการช่วยกันตอบคำถามสามารถสื่อความหมายนำเสนอผลงานได้ แสดงความคิดเห็นเสนอขั้นตอนวิธีการฝึกปฏิบัติต่อกลุ่มได้ถูกต้อง เพื่อการสื่อความหมายได้ จากผลงานของนักศึกษาแสดงให้เห็นว่าสามารถแสดงออกถึงความเข้าใจและการพัฒนาการเรียนที่ดีขึ้น

๓) ผลการทดสอบวงจรที่ ๓ ผลการปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL)

การจัดการเรียนการสอนในวงจรที่ ๓ ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ และที่ ๖ จะให้นักศึกษาทำแบบทดสอบท้ายบท ซึ่งแบบทดสอบท้ายบทแต่ละชุดกำหนดให้เขียนคำตอบชุด ๓๐ ข้อ ข้อละ ๑ คะแนน รวม ๓๐ คะแนน ดังตารางค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของคะแนนแบบทดสอบท้ายบทแต่ละแผนของนักศึกษาดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๓ แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของผลรวมคะแนนแบบทดสอบท้ายบทแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕-๖

แผนการจัดการเรียนรู้	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน			หลังเรียน			t	p
		μ	σ	คิดเป็นร้อยละ	μ	σ	คิดเป็นร้อยละ		
๕	๓๐	๑๕.๙๗	๕.๙๗	๕๓.๒๒	๑๗.๒๐	๕.๘๐	๕๗.๓๓	-๑.๔๔	.๑๕๙
๖	๓๐	๑๗.๒๓	๕.๐๑	๕๗.๔๔	๑๙.๕๗	๔.๗๗	๖๕.๒๒	-๗.๓๙	.๐๐๐
รวม		๓๓.๒๐	๑๐.๙๘	๑๑๐.๖๖	๓๖.๗๗	๑๐.๕๗	๑๒๒.๕๕		
คะแนนเฉลี่ย		๑๖.๖๐	๕.๔๙	๕๕.๓๓	๑๘.๓๙	๕.๒๖	๖๑.๒๘		

จากตารางที่ ๔.๓ สรุปได้ว่า คะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ ที่เรียนด้วยรูปแบบโมเดลซิปคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($t = -๑.๔๔$; $p = >.๐๕$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\mu = ๑๕.๙๗$, $\sigma = ๕.๙๗$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\mu = ๑๗.๒๐$, $\sigma = ๕.๘๐$) และคะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ ที่เรียนด้วยรูปแบบโมเดลซิปคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($t = -๗.๓๙$; $p = <.๐๕$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\mu = ๑๗.๒๓$, $\sigma = ๕.๐๑$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\mu = ๑๙.๕๗$, $\sigma = ๔.๗๗$)

ความคิดเห็นของนักศึกษา

จากการสัมภาษณ์นักศึกษา ทำให้ทราบข้อคิดเห็นจากการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้แบบโมเดลซิปปา สามารถสรุปความคิดเห็นของนักศึกษาได้ดังนี้

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ชอบการเรียนการสอนแบบนี้มาก เพราะได้เตรียมตัวก่อนเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน เพราะกลัวอาจารย์ถามตัวเองเลยต้องเตรียมคำตอบไว้ให้เพียงพอต่อกิจกรรมที่กำลังทำ

สรุปปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา

ปัญหา: นักศึกษาไม่มีพื้นฐานด้านพระพุทธศาสนาและไม่อ่านหนังสือเพิ่มเติมหลังเรียน

แนวทางแก้ไข: อาจารย์ถาม-ตอบในประเด็นที่เรียนบ่อยๆ ใครตอบคำถามได้ถูกต้องให้

คะแนน

ปัญหา: นักศึกษาไม่ช่วยเพื่อนในกลุ่มทำงานที่มอบหมายให้

แนวทางแก้ไข: อาจารย์ ถาม-ตอบเน้นรายบุคคล ใครตอบผิดหักคะแนน

๔.๓ สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้แบบโมเดลซิปปา (CIPPA MODEL) ของนักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๓๐ รูป/คน แสดงการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติ ดังนี้

๔.๓.๑ ผลสรุปพัฒนาความก้าวหน้าของนักศึกษาในแต่ละวงจร

เมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติการแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้และสิ้นสุดวงจรแต่ละวงจรแล้ว ผู้วิจัยได้มีการให้นักศึกษาทำแบบทดสอบท้ายวงจรซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังตารางต่อไปนี้

๑) คะแนนจากแบบทดสอบท้ายบทแผนการจัดการเรียนรู้ ๑-๖

การเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบท้ายบทแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑-๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และ คะแนนคิดเป็นร้อยละของนักศึกษาในตารางได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๔ แสดงผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละของผลรวมคะแนนแบบทดสอบท้ายบทแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑-๖

แผนการจัดการเรียนรู้	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน			หลังเรียน			t	p
		μ	σ	คิดเป็นร้อยละ	μ	σ	คิดเป็นร้อยละ		
๑	๓๐	๑๙.๗๗	๒.๔๒	๖๕.๘๙	๒๒.๖๐	๒.๓๔	๗๕.๓๓	-๕.๙๙	.๐๐๐
๒	๓๐	๑๗.๕๗	๕.๑๖	๕๘.๕๖	๑๗.๐๗	๕.๒๔	๕๖.๘๙	๑.๓๔	.๑๙๑
๓	๓๐	๑๒.๔๗	๔.๖๖	๔๑.๕๖	๑๔.๗๓	๔.๖๔	๔๙.๑๑	-๓.๒๕	.๐๐๓
๔	๓๐	๑๓.๐๐	๖.๑๕	๔๓.๓๓	๑๔.๙๐	๗.๐๘	๔๙.๖๗	-๓.๔๗	.๐๐๒
๕	๓๐	๑๕.๙๗	๕.๙๗	๕๓.๒๒	๑๗.๒๐	๕.๘๐	๕๗.๓๓	-๑.๔๔	.๑๕๙
๖	๓๐	๑๗.๒๓	๕.๐๑	๕๗.๔๔	๑๙.๕๗	๔.๗๗	๖๕.๒๒	-๗.๓๙	.๐๐๐
รวม		๙๖.๐๑	๒๙.๓๗	๓๒๐.๐๐	๑๐๖.๐๗	๒๙.๘๗	๓๕๓.๕๕		
คะแนนเฉลี่ย		๑๖.๐๐	๔.๘๙	๕๓.๓๓	๑๗.๖๘	๔.๙๘	๕๘.๙๒		

จากตารางที่ ๔.๔ แสดงผลค่าเฉลี่ยจากคะแนนแบบทดสอบท้ายบทแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑-๖ พบว่า คะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ที่เรียนด้วยรูปแบบโมเดลชิปคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($t = -๕.๙๙$; $p = <.๐๕$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\mu = ๑๙.๗๗$, $\sigma = ๒.๔๒$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\mu = ๒๒.๖๐$, $\sigma = ๒.๓๔$) และคะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ที่เรียนด้วยรูปแบบโมเดลชิปคะแนนก่อนเรียนสูงกว่าหลังเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($t = ๑.๓๔$; $p = >.๐๕$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\mu = ๑๗.๕๗$, $\sigma = ๕.๑๖$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\mu = ๑๗.๐๗$, $\sigma = ๕.๒๔$) คะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ที่เรียนด้วยรูปแบบโมเดลชิปคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($t = -๓.๒๕$; $p = <.๐๕$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\mu = ๑๒.๔๗$, $\sigma = ๔.๖๖$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\mu = ๑๔.๗๓$, $\sigma = ๔.๖๔$) และคะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ที่เรียนด้วยรูปแบบโมเดลชิปคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($t = -๓.๔๗$; $p = <.๐๕$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\mu = ๑๓.๐๐$, $\sigma = ๖.๑๕$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\mu = ๑๔.๙๐$, $\sigma = ๗.๐๘$) คะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ ที่เรียนด้วยรูปแบบโมเดลชิปคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($t = -๑.๔๔$; $p = >.๐๕$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\mu = ๑๕.๙๗$, $\sigma = ๕.๙๗$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\mu = ๑๗.๒๐$, $\sigma = ๕.๘๐$) และคะแนนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ ที่เรียนด้วยรูปแบบโมเดลชิปคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($t = -๗.๓๙$; $p = <.๐๕$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\mu = ๑๗.๒๓$, $\sigma = ๕.๐๑$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\mu = ๑๙.๕๗$, $\sigma = ๔.๗๗$)

๔.๓.๒ ผลสรุปพัฒนาความก้าวหน้าของนักศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๑) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแบบสอบถามด้านความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

(๑) ผลจากการแสดงความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ลงในแบบสอบถามผู้ที่วิจัยสร้างขึ้น ดังตารางที่ ๔.๕ ต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๕ ผลแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL)

ตัวบ่งชี้บทบาทในการเรียนการสอน	ระดับพฤติกรรม					ข้อเสนอแนะ
	๕	๔	๓	๒	๑	
ด้านผู้เรียน						
๑. ได้มีโอกาสวางแผนร่วมกับผู้สอนและผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน	๖๓.๓๐	๓๖.๗๐	๐	๐	๐	
๒. ใช้ความรู้ที่มีมาก่อนเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ใหม่ได้	๕๖.๗๐	๔๓.๓๐	๐	๐	๐	
๓. ผึกการคิดอย่างหลากหลายได้ลงมือปฏิบัติจริง	๕๐.๐๐	๔๐.๐๐	๑๐.๐๐	๐	๐	
๔. ผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน จากกลุ่มเพื่อน	๕๐.๐๐	๔๖.๗๐	๓.๓๐	๐	๐	
๕. ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากสื่อ แหล่งความรู้ที่หลากหลาย	๕๖.๗๐	๔๓.๓๐	๐	๐	๐	
๖. มีการแสดงความคิดเห็นจากการเรียนรู้ โดยการเขียนและการนำเสนอผลงาน	๔๓.๓๐	๕๓.๓๐	๓.๓๐	๐	๐	
๗. มีความสุขในการเรียน	๔๓.๓๐	๔๖.๗๐	๑๐.๐๐	๐	๐	
๘. เก็บประเด็นสำคัญและสามารถสรุปได้	๕๓.๓๐	๓๖.๗๐	๑๐.๐๐	๐	๐	
ด้านผู้เรียน						
๙. ผู้เรียนฝึกประเมิน ปรับปรุงตนเอง และใส่ใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง	๖๓.๓๐	๓๖.๗๐	๐	๐	๐	
๑๐. ผู้เรียนฝึกตนเองให้มีวินัยและมีความรับผิดชอบในการทำงาน	๕๓.๓๐	๔๖.๗๐	๐	๐	๐	
ด้านผู้สอน						
๑. อาจารย์เตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ	๕๐.๐๐	๕๐.๐๐	๐	๐	๐	
๒. วางแผนกับผู้เรียน ตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้และข้อปฏิบัติร่วมกัน	๗๐.๐๐	๓๐.๐๐	๐	๐	๐	
๓. เตรียมการวัดผล โดยให้ผู้เรียนมีการเก็บข้อความรู้ ความสำคัญหรือความก้าวหน้าการเรียนรู้	๕๓.๓๐	๔๐.๐๐	๖.๗๐	๐	๐	
๔. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ผู้เรียนกับผู้สอนและผู้เรียนกับผู้เรียน	๕๖.๗๐	๔๓.๓๐	๐	๐	๐	

ตัวบ่งชี้บทบาทในการเรียน การสอน	ระดับพฤติกรรม					ข้อเสนอแนะ
	๕	๔	๓	๒	๑	
๕. ให้มีการแสดงความคิดเห็น สะท้อนผล การเรียนและนำเสนอผลงาน	๖๓.๓๐	๓๖.๗๐	๐	๐	๐	
๖. ทำบรรยากาศให้อบอุ่น เป็นกันเองไม่ เครียด เอาใจใส่นักศึกษาอย่างทั่วถึง	๖๓.๓๐	๓๖.๗๐	๐	๐	๐	
๗. ส่งเสริมการคิดค้นด้วยวิธีหลากหลาย เสนอประเด็นคำถาม ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ คิด	๕๓.๓๐	๔๖.๗๐	๐	๐	๐	
๘. มีตัวอย่างที่เป็นประสบการณ์จริงใกล้ตัว และสัมพันธ์กับเรื่องที่เรียน	๖๖.๗๐	๓๓.๓๐	๐	๐	๐	
๙. อาจารย์ฝึกฝนการปฏิบัติตนให้กับผู้เรียน	๕๓.๓๐	๔๖.๗๐	๐	๐	๐	
๑๐. อาจารย์สังเกตและประเมินพัฒนาการ ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	๔๖.๗๐	๕๓.๓๐	๐	๐	๐	

จากตารางที่ ๔.๕ ผลแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียน พบว่า ด้านผู้เรียนพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกมากที่สุดคือ ได้มีโอกาสวางแผนร่วมกับผู้สอนและผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกันและผู้เรียนฝึกประเมิน ปรับปรุงตนเอง และใส่ใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๓๐ และ ด้านผู้สอน บทบาทและพฤติกรรมที่สอนแสดงออกมากที่สุดคือ วางแผนกับผู้เรียน ตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้และข้อปฏิบัติร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๐๐

(๒) ผลการแสดงความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา ผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ลงในแบบสอบถามผู้ที่วิจัยสร้างขึ้น ดังตารางที่ ๔.๖ ต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๖ ผลจากการความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL)			
ความคิดเห็น	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้			
๑. นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือเล่มอื่นๆ ใบความรู้ เอกสาร รูปภาพ สื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร วารสาร และข้อมูลต่างๆ จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	๔.๕๖	๐.๕๐	มากที่สุด
๒. นักศึกษามีส่วนร่วมในการตอบคำถามและได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเพื่อและอาจารย์	๔.๐๐	๐.๐๐	มาก
๓. นักศึกษารู้สึกมีความสุข สนุกสนานที่ได้ทำกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ	๔.๒๐	๐.๔๑	มากที่สุด
รวมด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้	๔.๒๕	๐.๒๖	มากที่สุด
ด้านจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้			
๔. นักศึกษาได้ฝึกทักษะการเรียนรู้จากใบงาน การนำเสนองาน การค้นคว้าและการจัดทำรายงานที่กำหนดให้	๔.๓๗	๐.๔๙	มากที่สุด
๕. นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน การแบ่งงาน การทำงานร่วมกันกับเพื่อนภายในกลุ่ม	๔.๕๗	๐.๕๐	มากที่สุด
๖. นักศึกษาได้จัดทำรายงาน ผลงานตามความรู้ ความถนัด และความสนใจของตนเอง	๕.๐๐	๐.๐๐	มากที่สุด
๗. อาจารย์ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกการตอบคำถาม ฝึกการปฏิบัติ และฝึกการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยมีอาจารย์ให้คำแนะนำและคำปรึกษา	๔.๘๐	๐.๔๑	มากที่สุด
รวมด้านจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	๔.๖๘	๐.๒๔	มากที่สุด
๘. นักศึกษาได้พัฒนาทักษะการคิด มีความมั่นใจในตนเอง กล้าตอบคำถาม กล้าแสดงความคิดเห็น	๔.๒๐	๐.๔๑	มาก
๙. นักศึกษาใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตั้งใจเรียน กระตือรือร้นรักการศึกษาค้นคว้าหาความรู้	๔.๘๐	๐.๔๑	มากที่สุด
๑๐. นักศึกษานำความรู้ ความเข้าใจเรื่องรายวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	๔.๖๖	๐.๔๘	มากที่สุด
รวมด้านประโยชน์และการนำไปประยุกต์	๔.๕๕	๐.๑๖	มากที่สุด
รวมทั้งหมด	๔.๕๐	๐.๑๔	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๖ ผลจากการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ๔.๕๐

และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๑๔ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ รองลงมาด้านประโยชน์และการนำไปประยุกต์ และด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ

๒) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบปรนัยจำนวน ๔๐ ข้อ ข้อละ ๑ คะแนน รวมคะแนน ๔๐ คะแนน ผ่านการวิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์กับกลุ่มเป้าหมาย ที่ได้กำหนดเกณฑ์การผ่านไว้ร้อยละ ๘๐ ของคะแนนเต็ม

ตารางที่ ๔.๗ แสดงผลคะแนนที่ได้จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิเวศศาสตร์ตามแนวพหุศึกษาศาสตร์สาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒

คนที่	คะแนนทดสอบ (๔๐ คะแนน)		คนที่	คะแนนทดสอบ (๔๐ คะแนน)	
	คะแนนที่ได้	ร้อยละของคะแนนเต็ม		คะแนนที่ได้	ร้อยละของคะแนนเต็ม
๑	๓๐	๗๕	๖	๓๖	๙๐
๒	๓๕	๘๗.๕	๑๗	๓๕	๘๗.๕
๓	๓๒	๘๐	๑๘	๓๓	๘๒.๕
๔	๓๒	๘๐	๑๙	๓๓	๘๒.๕
๕	๓๕	๘๗.๕	๒๐	๓๕	๘๗.๕
๖	๓๖	๙๐	๒๑	๓๔	๘๕
๗	๓๖	๙๐	๒๒	๓๖	๙๐
๘	๓๕	๘๗.๕	๒๓	๓๗	๙๒.๕
๙	๓๗	๙๒.๕	๒๔	๓๖	๙๐
๑๐	๓๓	๘๒.๕	๒๕	๓๖	๙๐
	๓๒	๘๐	๒๖	๓๘	๙๕
๑๒	๓๕	๘๗.๕	๒๗	๓๕	๘๗.๕
๑๓	๓๖	๙๐	๒๘	๓๖	๙๐
๑๔	๓๒	๘๐	๒๙	๓๒	๘๐
๑๕	๓๕	๘๗.๕	๓๐	๓๘	๙๕
รวม					๑๐๔๑
คะแนนเฉลี่ย					๓๔.๗๐
σ					๑.๙๘
คะแนนเฉลี่ยร้อยละ					๘๖.๗๕

จากตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ยจากคะแนนการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับกลุ่มเป้าหมายจากคะแนนเต็ม ๔๐ คะแนน มีจำนวนนักศึกษา ๓๐ คน พบว่า ได้คะแนนเฉลี่ย ๓๔.๗๐ คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๗๕

สรุปผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปาพบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากได้รับการสอนตามเนื้อหาที่มีคะแนนเฉลี่ย ๓๔.๗๐ คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๗๕ นอกจากรูปแบบการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธสูงแล้ว พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นทุกด้าน มีความสุขกับการเรียน และการเรียนแบบชิปปานี้ยังทำให้นักศึกษามีลักษณะพึงประสงค์เช่น การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง หรือโดยกลุ่ม ทักษะการทำงานกลุ่ม การวางแผนการทำงาน ทักษะการคิดแก้ปัญหา การนำเสนองาน รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนรู้ จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา วิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ ซึ่งได้นำรูปแบบปฏิบัติมาใช้ในการแก้ไขปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนหลังสิ้นสุดแต่ละวงจรสามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ตามแนวคิดของ ทิศนา ขัมมมณี มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตารางที่ ๔.๘ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธนักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบโมเดลชิปปา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวน	คะแนนเต็ม	μ	σ	t-test	p
ก่อนเรียน	๓๐	๔๐	๒๘.๔๓	๖.๒๔	-๕.๓๒	.๐๐๐
หลังเรียน			๓๔.๗๐	๑.๙๘		

จากตารางที่ ๘ สรุปได้ว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธนักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒ ที่เรียนด้วยด้วยรูปแบบโมเดลชิปปาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($t = -๕.๓๒$; $p = <.๐๕$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\mu = ๒๘.๔๓$, $\sigma = ๖.๒๔$) โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\mu = ๓๔.๗๐$, $\sigma = ๑.๙๘$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

๔.๔ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง "การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปาของนักศึกษา สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน" พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธของนักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน หลังเรียนด้วยรูปแบบโมเดลชิปปาสูงกว่าก่อนเรียน และในด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านพฤติกรรมของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามแบบโมเดลชิปปา นักศึกษาให้ความร่วมมือและรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้น สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามได้ดี มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นของตนเองกับผู้อื่น เรียนรู้จากกลุ่ม โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับดี และ พฤติกรรมของอาจารย์ อาจารย์เป็นผู้จัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ชี้แนะให้คำปรึกษาเรียนรู้ในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับดี และความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบโมเดลชิปปา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ผู้วิจัยได้แนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบโมเดลชิปปาซึ่งผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลาที่ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒ จากผลการวิจัยการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปาช่วยให้ นักศึกษาสาขาวิชาการปกครองชั้นปีที่ ๒ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและได้นำข้อมูลผลการวิจัยไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการเรียนรู้รายวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ ๕

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปาของนักศึกษา สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสานก่อนเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบโมเดลชิปปา จำนวนนักศึกษากลุ่มเป้าหมายทั้งหมด ๓๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ๑) แผนการจัดการเรียนรู้ วิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ จำนวน ๖ แผน คือ (๑) แนวคิดพื้นฐานทางรัฐศาสตร์ (๒) แนวทางการศึกษารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์ (๓) คำสอนเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ในพุทธศาสนา (๔) คำสอนเกี่ยวกับเรื่องรัฐศาสตร์ในพระพุทธานุชา (๕) ธรรมราชา (ราชาผู้ทรงธรรม) (๖) ประเด็นต่างๆที่เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสนา ใช้เวลาจัดกิจกรรมการเรียนรู้แผนละ ๓ ชั่วโมง รวมใช้เวลาทั้งสิ้น ๑๘ ชั่วโมง ๒) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ (๑) แบบบันทึกการสังเกตการจัดการเรียนรู้ (๒) แบบบันทึกการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ (๓) แบบสอบถาม (๔) แบบบันทึกการสัมภาษณ์นักศึกษา (๕) แบบบันทึกความคิดเห็น (๖) แบบคำถามท้ายบทของแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ๓) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ จำนวน ๔๐ ข้อ มีความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) อย่างระหว่าง ๐.๒๐ - ๑.๐๐ มีความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ๐.๙๖๙

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปาของนักศึกษา สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ในครั้งนี้ ขอสรุปผลการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

๕.๑.๑ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปาเป็นรูปแบบการสอนที่นำมาใช้กับการเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เนื่องจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่ายสอดคล้องกับการดำรงชีวิตเหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองในบรรยากาศหรือเหตุการณ์ที่ผู้เรียนพบเห็น โดยอาจารย์มีบทบาทคอยกระตุ้นคอยแนะแนวทางให้ผู้เรียน ได้ศึกษาค้นพบและสร้างองค์ความรู้ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามศักยภาพสัมพันธ์กับความแตกต่างระหว่างบุคคล ความถนัด ความสนใจ และความต้องการที่แท้จริง สรุปได้ดังนี้

การวิจัยครั้งนี้จากกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา ร่วมกับการใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการวิจัยการศึกษารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ จำนวน ๖ แผน สรุปผลการดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง แนวคิดพื้นฐานทางรัฐศาสตร์

นักศึกษาปฏิบัติตามคำชี้แจงในเอกสารที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งมีการทบทวนความรู้เดิมก่อนเรียนเรื่องใหม่ นักศึกษามีความพยายามปรับความคิดและวิธีเรียน คือการค้นหาประสบการณ์และความเข้าใจที่มีมาก่อนของนักศึกษา และใช้สิ่งที่นักศึกษารู้เป็นสิ่งเริ่มต้นของการสอน นักศึกษายังไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่ค่อยซักถามเพราะยังไม่มั่นใจในตนเอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง แนวทางการศึกษารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์

นักศึกษามีการเชื่อมโยงความรู้เดิมจากชั่วโมงที่แล้วมาสู่ความรู้ใหม่ในชั่วโมงนี้ ซึ่งเป็นความรู้ที่ต่อเนื่องกัน นักศึกษาได้ใช้กระบวนการทางความคิดของตนเองในการคิดค้นกรองข้อมูลทำความเข้าใจข้อมูลความรู้ใหม่และความรู้เดิม และสร้างความหมายข้อมูลความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้น คือ การที่ผู้เรียนค้นความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเอง มีความคิดที่สร้างสรรค์ในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง คำสอนเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ในพุทธศาสนา

อาจารย์ชี้บทบาทของการเรียนเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาได้กล้าแสดงออก แสดงความคิดเห็น คือ นักศึกษาเริ่มมีส่วนร่วมในการซักถามในการอภิปราย การนำเสนองาน และกิจกรรมที่จัดการเรียนการสอนขึ้น อย่างเต็มที่ได้ออบปัญหาโดยอาศัยหลักการและเหตุผลเป็นตัวชี้้นำทำให้นักศึกษามีความเข้าใจมากขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง คำสอนเกี่ยวกับเรื่องรัฐศาสตร์ในพระพุทธศาสนา

อาจารย์เสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน การแก้ไขปัญหา การกล้าแสดงออกทางความคิดอย่างกว้างขวาง มีการซักถามในข้อที่สงสัยระหว่างการศึกษาค้นหาคำตอบ โดยการทำกิจกรรมที่นักศึกษาให้ความร่วมมือดี มีความสุขกับการเรียน มีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และเพื่อนร่วมชั้น และการนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ธรรมราชา (ราชาผู้ทรงธรรม)

นักศึกษา มีการแสดงความคิดเห็นร่วม มีบทบาทในการเรียน สังเกตได้จากการทำกิจกรรมกับกลุ่มเพื่อนและจะพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จทันเวลาที่กำหนด โดยมีการแบ่งหน้าที่กันทำงานซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะนี้ทำให้นักศึกษาตื่นตัวที่จะเรียนอยู่เสมอ นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับอาจารย์และเพื่อนๆ เพื่อที่จะอธิบายหรือแปลความหมายให้ผู้อื่น ได้รับทราบจากการค้นพบของตนเองหรือจากข้อตกลงของกลุ่ม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ประเด็นต่างๆเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสนา

นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง พร้อมที่จะรับองค์ความรู้ใหม่ ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย อาจารย์จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักศึกษาแบ่งงานกันในการศึกษาทำความเข้าใจข้อความรู้ แล้วให้แลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้รับกับเพื่อนๆ ทั้งในกลุ่มของตนเองและระหว่างกลุ่ม โดยมีอาจารย์คอยให้คำชี้แนะให้คำปรึกษาในข้อสงสัย จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำงานระหว่างกลุ่มดี มีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และเพื่อนๆ มีการรู้จักค้นหาความรู้ใหม่ๆจากหลายๆแหล่ง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อปัญหาที่อาจารย์ตั้งขึ้นซึ่งทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

๕.๑.๒ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิเวศรัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู เรื่องรัฐศาสตร์ตามแนวพุทธโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา ซึ่งนักศึกษามีบทบาทสำคัญมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา และทางสังคม กล้าแสดงออกมีความมั่นใจในตนเองเกิดทักษะการแก้ไขปัญหา รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ได้ร่วมกันวิเคราะห์ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดร่วมกันอย่างมีเหตุผล มีน้ำใจในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเข้าใจถึงบทเรียนและจดจำเนื้อหาที่เรียนได้ พบว่า

๕.๑.๒.๑ ระดับพฤติกรรมของนักศึกษต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามแบบโมเดลชิปปา พบว่า นักศึกษายังไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นต่อกลุ่ม มีนักศึกษาบางคนไม่ให้ความร่วมมือกับกลุ่ม และพูดคุยกันในขณะเรียน อาจารย์ต้องชี้แจงทำความเข้าใจกับนักศึกษาถึงบทบาทของนักศึกษาที่จำเป็นต้องแสดงออกในชั้น

เรียน การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ อย่างกระตือรือร้น ให้ความร่วมมือและรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม ดำเนินกิจกรรมร่วมกับกลุ่ม เช่นการแสวงหาความรู้ใหม่ ร่วมคิด ร่วมอภิปราย และการสรุป การรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้น สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามได้ดี มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นของตนเองกับผู้อื่น เรียนรู้จากกลุ่ม โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับดี

๕.๑.๒.๒ พฤติกรรมของอาจารย์ อาจารย์เป็นผู้จัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน สถานที่ในการเรียนการสอนให้พร้อมสำหรับการจัดกิจกรรมและในขณะที่ยังดำเนินการสอนอาจารย์จะชี้แนะให้คำปรึกษากับนักศึกษา ได้ศึกษาดำเนินการอภิปรายจากสื่อการเรียนการสอนต่างๆ การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้อื่นๆ ในเวลาต่อมา นักศึกษาสามารถปรับตัว เรียนรู้ในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ดำเนินการอภิปรายอย่างเป็นระบบ กล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น ให้ความสนใจ และให้ความร่วมมือในการเรียนมากขึ้นและจากการสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับดี

๕.๑.๒.๓ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จากการคำถามท้ายบท วิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ ทำให้นักศึกษาพัฒนาตนเอง สังเกตได้จากคะแนนเฉลี่ยแบบฝึกหัดในกิจกรรมท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑-๖ ดังเช่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ก่อนเรียนด้วยรูปแบบซิปปามีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๖๕.๘๙ หลังเรียนด้วยรูปแบบซิปปามีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๗๕.๓๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ก่อนเรียนด้วยรูปแบบซิปปามีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๕๘.๕๖ หลังเรียนด้วยรูปแบบซิปปามีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘๙ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ก่อนเรียนด้วยรูปแบบซิปปามีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๔๑.๕๖ หลังเรียนด้วยรูปแบบซิปปามีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๔๙.๑๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ก่อนเรียนด้วยรูปแบบซิปปามีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๔๓.๓๓ หลังเรียนด้วยรูปแบบซิปปามีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๔๙.๖๗ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ ก่อนเรียนด้วยรูปแบบซิปปามีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๕๓.๒๒ หลังเรียนด้วยรูปแบบซิปปามีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๕๗.๔๔ หลังเรียนด้วยรูปแบบซิปปามีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๖๕.๒๒

๕.๑.๒.๔ ผลการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ ทำให้ได้ทราบถึงความคิดเห็นของนักศึกษา ดังนี้ ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ย ๔.๒๕ ด้านจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ย ๔.๖๘ ด้านประโยชน์และการนำไปประยุกต์ มีคะแนนเฉลี่ย ๔.๕๕ โดยในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

๕.๑.๒.๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ ทำให้นักศึกษามีการพัฒนาตนเอง สังเกตได้จากคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน ดังนี้ ผลคะแนนสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๗๑.๐๘ ผลคะแนนสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๘๖.๗๕ ผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์สูงแสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปาช่วยให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา บุตรศิริ^๑ กล่าวว่าการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) เรื่อง ความคล้ายของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ผลวิจัยพบว่า ๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) เรื่อง ความคล้ายของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ ๘.๑๐ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๒๗ และมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ ๑๗.๗๙ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ ๕๙.๓๐๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) เรื่อง ความคล้ายของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕๓ ผลการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ก่อนเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้หลังเรียนกับก่อนเรียน พบว่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทุกรายการ ๔. คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ ๓.๒๖ และเมื่อทำการทดสอบเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ ๗๕ ของคะแนนเต็ม พบว่า นักเรียนพฤติกรรมการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๒.๑ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ ของนักศึกษาสาขาวิชาการปกครองชั้นปีที่ ๒ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยรูปแบบโมเดลชิปปา ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนมีนัยสำคัญทาง

^๑ นิตยา บุตรศิริ, “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา เรื่อง ความคล้ายของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, ๒๕๕๖), บทคัดย่อ.

สถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่สอดคล้องกับงานวิจัยของอารี วัชรเวียงชัย^๒ ที่ได้ศึกษา การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่จัดการเรียนรู้แบบซิปปา กับแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ผลวิจัยพบว่า ๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมหลังการเรียนรู้ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่จัดการเรียนรู้แบบซิปปา สูงกว่ากลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบซิปปามีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ๒. ทักษะทางสังคมหลังการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่จัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ สูงกว่ากลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบซิปปา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบซิปปา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิดา พรชัย^๓ ศึกษาผลการจัดการจัดการเรียนการสอนแบบซิปปา เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตร ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ที่มีต่อระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนทุกระดับที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบซิปปา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นักเรียนมีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกันพฤติกรรมกล้าแสดงออกต่างกัน นักเรียนที่มีระดับทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิรัตน์ เลิศจตุรวิทย์^๔ ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบซิปปากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสายปัญญารังสิต จำนวนนักเรียน

^๒ อารี วัชรเวียงชัย, “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่จัดการเรียนรู้แบบซิปปากับแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการเรียนรู้**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๕๑), บทคัดย่อ.

^๓ วนิดา พรชัย, “ผลการจัดการจัดการเรียนการสอนแบบซิปปา เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตร ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ที่มีต่อระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน”, **ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๔๘), บทคัดย่อ.

^๔ สุทธิรัตน์ สุทธิชาติ, “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบซิปปา”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๔๗), บทคัดย่อ.

๔๐ คน ใช้แผน ๑๒ แผน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐

ดังนั้นกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาเริ่มจากการตรวจสอบความพร้อมในการเรียนรู้สิ่งใหม่ให้กับนักศึกษาด้วยการทบทวนความรู้เดิมในเรื่องที่จะเรียนเพื่อช่วยให้ นักศึกษามีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน โดยให้นักศึกษาเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ตามแนวคิดของทฤษฎีการสร้างความรู้ นอกจากนักศึกษาคจะเรียนรู้ด้วยตนเองและฟังตนเองแล้ว นักศึกษายังต้องมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน อาจารย์และสิ่งแวดล้อมรอบตัวด้วย นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปาจะช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการต่างๆที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่นทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด และทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สอดคล้องกับแนวคิดของกมลรัตน์ หล้าสูงศักดิ์^๕ ได้ให้ความหมายของความพร้อม ว่าสภาพความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ ที่พร้อมจะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทางด้านร่างกาย ทางด้านจิตใจ ในทฤษฎีของธอร์นไคด์ กล่าวถึงกฎแห่งความพร้อม ว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นดีที่สุด เมื่อผู้เรียนมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจที่จะได้เรียนรู้จริงๆ องค์ประกอบต่างๆที่ทำให้เกิดความพร้อมในการเรียน ได้แก่ ๑. วุฒิภาวะ หมายถึงการเจริญเติบโต ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ เซาว์น ปัญญาและอารมณ์ ๒. ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม ผู้ที่มีประสบการณ์เดิมมากเท่าใดย่อมมีแนวโน้มที่จะเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้มีประสบการณ์น้อยเท่านั้น ดังนั้นก่อนสอนต้องทราบว่เด็กมีประสบการณ์เดิมมากน้อยเพียงใด ๓. การจัดบทเรียนของครู ถ้าครูจัดบทเรียนโดยถือความสามารถของเด็กเป็นหลักจะทำให้เด็กเรียนรู้ได้ดีกว่าการถือเอาเนื้อหาวิชาเป็นหลัก ๔. การสอนของครู ครูควรคำนึงถึงความพร้อมของเด็ก โดยค่อยๆสอนตาม ความสามารถของผู้เรียนมากกว่าการเร่งสอนเพื่อให้จบเนื้อหาของหลักสูตรโดยเร็ว จนเด็กเรียนตามไม่ทันการ เรียนรู้ก็ย่อมเกิดขึ้นได้ยาก การฝึกฝนให้เกิดความพร้อมในการเรียนสามารถทำได้ดังนี้ ๑. การสอนความรู้พื้นฐานสำหรับวิชานั้นๆ ๒. การสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นกับเด็ก เมื่อใดที่เด็กแสดงความไม่สนใจแสดงว่าเด็กยังไม่พร้อมที่จะเรียน ๓. ส่งเสริมให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง เพื่อให้เด็กพร้อมที่จะเรียนรู้หรือแก้ปัญหาได้ความมั่นใจ สอดคล้องกับแนวคิดของสุรางค์ ไคว์ตระกูล^๖ การถ่ายโยง

^๕ กมลรัตน์ หล้าสูงศักดิ์, จิตวิทยาการศึกษา (ฉบับปรับปรุงใหม่), (กรุงเทพมหานคร: ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร), ๒๕๓๘), หน้า ๘๐-๘๓.

^๖ สุรางค์ ไคว์ตระกูล, จิตวิทยาการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๕), หน้า ๑๑๒.

ความรู้ หมายถึงการนำสิ่งที่เรียนรู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่หรือการเรียนรู้ในอดีตเพื่อการเรียนรู้ใหม่ และเสนอแนวทาง การสอนให้เกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ว่าควรสอนสิ่งที่ผู้เรียนนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยตรง สอนหลักการ วิธีการ ทักษะและวิธีการแก้ปัญหาที่ผู้เรียนจะสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา ประกอบไปด้วย ๗ ขั้นตอน ได้แก่ ๑. ขั้น ทบทวนความรู้เดิมและความรู้พื้นฐานที่จำเป็น การดึงความรู้เดิมของผู้เรียนในเรื่องที่จะเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน ๒. ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่ ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้ต่างๆ ด้วยตนเอง ๓. ขั้นศึกษาข้อมูล และสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง โดยการใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มในการอภิปราย และสรุปความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูล ๔. ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้คิด ผู้เรียนอาศัยกลุ่มเป็นเครื่องมือในการ ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนเอง รวมทั้งขยายความรู้ความเข้าใจให้กว้างขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้แบ่งปันความรู้ความเข้าใจของตนเองแก่ผู้อื่น ๕. ขั้นจัดระเบียบความรู้และวิเคราะห์การเรียนรู้ โดยจัดสิ่งที่เรียนให้เป็นระบบระเบียบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย ๖. ขั้น แลกเปลี่ยนแปลงความรู้และแสดงผลงาน ผู้เรียนสร้างความรู้ให้ผู้อื่นรับรู้เป็นการช่วยให้ผู้เรียน ตรวจสอบความเข้าใจของตนเองและช่วยส่งเสริมให้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และ ๗. ขั้นนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการนำความรู้ความเข้าใจของตนเองไปใช้ในสถานการณ์ ต่างๆ ที่หลากหลายเพื่อความสามารถในการแก้ปัญหา ดังนั้นจะเห็นได้ว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้วยรูปแบบซิปปานี้สนับสนุนให้นักศึกษาได้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกขั้นตอน

๕.๓ ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ข้อเสนอแนะโดยแบ่งออกเป็น ๒ ประเด็นหลัก ดังต่อไปนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๕.๓.๑.๑ การจัดการเรียนการสอนควรเน้นให้นักศึกษาได้เป็นผู้ลงมือปฏิบัติ มีส่วนร่วม ในการทำกิจกรรม เพื่อให้นักศึกษาได้เกิดทักษะกระบวนการต่างๆ

๕.๓.๑.๒ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรสนับสนุนและให้คำแนะนำแหล่ง เรียนรู้ที่หลากหลายแก่นักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาฝึกฝนค้นคว้าหาความรู้ เป็นการค้นพบความรู้ด้วย ตนเอง ทำให้เกิดความรู้ที่มีความหมาย

๕.๓.๑.๓ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อาจารย์ควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่จำเป็น ในการอภิปราย และควรให้ความรู้ความเข้าใจหรือคำแนะนำแก่กลุ่มก่อนการอภิปราย เช่นการให้ ข้อมูล การซักถาม การโต้แย้ง การสนับสนุน การแสดงความคิดเห็น ครูควรกระตุ้นให้สมาชิกทุกคนใน

กลุ่มมีส่วนร่วมในการอภิปรายอย่างทั่วถึงเพื่อให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และได้รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยในครั้งต่อไป

๕.๓.๒.๑ ควรทำการศึกษาวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้กับนักศึกษากลุ่มอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัย

๕.๓.๒.๒ ควรทำการศึกษาวิจัยในรายวิชาอื่นๆ นอกเหนือจากที่ได้ศึกษานี้เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่หลากหลายและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

๕.๓.๒.๓ ควรมีการศึกษาผลการวิจัยการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปาร่วมกับการพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ข. เอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Sources)

(๑) หนังสือ :

กมลรัตน์ หล้าสูงศักดิ์. จิตวิทยาการศึกษา ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๓๘.

กรมวิชาการ. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: CIPPA MODEL. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒.

กรมวิชาการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๒.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๔๓.

ทศนา แคมมณี. รูปแบบการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

_____ . ๑๔ วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕.

_____ . การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโมเดลชิปปา CIPPA MODEL. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒.

_____ . การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: CIPPA MODEL. วารสารวิชาการ, ๒๕๔๒.

_____ . ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๒.

บันลือ พุกกะวัน. ยุทธศาสตร์การสอนตามแนวหลักสูตรใหม่. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๔.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๕.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

ภัทรา นิมานนท์. การประเมินผลการเรียน. กรุงเทพมหานคร: อักษราพิพัฒน์, ๒๕๔๓.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. คู่มือระเบียบการ นักศึกษาระดับปริญญาตรี. ขอนแก่น: ห้างหุ้นส่วนจำกัดขอนแก่นการพิมพ์, ๒๕๕๙.

ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. **การวิจัยเชิงปฏิบัติการ**. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๓๓.

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. **เทคนิคการวิจัยเพื่อการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๘.

วัฒนาพร ระวังทุกข์. **แผนการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพมหานคร: ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒.

สุรกุล เจนอบรม. **ทฤษฎีการสร้างสรรค์ปัญญาเพื่อพัฒนาการศึกษาตลอดชีวิต**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๕.

อารี พันธุ์มณี. **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ต้นอ้อ ๑๙๙๙ จำกัด, ๒๕๔๒.

(๒) ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ :

จิรนนท์ บุญเรือน. “ผลการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนซิปปาที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ทางภาษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔.

ชาติชาย ม่วงปฐม. “ผลของวิธีการเรียนแบบร่วมมือและระดับความสามารถทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน**. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ทิพอาภา นิมสุวรรณ. “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงการกับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปา”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๕๒.

น้ำทิพย์ พรหมชัย. “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่เรียนด้วยวิธีสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามโมเดลซิปปากับวิธีสอนแบบปกติ”. **ปริญญาานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๔๗.

นิตยา บุตรศิริ. “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา เรื่อง ความคล้ายของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, ๒๕๕๖.

พระมหาสุรพล ผ่องนรา. “ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ ที่มีต่อทักษะ การคิด แบบ อรรถธรรมสัมพันธ์และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องหลักธรรม ทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๓.

ลัดดา ศิลาน้อย และคณะ. “รายงานการวิจัยการพัฒนาารูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้ การสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ในวิชาสังคมศึกษาในระดับประถมศึกษา”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๔.

วนิดา พรชัย. “ผลการจัดการจัดการเรียนการสอนแบบชิปปา เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตร ที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ที่มีต่อระดับ ความสามารถทางการเรียนต่างกัน”. **ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๔๘.

สุจิตรา ช้างอยู่. “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง ทศนิยมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยจัดการเรียนรู้แบบชิปปาและจัดการเรียนรู้ตามปกติ”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๕๐.

สุดารัตน์ สุทธิชาติ. “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๔๗.

สุทธิรัตน์ เลิศจตุรวิทย์. “ผลของการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนชิปปา เพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการวิเคราะห์และเจตคติ ของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ ๕”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน**. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔.

อารี วัชรเวียงชัย. “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่จัดการเรียนรู้แบบชิปปา กับแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการเรียนรู้**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๕๑.

๒. ภาษาอังกฤษ

2. Secondary Sources

Anderson.R.D. **Developing Children's Thinking through Science.** New Jersey: Prentice-Hell, 1970.

Doku,Ishmael Adu-Mensah. **Let the Learner Learn.a Qualitative Insight into The Birth and Growth of the Cross-Cultural Learner Centre Concept.** Canada: University of Toronto, 1998.

Good, V.C.,. **Dictionary of Education 3 rded.** New York: Mcgraw-Hill Book Company International.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การ
เรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อ
พัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา โดยแบบสอบถามนี้มีข้อ
คำถามดังนี้

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

- ๕ หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
๔ หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
๓ หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
๒ หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
๑ หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านผู้เรียน						
๑.	ได้มีโอกาสวางแผนร่วมกับผู้สอนและผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน					
๒.	ใช้ความรู้ที่มีมาก่อนเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ใหม่ได้					
๓.	ฝึกการคิดอย่างหลากหลายได้ลงมือปฏิบัติจริง					
๔.	ผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน จากกลุ่มเพื่อน					
๕.	ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากสื่อ แหล่งความรู้ที่หลากหลาย					
๖.	มีการแสดงความคิดเห็นจากการเรียนรู้โดยการเขียนและการนำเสนอผลงาน					
๗.	มีความสุขในการเรียน					
๘.	เก็บประเด็นสำคัญและสามารถสรุปได้					
๙.	ผู้เรียนฝึกประเมิน ปรับปรุงตนเอง และใส่ใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง					
๑๐.	ผู้เรียนฝึกตนเองให้มีวินัยและมีความรับผิดชอบในการทำงาน					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านผู้สอน						
๑.	อาจารย์เตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ					
๒.	วางแผนกับผู้เรียน ตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้และข้อปฏิบัติร่วมกัน					
๓.	เตรียมการวัดผล โดยให้ผู้เรียนมีการเก็บข้อความรู้ ความสำคัญหรือความก้าวหน้าการเรียนรู้					
๔.	จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ผู้เรียนกับผู้สอนและผู้เรียนกับผู้เรียน					
๕.	ให้มีการแสดงความคิดเห็น สะท้อนผลการเรียนและนำเสนอผลงาน					
๖.	ทำบรรยากาศให้อบอุ่น เป็นกันเองไม่เครียด เอาใจใส่นักศึกษาอย่างทั่วถึง					
๗.	ส่งเสริมการคิดค้นด้วยวิธีหลากหลายเสนอประเด็นคำถาม ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิด					
๘.	มีตัวอย่างที่เป็นประสบการณ์จริงใกล้ตัวและสัมพันธ์กับเรื่องที่เรียน					
๙.	อาจารย์ฝึกฝนการปฏิบัติตนให้กับผู้เรียน					
๑๐.	อาจารย์สังเกตและประเมินพัฒนาการผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
รูปแบบซิปปา รายวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง ชั้นปีที่ ๒ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา รายวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ โดยแบบสอบถามนี้มีข้อความคำถามดังนี้

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

- ๕ หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
๔ หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
๓ หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
๒ หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
๑ หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
บรรยากาศในการเรียนรู้						
๑.	นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือเล่มอื่นๆ ใบความรู้ เอกสาร รูปภาพ สื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร วารสาร และข้อมูลต่างๆ จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน					
๒.	นักศึกษามีส่วนร่วมในการตอบคำถามและได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเพื่อและอาจารย์					
๓.	นักศึกษารู้สึกมีความสุข สนุกสนานที่ได้ทำกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ					
ด้านจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้						
๔.	นักศึกษาได้ฝึกทักษะการเรียนรู้จากใบงาน การนำเสนองาน การค้นคว้าและการจัดทำรายงานที่กำหนดให้					
๕.	นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน การแบ่งงาน การทำงานร่วมกันกับเพื่อนภายในกลุ่ม					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๖.	นักศึกษาได้จัดทำรายงาน ผลงานตามความรู้ ความถนัด และความสนใจของตนเอง					
๗.	อาจารย์ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกการตอบคำถาม ฝึกการปฏิบัติ และฝึกการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยมีอาจารย์ให้คำแนะนำ และคำปรึกษา					
ด้านประโยชน์และการนำไปประยุกต์						
๘.	นักศึกษาได้พัฒนาทักษะการคิด มีความมั่นใจในตนเอง กล้าตอบคำถาม กล้าแสดงความคิดเห็น					
๙.	นักศึกษาใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตั้งใจเรียน กระตือรือร้นรักการศึกษาค้นคว้าหาความรู้					
๑๐.	ศึกษานำความรู้ ความเข้าใจเรื่องรายวิชา รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน					

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ข
แผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา

แผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา

คณะสังคมศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
หน่วยการเรียนรู้ รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์ จำนวน ๑๕ สัปดาห์ ๔๕ ชั่วโมง
ชื่อผู้สอน นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์ ภาควิชาการศึกษาที่ ๑/๖๑ ชั้นรัฐศาสตร์ปีที่ ๒ ภาคปกติ
แผนที่ ๑ แนวคิดพื้นฐานทางรัฐศาสตร์ จำนวน ๙ ชั่วโมง

๑. บทที่ ๑ แนวคิดพื้นฐานทางรัฐศาสตร์

๒. หัวข้อเนื้อหาประจำบท

- ๒.๑ ความหมายของคำว่ารัฐศาสตร์
- ๒.๒ ขอบเขตและสาขาวิชาที่สำคัญของวิชารัฐศาสตร์
- ๒.๓ วิวัฒนาการของการศึกษาวิชารัฐศาสตร์
- ๒.๔ วิธีการศึกษาทางรัฐศาสตร์
- ๒.๕ สรุปสาระสำคัญประจำบท
- ๒.๖ คำถามประจำบท

๓. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ตามแนว
พระพุทธศาสนา

๓.๒ เพื่อให้นักศึกษานำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในปัจจุบัน

๔. เวลาเรียน

สัปดาห์ที่ ๑-๓ เวลาเรียน ๓ สัปดาห์ ๙ ชั่วโมง

๕. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ ๑ ทบทวนความรู้เดิมและความรู้พื้นฐานที่จำเป็น ชั่วโมงเรียนที่ ๑
(การสร้างความรู้: Construction of Knowledge)

๑. ทำการตอบคำถามแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน

๒. แนะนำรายวิชา ตำราที่ต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และข้อตกลงในการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ ๒ แสวงหาความรู้ใหม่ ชั่วโมงเรียนที่ ๒ - ๓

(การเรียนรู้ทักษะกระบวนการ: Process: Learning)

๑. ศึกษา ความหมายและความเป็นมาขอบเขต และสาขาวิชาที่สำคัญของวิชา รัฐศาสตร์

๒. ศึกษา วิวัฒนาการของการศึกษารัฐศาสตร์

๓. ศึกษา วิธีการศึกษาทางรัฐศาสตร์

๔. ศึกษา ข้อจำกัดของวิธีการศึกษาแบบพฤติกรรม

ขั้นตอนที่ ๓ ศึกษาข้อมูลสร้างความเข้าใจด้วยตนเอง ชั่วโมงเรียนที่ ๔

(การสร้างความรู้: Construction of Knowledge)

ให้นักศึกษาระดมความคิดศึกษาข้อมูลตามการแนะนำของอาจารย์ ค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ เช่น หนังสือ เอกสารต่างๆ สื่อสิ่งพิมพ์ และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาประมวลผลความรู้โดยมีการสะท้อนความคิดเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ช่วยกันประมวลให้ได้ความรู้ใหม่ตามประเด็นที่กำหนดจากนั้นเลือกข้อมูลที่มีความสอดคล้องหรือตรงประเด็นกับเรื่องที่นักศึกษาสนใจ

ขั้นตอนที่ ๔ แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด ชั่วโมงเรียนที่ ๕ - ๖

(การปฏิสัมพันธ์: Interaction)

๑. ทบทวนเรื่องที่เรียนใน ชั่วโมงที่ ๒-๓ ให้นำเสนอผลงานในหัวข้อที่ตนเข้าใจมากที่สุดลงในกระดาษ นำเสนอโดยการอธิบายหน้าชั้นเรียนโดยย่อ และเปิดโอกาสให้เพื่อนซักถามหลังจากที่เพื่อนนำเสนอเสร็จ

ขั้นตอนที่ ๕ จัดระเบียบความรู้ และวิเคราะห์การเรียนรู้ ชั่วโมงเรียนที่ ๗

(การสร้างความรู้: Construction of Knowledge, หลักการเรียนรู้ทักษะกระบวนการ Process: Learning)

๑. อาจารย์คอยสังเกตนักศึกษาที่ยังเงียบหรือไม่กล้าแสดงออกโดยส่งเสริมให้นักเรียนกล้าพูด ให้กำลังใจเพื่อให้นักเรียนรู้สึกสนุกไม่เคอะเขินที่จะกล้าแสดงออก

๒. อาจารย์เลือกสุ่มสอบถามในหัวข้อที่เพื่อนอธิบาย ว่ามีความเข้าใจในการอธิบายของเพื่อนมากน้อยเพียงใด โดยให้สรุปความรู้ ความคิด ให้ได้สาระสำคัญแล้วบัญชีลงในสมุดของตนเอง

ขั้นตอนที่ ๖ แลกเปลี่ยนความรู้และแสดงผลงาน ชั่วโมงเรียนที่ ๘

(การสร้างความรู้: Construction of Knowledge, หลักการเรียนรู้ทักษะกระบวนการ Process: Learning)

๑. อาจารย์ ให้นักศึกษาแต่ละคนนำความรู้ที่ได้ สรุปมาแล้วให้เพื่อนฟังและอาจารย์ช่วยเพิ่มเติมในประเด็นที่นักเรียนยังขาดไป

๒. สรุปสาระสำคัญประจำบท

ขั้นตอนที่ ๗ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ชั่วโมงเรียนที่ ๙

(การประยุกต์ใช้ความรู้: Application)

๑. ทำการตอบคำถามแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

๖. สื่อการเรียนการสอน

๖.๑ เอกสารประกอบการสอน

๖.๒ โพรเจคเตอร์

๖.๓ เว็บไซต์

๗. การวัดผลและการประเมินผล

๗.๑ สังเกตจากการตอบคำถามและการอภิปราย

๗.๒ ตรวจสอบการตอบคำถามแบบทดสอบท้ายบท

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ ๑ ทบทวนความรู้เดิมและความรู้พื้นฐานที่จำเป็น ชั่วโมงเรียนที่ ๑

(การสร้างความรู้: Construction of Knowledge)

๑. ทำการตอบคำถามแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน

๒. แนะนำรายวิชา ตำราที่ต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และข้อตกลงในการเรียนการสอน

สอน

ขั้นตอนที่ ๒ แสวงหาความรู้ใหม่ ชั่วโมงเรียนที่ ๒ - ๓

(การเรียนรู้ทักษะกระบวนการ: Process: Learning)

๑. ศึกษา ความหมายและความเป็นมาขอบเขต และสาขาวิชาที่สำคัญของวิชา รัฐศาสตร์

๒. ศึกษา วิวัฒนาการของการศึกษารัฐศาสตร์

๓. ศึกษา วิธีการศึกษาทางรัฐศาสตร์

๔. ศึกษา ข้อจำกัดของวิธีการศึกษาแบบพฤติกรรม

ขั้นตอนที่ ๓ ศึกษาข้อมูลสร้างความเข้าใจด้วยตนเอง ชั่วโมงเรียนที่ ๔

(การสร้างความรู้: Construction of Knowledge)

ให้นักศึกษาระดมความคิดศึกษาข้อมูลตามการแนะนำของอาจารย์ ค้นความเพิ่มเติมจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ เช่น หนังสือ เอกสารต่างๆ สื่อสิ่งพิมพ์ และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมา ประมวลผลความรู้โดยมีการสะท้อนความคิดเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ช่วยกันประมวลให้ได้ความรู้ใหม่ตามประเด็นที่กำหนดจากนั้นเลือกข้อมูลที่มีความสอดคล้องหรือตรง ประเด็นกับเรื่องที่นักศึกษาสนใจ

ขั้นตอนที่ ๔ แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด ชั่วโมงเรียนที่ ๕ - ๖

(การปฏิสัมพันธ์: Interaction)

๑. ทบทวนเรื่องที่เรียนใน ชั่วโมงที่ ๒-๓ ให้นำเสนอผลงานในหัวข้อที่ตนเข้าใจมากที่สุดลงในกระดาษ นำเสนอโดยการอธิบายหน้าชั้นเรียนโดยย่อ และเปิดโอกาสให้เพื่อนซักถาม หลังจากเพื่อนนำเสนอเสร็จ

ขั้นตอนที่ ๕ จัดระเบียบความรู้ และวิเคราะห์การเรียนรู้ ชั่วโมงเรียนที่ ๗

(การสร้างความรู้: Construction of Knowledge, หลักการเรียนรู้ทักษะ กระบวนการ Process: Learning)

๑. อาจารย์คอยสังเกตนักศึกษาที่ยังเงียบหรือไม่กล้าแสดงออกโดยส่งเสริมให้นักเรียนกล้าพูด ให้กำลังใจเพื่อให้นักเรียนรู้สึกสนุกไม่เคอะเขินที่จะกล้าแสดงออก

๒. อาจารย์เลือกสุ่มสอบถามในหัวข้อที่เพื่อนอธิบาย ว่ามีความเข้าใจในการอธิบายของเพื่อนมากน้อยเพียงใด โดยให้สรุปความรู้ ความคิด ให้ได้สาระสำคัญแล้วบันทึกลงในสมุดของตนเอง

ขั้นตอนที่ ๖ แลกเปลี่ยนความรู้และแสดงผลงาน ชั่วโมงเรียนที่ ๘

(การสร้างความรู้: Construction of Knowledge, หลักการเรียนรู้ทักษะกระบวนการ Process: Learning)

๑. อาจารย์ ให้นักศึกษาแต่ละคนนำความรู้ที่ได้ สรุปรมาเล่าให้เพื่อนฟังและอาจารย์ช่วยเพิ่มเติมในประเด็นที่นักเรียนยังขาดไป

๒. สรุปรสาระสำคัญประจำบท

ขั้นตอนที่ ๗ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ชั่วโมงเรียนที่ ๙

(การประยุกต์ใช้ความรู้: Application)

๑. ทำการตอบคำถามแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

๘.๑ บรรยาย

๘.๒ อภิปราย

๘.๓ ศึกษานำเสนองานศึกษาค้นคว้า

๘.๔ ศึกษาศักถามข้อสงสัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ชื่อ..... ฉายา/นามสกุล..... เลขประจำตัว.....

คณะ..... สาขา..... ชั้นปีที่.....

1. รัฐศาสตร์คืออะไร นักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับรัฐศาสตร์อย่างไร อธิบาย?

.....

.....

.....

.....

2. รัฐศาสตร์มีพัฒนาการเป็นมาอย่างไร และมีขอบเขตสาขาวิชาอย่างไรบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. รัฐศาสตร์มีวิธีการศึกษาอย่างไรบ้าง อธิบาย?

.....

.....

.....

.....

.....

นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์

ผู้ออกแบบทดสอบ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

แบบทดสอบท้ายบท บทที่ ๑

ภาคการศึกษา ๑/๒๕๖๑

ชั้นปีที่ ๒ ภาคปกติ (บรรพชิต-คฤหัสถ์)

สาขาวิชา การการปกครอง

วิชา SO ๒๑๐๖ รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์

ประเภทข้อสอบ ปรนัย

เวลาสอบ ๐๘.๓๐-๑๑.๓๐ น.

ข้อสอบมี ๕ หน้า

ชื่อนามสกุล/ฉายา.....

คำชี้แจง แบบทดสอบเป็นแบบปรนัย มีทั้งหมด ๓๐ ข้อ ให้นักศึกษาทำทุกข้อ

๑) คำว่า รัฐ กับ ประเทศ มีความหมายเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

ก. เหมือนกันและเป็นสิ่งเดียวกันเสมอ

ข. รัฐหมายถึงดินแดนที่ยังไม่เป็นเอกราชก็ได้ ส่วนประเทศต้องมีอำนาจอธิปไตยเป็นของตนเองไม่ขึ้นแก่ใคร

ค. รัฐหมายถึงดินแดนที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรอาศัยอยู่จำนวนหนึ่ง มีรัฐบาลและอำนาจอธิปไตยเป็นของตนเอง ส่วนประเทศอาจหมายถึงดินแดนที่ยังไม่เป็นเอกราช

ง. รัฐหมายถึงดินแดนที่ยังไม่เป็นเอกราชก็ได้ ส่วนประเทศอาจหมายถึงดินแดนที่ยังไม่เป็นเอกราช

๒) ข้อใดเป็นคำอธิบายความหมายว่า "รัฐเป็นชุมชนทางการเมือง"

ก. การมีรัฐบาลที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและออกกฎหมายให้บังคับกับประชาชน

ข. การที่รัฐมีความเป็นอิสระในการออกกฎหมาย

ค. การมีพลเมืองจำนวนมากพอที่จะรักษาดินแดนหรืออาณาเขตของรัฐ

ง. การเมืองเกิดจากรัฐออกกฎหมายมาเพื่อรักษาดินแดน

๓) องค์ประกอบของรัฐมีอะไรบ้าง

ก. ประชากร อำนาจ พระมหากษัตริย์ อาณาเขต

ข. อาณาเขต รัฐบาล ศาสนา ประชากร

ค. อาณาเขต ประชากร อำนาจอธิปไตย รัฐบาล

ง. อาณาเขต พระมหากษัตริย์ รัฐบาล
ประชากร

๔) ข้อใดคือองค์ประกอบของรัฐที่ครบถ้วนที่สุด

ก. รัฐคือ ชุมชนทางการเมืองที่มีดินแดนซึ่งมี
อาณาเขตที่แน่นอนให้ประชากรอาศัย

ข. รัฐคือ ชุมชนทางการเมืองที่มีรัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยในการปกครองประเทศ

ค. รัฐคือ ชุมชนทางการเมืองที่มีดินแดน
ประชากร อำนาจอธิปไตยและรัฐบาล

ง. รัฐคือ ชุมชนทางการเมืองที่มีรัฐบาลใช้อำนาจ
อธิปไตยปกครองประชากรของตนเอง

๕) ข้อใดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของรัฐ

ก. รัฐบาลปกครองประชากร

ข. การมีอำนาจอธิปไตยเป็นของตนเอง

ค. มีรัฐบาลของตนเอง

ง. การมีดินแดนอาณาเขตที่แน่นอน

๖) ในเนื้อร้องเพลงชาติไทยไม่ได้กล่าวถึงเรื่องใด

ก. ระบอบการปกครองของรัฐ

ข. ลักษณะนิสัยของประชากรรัฐ

ค. องค์กรที่ใช้อำนาจจากการปกครองของรัฐ

ง. ความรักและความสามัคคี

๗) ข้อใดเป็นการดำเนินการตามแบบ
ประชาธิปไตยโดยตรง

ก. การออกเสียงลงประชามติ

ข. การให้ประชาชนเลือกตั้งนายกรัฐมนตรี

ค. การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน
ตำบล

ง. การสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎรด้วยตนเอง

๘) ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบสำคัญที่บ่งบอก
ความเป็น "รัฐ"

ก. มีประชากรที่อาศัยอยู่ภายในรัฐ

ข. มีรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน

ค. มีอาณาเขตที่แน่นอน

ง. มีอำนาจอธิปไตยที่เป็นอิสระ

๙) ข้อใดแสดงถึงการมีอำนาจอธิปไตย

ก. ประชาชนมีสิทธิเลือกตั้ง

ข. ประเทศเป็นเอกราช

ค. อำนาจสูงสุดมาจากประชาชน

ง. ประชาชนเลือกรัฐบาลเอง

๑๐) ข้อใดไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของความหมาย
ของคำว่า "ดินแดน"

ก. ดินแดนต้องหมายถึงอาณาเขตน่านน้ำห่าง
จากฝั่งด้วย

ข. ดินแดนที่อยู่เหนือพื้นดินที่อยู่เหนือรัฐนั้น
เป็นอาณาเขต

ค. ดินแดนต้องมีอาณาเขตที่แน่นอน

ง. ดินแดนต้องกำหนดเนื้อที่ขั้นต่ำได้

๑๑) ระบอบการปกครองแบบใดที่ประชาชน

- ก. ประชาธิปไตย
- ข. เผด็จการ
- ค. มัชฌิมชนาธิปไตย
- ง. คณาธิปไตย

๑๒) ระบอบเผด็จการเชื่อว่าประชาชนจะมี
บทบาทอย่างไร

- ก. แสดงความคิดเห็น
- ข. รับผิดชอบร่วมกัน
- ค. มีส่วนร่วมในการปกครอง
- ง. เชื้อฟังกำสั่งของรัฐเท่านั้น

๑๓) ข้อใดคือข้อดีของระบบเผด็จการ

- ก. อำนวยการประเทศไปสู่ความพินาศได้
- ข. ประชาชนถูกริดรอนสิทธิเสรีภาพ
- ค. ต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการปกครองมาก
- ง. รัฐบาลสามารถตัดสินใจทำการอย่างใดอย่าง
หนึ่งได้รวดเร็วกว่ารัฐบาลระบอบประชาธิปไตย

๑๔) การปกครองประชาธิปไตยแบบรัฐสภา มี
ลักษณะสำคัญในข้อใดมากที่สุด

- ก. รัฐสภาใช้อำนาจเหนือรัฐบาล
- ข. อำนาจทั้งหมดขึ้นอยู่กับรัฐสภา
- ค. อำนาจอธิปไตยขึ้นอยู่กับรัฐบาล
- ง. รัฐสภากำหนดอำนาจอธิปไตยของประชาชน

ต้องยึดมั่นในผู้นำมากที่สุด

๑๕) การปกครองแบบประชาธิปไตยดีกว่าการ
ปกครองแบบเผด็จการเพราะเหตุใด

- ก. เป็นการปกครองโดยบุคคลเดียวหรือกลุ่ม
เดียว
- ข. เป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่
- ค. สามารถพัฒนาประเทศได้อย่างรวดเร็ว
- ง. สามารถบริหารได้ตรงกับความต้องการของ
ประชาชน

๑๖) ข้อใดแสดงให้เห็นหลักการประชาธิปไตย
ที่สำคัญมากกว่าข้ออื่น ๆ

- ก. การปกครองโดยมีรัฐธรรมนูญ
- ข. การปกครองโดยมีรัฐสภา
- ค. อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน
- ง. อำนาจอธิปไตยแบบเผด็จการ

๑๗) พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจอธิปไตย
ผ่านองค์กรในข้อใด

- ก. กระทรวง ทบวง กรม
- ข. รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล
- ค. มหาตไทย กลาโหม การคลัง
- ง. รัฐบาล รัฐสภา คณะรัฐมนตรี

๑๘) เผด็จการแบบเบ็ดเสร็จแตกต่างจากเผด็จ
การอำนาจนิยมในข้อใด

- ก. มีผู้ปกครองคนเดียว ผู้ปกครองเป็นกลุ่ม
เล็ก

ข. เน้นความสำคัญของผู้นำมากกว่าเน้น
ความสำคัญของรัฐ

ค. ควบคุมโดยใช้กำลังทหารมาบังคับ ควบคุม
ในทางเศรษฐกิจ

ง. เน้นระบบควบคุมอำนาจโดยตรง เน้นการ
ควบคุมอำนาจทางอ้อม

๑๙) หน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย
และเผด็จการแตกต่างกันในเรื่องใดมากที่สุด

ก. การเสียภาษีอากรให้กับรัฐ

ข. การปฏิบัติตามกฎหมายของรัฐ

ค. การตรวจสอบการบริหารของรัฐ

ง. การคุ้มครองป้องกันความมั่นคงของรัฐ

๒๐) ข้อใดแสดงความเป็นอิสระของรัฐ

ก. ประชากรและรัฐบาล

ข. รัฐบาลและอำนาจอธิปไตย

ค. การปกครองระบบประชาธิปไตย

ง. ดินแดนและประชากร

๒๑) ข้อใดแสดงถึงการมีอำนาจอธิปไตย

ก. ประชาชนมีสิทธิเลือกตั้ง

ข. ประเทศเป็นเอกราช

ค. อำนาจสูงสุดมาจากประชาชน

ง. ประชาชนเลือกรัฐบาลเอง

๒๒) ข้อใดไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของความหมาย
ของคำว่า "ดินแดน"

ก. ดินแดนต้องหมายถึงอาณาเขตน่านน้ำห่าง
จากฝั่งด้วย

ข. ดินแดนที่อยู่เหนือพื้นดินที่อยู่เหนือรัฐนั้น
เป็นอาณาเขต

ค. ดินแดนต้องมีอาณาเขตที่แน่นอน

ง. ดินแดนต้องกำหนดเนื้อที่ขั้นต่ำได้

๒๓) ระบอบการปกครองแบบใดที่ประชาชน
ต้องยึดมั่นในผู้นำมากที่สุด

ก. ประชาธิปไตย

ข. เผด็จการ

ค. มัชฌิมชนาธิปไตย

ง. คณาธิปไตย

๒๔) ระบอบเผด็จการเชื่อว่าประชาชนจะมี
บทบาทอย่างไร

ก. แสดงความคิดเห็น

ข. รับผิดชอบร่วมกัน

ค. มีส่วนร่วมในการปกครอง

ง. เชื้อฟังกำสั่งของรัฐเท่านั้น

๒๕) ข้อใดคือข้อดีของระบบเผด็จการ

ก. อาจนำประเทศไปสู่ความพินาศได้

ข. ประชาชนถูกรีดรอนสิทธิเสรีภาพ

ค. ต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการปกครอง
มาก

ง. รัฐบาลสามารถตัดสินใจทำการอย่างใดอย่างหนึ่งได้รวดเร็วกว่ารัฐบาลระบอบประชาธิปไตย

๒๖) การปกครองประชาธิปไตยแบบรัฐสภา มีลักษณะสำคัญในข้อใดมากที่สุด

- ก. รัฐสภาใช้อำนาจเหนือรัฐบาล
- ข. อำนาจทั้งหมดขึ้นอยู่กับรัฐสภา
- ค. อำนาจอธิปไตยขึ้นอยู่กับรัฐบาล
- ง. รัฐสภากำหนดอำนาจอธิปไตยของประชาชน

๒๗) การปกครองแบบประชาธิปไตยดีกว่าการปกครองแบบเผด็จการเพราะเหตุใด

- ก. เป็นการปกครองโดยบุคคลเดียวหรือกลุ่มเดียว
- ข. เป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่
- ค. สามารถพัฒนาประเทศได้อย่างรวดเร็ว
- ง. สามารถบริหารได้ตรงกับความต้องการของประชาชน

๒๘) ข้อใดแสดงให้เห็นหลักการประชาธิปไตยที่สำคัญมากกว่าข้ออื่น ๆ

- ก. การปกครองโดยมีรัฐธรรมนูญ
- ข. การปกครองโดยมีรัฐสภา
- ค. อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน
- ง. อำนาจอธิปไตยแบบเผด็จการ

๒๙) พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจอธิปไตยผ่านองค์กรในข้อใด

- ก. กระทรวง ทบวง กรม
- ข. รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล
- ค. มหาไทย กลาโหม การคลัง
- ง. รัฐบาล รัฐสภา คณะรัฐมนตรี

๓๐) เผด็จการแบบเบ็ดเสร็จแตกต่างจากเผด็จการอำนาจนิยมในข้อใด

- ก. มีผู้ปกครองคนเดียว ผู้ปกครองเป็นกลุ่มเล็ก
- ข. เน้นความสำคัญของผู้นำมากกว่าเน้นความสำคัญของรัฐ
- ค. ควบคุมโดยใช้กำลังทหารมาบังคับ ควบคุมในทางเศรษฐกิจ
- ง. เน้นระบบควบคุมอำนาจโดยตรง เน้นการควบคุมอำนาจทางอ้อม

เฉลยข้อสอบท้ายบท บทที่ ๑

ข้อที่	คำตอบ	ข้อที่	คำตอบ
๑	ค	๑๖	ค
๒	ก	๑๗	ข
๓	ค	๑๘	ค
๔	ค	๑๙	ค
๕	ข	๒๐	ข
๖	ค	๒๑	ข
๗	ข	๒๒	ง
๘	ข	๒๓	ข
๙	ข	๒๔	ง
๑๐	ง	๒๕	ง
๑๑	ข	๒๖	ก
๑๒	ง	๒๗	ข
๑๓	ง	๒๘	ค
๑๔	ก	๒๙	ค
๑๕	ง	๓๐	ข

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

แบบทดสอบท้ายบท บทที่ ๒

ภาคการศึกษา ๑/๒๕๖๑

ชั้นปีที่ ๒ ภาคปกติ (บรรพชิต-คฤหัสถ์)

สาขาวิชา การการปกครอง

วิชา SO ๒๑๐๖ รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์

ประเภทข้อสอบ ปรนัย

เวลาสอบ ๐๘.๓๐-๑๑.๓๐ น.

ข้อสอบมี ๕ หน้า

ชื่อนามสกุล/ฉายา.....

คำชี้แจง แบบทดสอบเป็นแบบปรนัย มีทั้งหมด ๓๐ ข้อ ให้นักศึกษาทำทุกข้อ

๑) ชมพุทธวิปสมัยพุทธกาลหรือประเทศ
อินเดียในปัจจุบัน มีรัฐหรือแคว้น อยู่กี่แคว้น

ก. ๔ แคว้น ข. ๑๒ แคว้น

ค. ๑๖ แคว้น ง. ๒๔ แคว้น

๒) พระพุทธเจ้าทรงบรรลुพระอนุตรสัมมา
สัมโพธิญาณ หรือตรัสรู้ ณ ตำบลอรุเวลาเสนา
นิคม ซึ่งตั้งอยู่ในแคว้นใด

ก. แคว้นมคธ ข. แคว้นกาสี

ค. แคว้นโกศล ง. แคว้นวังสะ

๓) การประกาศพระศาสนาของพระพุทธองค์
เป็นแห่งแรก ประกาศที่แคว้นใด

ก. แคว้นมคธ ข. แคว้นกาสี

ค. แคว้นโกศล ง. แคว้นวังสะ

๔) วัดแห่งแรกในพระพุทธศาสนา คือวัดเวฬุ
วนาราม ตั้งอยู่ ณ แคว้นใด ดังต่อไปนี้

ก. แคว้นมคธ ข. แคว้นกาสี

ค. แคว้นโกศล ง. แคว้นวังสะ

๕) สถานที่ที่พระพุทธเจ้าทรงจำพรรษาครั้ง
สุดท้ายและปลงสังขารคือปาวาลเจดีย์ และ
เมื่อพระพุทธองค์เสด็จปรินิพพานแล้ว ๑๐๐
ปี ได้มีการทำสังคายนา ครั้งที่สอง ณ วาฬุกา
ราม ซึ่งสถานที่เหล่านี้อยู่ในเวสาลี ถ้ามว่า
เมืองเวสาลีเป็นเมืองหลวงของแคว้นใด

ก. แคว้นอังคะ

ข. แคว้นอวันตี

ค. แคว้นวิเทหะ

ง. แคว้นวัชชี

๖) สถานที่ประสูติของพระพุทธเจ้าคือข้อใด

- ก. แคว้นกुरु สวณสาธารณะ
 ข. แคว้นโกศล สวณลุมพินีวัน
 ค. แคว้นมัลละ สวณวโนทยาน
 ง. แคว้นอังคะ สวณพุกขศาสตร์

๗) การปกครองในสมัยพุทธกาลนอกจากปกครองแบบราชาธิปไตยที่มีพระราชูปการของแคว้นแล้วยังมีการปกครองแบบใด

- ก. สามัคคีธรรม ข. สมาพันธรัฐ
 ค. สาธารณรัฐ ง. ถูกทุกข้อ

๘) เครื่องรับรู้อะไรและสิ่งที่ถูกรับรู้อยู่เรียกว่าอะไร

- ก. อารมณ์ ข. อายตนะ
 ค. อินทรีย์ ง. โสภณทัฬหะ

๙) ตาเป็นเครื่องรับรู้ รูปจะเป็นอะไร

- ก. สิ่งที่รับรู้
 ข. รู้อย่างตนะภายใน
 ค. เครื่องติดต่อภายใน
 ง. อายตนะภายนอก

๑๐) อะไรเป็นอายตนะภายนอก

- ก. หู ข. เสียง
 ค. จมูก ค. ลิ้น

๑๑) สิ่งที่เรารับรู้เรียกว่าอะไร

- ก. อินทรีย์ ข. อารมณ์
 ค. ธรรมารมณ์ ง. เวทนา

๑๒) ชั้นที่ ๕ คือ เบญจขันธ์ (กองแห่งรูปธรรมและนามธรรม ๕ หมวด) ข้อใดต่อไปนี้เป็นส่วนที่เป็นการเสวยอารมณ์

- ก. เวทนาขันธ์ ข. สัญญาขันธ์
 ค. สังขารขันธ์ ง. วิญญาณขันธ์

๑๓) ชั้นที่ ๕ คือ เบญจขันธ์ (กองแห่งรูปธรรมและนามธรรม ๕ หมวด) ข้อใดต่อไปนี้เป็นความกำหนดหมาย

- ก. เวทนาขันธ์ ข. สัญญาขันธ์
 ค. สังขารขันธ์ ง. วิญญาณขันธ์

๑๔) ชั้นที่ ๕ คือ เบญจขันธ์ (กองแห่งรูปธรรมและนามธรรม ๕ หมวด) ข้อใดต่อไปนี้เป็นความปรุงแต่ง

- ก. เวทนาขันธ์ ข. สัญญาขันธ์
 ค. สังขารขันธ์ ง. วิญญาณขันธ์

๑๕) ชั้นที่ ๕ คือ เบญจขันธ์ (กองแห่งรูปธรรมและนามธรรม ๕ หมวด) ข้อใดต่อไปนี้เป็นความรู้แจ้งอารมณ์

- ก. เวทนาขันธ์ ข. สัญญาขันธ์
 ค. สังขารขันธ์ ง. วิญญาณขันธ์

๑๖) การกำหนดกายนี้แยกเป็นส่วนๆ ได้แก่
ผม ขน เล็บ ฟันหนัง เป็นต้น เหล่านี้จัดอยู่ใน
ธาตุกัมมัญฐานสี่ ในข้อใดต่อไปนี้

- ก. ปฐวีธาตุ ข. อาโปธาตุ
ค. เตโชธาตุ ง. วาโยธาตุ

๑๗) การกำหนดกายนี้แยกเป็นส่วนๆ ได้แก่
ไฟที่ยังกายให้อบอุ่น ไฟที่ยังกายให้ทรุดโทรม
ไฟที่ยังกายให้กระวนกระวาย และไฟที่ยัง
กายให้ย่อยอาหาร เป็นต้น เหล่านี้จัดอยู่ใน
ธาตุกัมมัญฐานสี่ ในข้อใดต่อไปนี้

- ก. ปฐวีธาตุ ข. อาโปธาตุ
ค. เตโชธาตุ ง. วาโยธาตุ

๑๘) อริยสัจ ๔ ตามหลักพระพุทธศาสนา คือ
หลักการในข้อใด ?

- ก. ความจริงสูงสุด
ข. ความจริงที่มีอยู่ในธรรมชาติ
ค. ความจริงเชิงอภิปราย
ง. ถูกทุกข้อ

๑๙) ทุกข์ ในอริยสัจ เปรียบเทียบกับข้อใด
ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ?

- ก. สมมติฐาน ข. ปัญหา
ค. สาเหตุ ง. การทดลอง

๒๐) ข้อใด คือ ทุกข์ในอริยสัจ ๔ ?

- ก. ความทุกข์ใจ ข. ความทนอยู่ได้ยาก
ค. ทุกข์กาย ง. ถูกทุกข้อ

๒๑) ข้อใด คือ สมุทัย ตามหลักอริยสัจ ๔ ?

- ก. ความโกรธ ข. ความอยากมี
ค. ความลุ่มหลง ง. ข้อ ข และ ค ถูกต้อง

๒๒) มรรค ในอริยสัจ ๔ เทียบได้กับข้อใด ?

- ก. การตั้งสมมติฐาน
ข. การกำหนดปัญหา
ค. การทดลอง
ง. การประเมินผลการทดลอง

๒๓) การที่เราสามารถกำหนดรู้สาเหตุของ
ปัญหาในชีวิตของเราได้ เรียกว่า อะไรใน
อริยสัจ ๔ ?

- ก. ทุกข์ ข. สมุทัย
ค. นิโรธ ง. มรรค

๒๔) ระบอบการปกครองในสมัยพุทธกาลที่
ยิ่งใหญ่ที่สุดคือ ?

- ก. ราชาธิปไตย ข. สามัคคีธรรม
ค. เผด็จการ ง. คณาธิปไตย

๒๕) ระบอบประชาธิปไตยยังไม่เกิดในชมพู
ทวีปสมัยพุทธกาลเพราะ ?

- ก. กษัตริย์และชนชั้นสูงมีอำนาจและ
ทรัพย์สินมาก
ข. ราษฎรยังไม่ต้องการเสรีภาพ
ค. ความคิดเรื่องประชาธิปไตยยังไม่เป็นที่
ยอมรับ
ง. การปฏิบัติของประชาชนยังไม่เกิดขึ้น

๒๖) พระพุทธศาสนาได้ประดิษฐานในดินแดนใดเป็นแห่งแรก ?

- ก. เมืองพาราณสี แคว้นกาส
- ข. เมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ
- ค. เมืองกุสินารา แคว้นมัลละ
- ง. เมืองกบิลพัสดุ์ แคว้นสักกะ

๒๗) ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องกับความเชื่อเรื่องการกำหนดวรรณะต่างๆ ที่มาจากส่วนต่างๆ ของพระพรหม

- ก. วรรณะพราหมณ์ เกิดจากโอษฐ์ของพระพรหม
- ข. วรรณะกษัตริย์ เกิดจากพระพระเนตรของพระพรหม
- ค. วรรณะแพศย์ เกิดจากพระเพลาของพระพรหม
- ง. วรรณะศูทร เกิดจากพระบาทของพระพรหม

๒๘) ในสมัยพุทธกาล อินเดียหรือชมพูทวีปแบ่งอาณาเขตเป็น ๒ เขต ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก. มัชฌิมชนบทหรือมัธยมประเทศเป็นที่อยู่ของชนชาติอารยัน
- ข. มัชฌิมชนบทหรือมัธยมประเทศเป็นที่อยู่ของผู้เจริญเป็นดินแดนของชนผิวขาว
- ค. ประจันตชนบทหรือประจันตประเทศเป็นที่อยู่ของชนชาติมิถิลกะ
- ง. มัชฌิมชนบทหรือมัธยมประเทศเป็นดินแดนของชนพื้นเมือง

๒๙) ลักษณะทางการปกครองสมัยพุทธกาล แบ่งได้ ๒ ระบบข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก. การปกครองแบบราชาธิปไตย พระมหากษัตริย์หรือผู้ครองแคว้นมีอำนาจสิทธิขาดผู้เดียว
- ข. การปกครองแบบราชาธิปไตยรัชทายาทเป็นผู้สืบสันตติวงศ์
- ค. การปกครองแบบสามัคคีธรรม พระมหากษัตริย์หรือผู้ครองแคว้นมีอำนาจสิทธิขาดผู้เดียว
- ง. การปกครองแบบสามัคคีธรรมการปกครองแบบนี้ไม่มีพระมหากษัตริย์ผู้มีอำนาจสิทธิขาดไม่มีการสืบสันตติวงศ์

๓๐) ลักษณะทางสังคมของชมพูทวีปสมัยพุทธกาล ได้มีการแบ่งวรรณะอยู่แล้วเป็น ๔ วรรณะ ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก. วรรณะกษัตริย์ ได้แก่ พวกเจ้า กษัตริย์ นักรบ นักปกครอง สีประจำวรรณะ คือสีแดง
- ข. วรรณะพราหมณ์ ได้แก่ นักบวช ศึกษา คัมภีร์พระเวท มีหน้าที่ติดต่อกับเทวะหรือเทพเจ้า ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา สีประจำวรรณะ คือสีขาว
- ค. วรรณะแพศย์ กรรมกร ลูกจ้าง เป็นพวกชนชั้นต่ำ ผู้ใช้แรงงาน เป็นชนชั้นล่างของสังคม สีประจำวรรณะ คือสีเขียว หรือสีดำ

ง. พวกนอกวรรณะ ที่เรียกว่า จัณฑาล ถือว่า
เป็นคนชั้นต่ำสุด เพราะถือกำเนิดจากมารดา
ที่มีวรรณะสูงกว่าบิดา เช่น มารดาเป็นแพศย์
บิดาเป็นศูทร บุตรจะเกิดมาเป็นจัณฑาล ถูก
เหยียดหยามจากวรรณะอื่นๆ ไม่มีศักดิ์และ
สิทธิ์ใดๆ ทางสังคม

เฉลยข้อสอบท้ายบท บทที่ ๒

ข้อที่	คำตอบ	ข้อที่	คำตอบ
๑	ค	๑๖	ก
๒	ก	๑๗	ค
๓	ก	๑๘	ง
๔	ก	๑๙	ข
๕	ง	๒๐	ง
๖	ข	๒๑	ง
๗	ง	๒๒	ง
๘	ก	๒๓	ข
๙	ก	๒๔	ก
๑๐	ข	๒๕	ก
๑๑	ค	๒๖	ข
๑๒	ก	๒๗	ข
๑๓	ข	๒๘	ง
๑๔	ค	๒๙	ค
๑๕	ง	๓๐	ค

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

แบบทดสอบท้ายบท บทที่ ๓

ภาคการศึกษา ๑/๒๕๖๑

ชั้นปีที่ ๒ ภาคปกติ (บรรพชิต-คฤหัสถ์)

สาขาวิชา การการปกครอง

วิชา SO ๒๑๐๖ รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์

ประเภทข้อสอบ ปรนัย

เวลาสอบ ๐๘.๓๐-๑๑.๓๐ น.

ข้อสอบมี ๕ หน้า

ชื่อนามสกุล/ฉายา.....

คำชี้แจง แบบทดสอบเป็นแบบปรนัย มีทั้งหมด ๓๐ ข้อ ให้นักศึกษาทำทุกข้อ

๑) ตามอัครัญญสูตรมีการเลือกตั้งคนผู้

หนึ่งขึ้นมาเป็นหัวหน้าเพื่อ

ก. ออกกฎหมาย

ข. ตีเตียนลงโทษผู้กระทำผิด

ค. ควบคุมทรัพย์สิน

ง. ดูแลผู้เจ็บไข้ได้ป่วย

๒) ตามอัครัญญสูตร ผู้กระทำผิดต้องถูก

ลงโทษตามกรรมเลวที่ทำ เพราะ

ก. ความเสมอภาคกันตามธรรมชาติ

ข. กฎหมายบัญญัติไว้

ค. กระแสสังคมเรียกร้อง

ง. ประเพณีนิยม

๓) ตามจกวัตตีสสูตร พระราชาผู้ไม่ให้ทรัพย์

แก่ผู้ยากไร้ ทำให้เกิด

ก. การลักทรัพย์

ข. การฆ่าชิงทรัพย์

ค. การพุดปด

ง. ถูกทุกข้อ

๔) จกวัตตีสสูตรสอนผู้ปกครองในเรื่องใด

ก. เคารพธรรม

ข. ปราบปรามอาชญากรรม

ค. จัดประชุมกันเป็นเนืองนิต

ง. จัดบูชามหายัน

๕) การปกครองคณะสงฆ์มีหลักการที่สอดคล้องกับหลักประชาธิปไตย คือ

- ก. มีพระธรรมวินัยเป็นศาสนธรรมนูญ
- ข. มีการแบ่งอำนาจเป็นฝ่ายปกครองและฝ่ายสอบสวนพิจารณาโทษ
- ค. มีการใช้เสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ
- ง. ถูกทุกข้อ

๖) ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญผู้ปกครองควรกระทำกรอย่างไร

- ก. เพิ่มทุนให้แก่พ่อค้าที่ขยันขันแข็ง
- ข. เพิ่มเงินเดือนให้แก่ข้าราชการที่ขยันขันแข็ง
- ค. เพิ่มศาสตราวุธให้แก่กองทัพ
- ง. ถูกทุกข้อ

๗) ตาม อัครคัมภีร์ มนุษย์ในยุคแรก มีสภาพเป็นอย่างไร ข้อใดต่อไปนี้กล่าวไม่ถูกต้อง

- ก. มีสภาพเช่นเดียวกับอภัสสรพรหม
- ข. เป็นผู้ที่เกิดจากใจ ไม่มีเพศ
- ค. กินอาหารอย่างเดียวคือจวันดิน
- ง. มีรัศมีกายสว่างไสวหะเหินเดินอากาศได้
- ๘) ตาม อัครคัมภีร์ ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
- ก. จวันดินหายไป มนุษย์เริ่มบริโภคสะเก็ดดิน เครื่องดินและข้าวสาลีตามลำดับ
- ข. มนุษย์ยุคแรกเริ่มเกิดและโตทันทีแบบโอบปาติกะ

ค. มนุษย์ยุคแรกเริ่มมีความละเอียดทางร่างกายแต่จิตใจหยาบ

ง. มนุษย์ยุคแรกเริ่มจุติมาจากชั้นอภัสสรพรหม

๙) ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการกำเนิดรัฐตามหลักทฤษฎีสัญญาประชาคม

- ก. อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน
- ข. มนุษย์เป็นผู้สร้างรัฐโดยปัจเจกชนยินยอมพร้อมใจกันทำสัญญาประชาคมให้เกิดรัฐขึ้น
- ค. การปกครองรัฐเป็นอำนาจของพระเจ้าโดยมีผู้ปกครองเป็นตัวแทน
- ง. รัฐจะต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของคู่สัญญา

๑๐) ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุดเกี่ยวกับการกำเนิดรัฐตามทฤษฎีแสนยานุภาพ

- ก. รัฐเป็นสิ่งธรรมชาติ
- ข. สิ่งที่อยู่นอกรัฐคือพระเจ้าและสัตว์แต่ไม่ใช่มนุษย์
- ค. การปกครองมีจุดเริ่มต้นจากการเข้ายึดครองและการบีบบังคับ รากฐานของรัฐคือความอยุติธรรม
- ง. มนุษย์ไม่อาจแยกตัวออกจากกันได้เพราะมนุษย์เป็นสัตว์การเมือง

๑๑) ทฤษฎีที่เชื่อว่าพระเจ้าเป็นผู้ให้กำเนิดรัฐ มนุษย์เป็นเพียงองค์ประกอบของรัฐเท่านั้น

การปกครองรัฐเป็นอำนาจของพระเจ้าโดยมีผู้ปกครองเป็นตัวแทน การละเมิดรัฐเป็นบาปและมีโทษ คือ

ก. ทฤษฎีสัญญาประชาคม

ข. ทฤษฎีเทวสิทธิ์

ค. ทฤษฎีแสนยานุภาพ

ง. ทฤษฎีธรรมชาติ

๑๒) ตามอัครคัมภีร์สุตตร สถาปนผู้ปกครองเกิดจากการคัดเลือกของประชาชน โดยการอุปถัมภ์ขึ้นของหัวหน้ามหาชนสมมติ ข้อใดเรียงลำดับได้ถูกต้อง

ก. ราชา มหาสมมติ กษัตริย์

ข. กษัตริย์ มหาสมมติ ราชา

ค. มหาสมมติ กษัตริย์ ราชา

ง. มหาสมมติ ราชา กษัตริย์

๑๓) พระพุทธเจ้าได้ตรัสลักษณะเกี่ยวกับเอกภพอาไว้เมื่อกว่า ๒,๕๐๐ ปี ก่อนมาแล้ว ดังปรากฏใน จูฬนีสุตตร ว่า โลกประกอบไปด้วยโลกธาตุต่างๆ มากมายแบ่งเป็น กี่ระดับ

ก. ๒ ระดับ

ข. ๓ ระดับ

ค. ๔ ระดับ

ง. ๕ ระดับ

๑๔) พระสูตรที่กล่าวถึงเรื่องกำเนิดรัฐ “อัครคัมภีร์สุตตร” พระสูตรนี้เริ่มต้นจากเหตุการณ์ใด

ก. สามเณรวาเสฏฐะและภราทวาชะได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าเพื่อประสงค์จะฟังธรรม

ข. ความเชื่อเรื่องการแบ่งชนชั้นวรรณะ

ค. พรหมณ์มองว่าวรรณะพรหมณ์ประเสริฐที่สุด

ง. ถูกทุกข้อ

๑๕) ง้วนดิน ตามอัครคัมภีร์สุตตร มีลักษณะอย่างไร

ก. เหมือนนมสดที่บุคคลเคี้ยวให้งวดแล้วตั้งไว้ให้เย็น

ข. สี กลิ่นรส คล้ายเนยใสหรือเนยข้น

ค. รสอร่อยดูจรวงผึ้งเล็ก

ง. ถูกทุกข้อ

๑๖) รูปแบบของรัฐ หมายถึง

ก. ลักษณะอันแสดงถึงรัฐว่าเป็นประเทศที่มีการปกครอง

ข. องค์กรทางการปกครองเป็นเอกภาพ

ค. กลุ่มของรัฐที่ประกอบกันเป็นประเทศและจัดการปกครอง

ง. ถูกทุกข้อ

๑๗) ข้อใดมีลักษณะของระบอบการเมือง
การปกครองแบบเผด็จการน้อยที่สุด

- ก. รัฐสังคมนิยม
- ข. ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์
- ค. ลัทธิฟาสซิสต์
- ง. ลัทธิคอมมิวนิสต์

๑๘) การรุมประชาทัณฑ์ผู้กระทำผิด เป็น
ลักษณะของการควบคุมระเบียบสังคมแบบใด

- ก. กฎหมู่
- ข. จารีต
- ค. วิถีประชา
- ง. การขัดเกลาทางสังคม

๑๙) ข้อใดแสดงว่ามนุษย์แตกต่างจากสัตว์
สังคมชนิดอื่นมากที่สุด

- ก. มนุษย์แบ่งงานกันทำมากกว่าสัตว์
- ข. มนุษย์พึ่งพาอาศัยกันมากกว่าสัตว์
- ค. มนุษย์มีระเบียบสังคมมากกว่าสัตว์
- ง. มนุษย์เปลี่ยนแปลงแบบแผนความสัมพันธ์ได้
มากกว่าสัตว์

๒๐) ข้อใดแสดงถึงบรรทัดฐานทางสังคมมาก
ที่สุด

- ก. ทำอะไรตาใจคือไทยแท้
- ข. เดินตามหลังผู้ใหญ่หมาไม่กัด
- ค. รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย
- ง. น้ำขึ้นให้รีบตัก

๒๑) สาเหตุใดที่ทำให้สถาบันครอบครัวใน
ปัจจุบันประสบปัญหาหนักที่สุด

- ก. ความผูกพันในครอบครัวมีน้อยลง
- ข. ครอบครัวเดียวไม่มีญาติดูแลโดยใกล้ชิด
- ค. สตรีมีบทบาทในสังคมนอกบ้านมาก
เกินไป
- ง. แรงบีบคั้นจากการแข่งขันกันในการ
ประกอบอาชีพ

๒๒) ข้อใดเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง
ทางสังคม

- ก. การเปลี่ยนแปลงสถานภาพและบทบาท
ทางสังคม
- ข. การเปลี่ยนแปลงแบบแผนความสัมพันธ์
ทางสังคม
- ค. การเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานทางสังคม
- ง. การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการสื่อสาร

๒๓) วิวัฒนาการของรัฐในกฎหมายพันธุสูตรได้
เสนอหลักการที่ผู้ปกครองพึงปฏิบัติเพื่อแก้ไข
ปัญหาทางเศรษฐกิจไว้ ๓ ประการ ข้อใด
กล่าวไม่ถูกต้อง

- ก. พระราชาต้องพระราชทานอาหารให้แก่
เมืองขึ้นหรือเมืองหน้าด่าน
- ข. พระราชาต้องพระราชทานพันธุ์พืช และ
อาหารแก่พลเมืองผู้ขะมักเขม้นในการ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเลี้ยงปศุ
สัตว์

ค. พระราชาจะต้องพระราชทานทุนทรัพย์ให้แก่พลเมือง ผู้ที่ขะมักเขม้นในพาณิชยกรรม

ง. พระราชาต้องพระราชทานอาหารและเงินเดือนแก่ข้าราชการที่ขยันขันแข็งในการทำงาน

๒๔) เจตจำนงของกฎหมายหรือวัตถุประสงค์ของการบัญญัติพระวินัย โดยทรงอาศัยอำนาจประโยชน์ ๑๐ ประการ ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

ก. เพื่อความรับว่าดีแห่งสงฆ์

ข. เพื่อความผาสุกแห่งสงฆ์

ค. เพื่อข่มสงฆ์ผู้แก้อยาก

ง. เพื่อความอยู่ผาสุกแห่งเหล่าภิกษุผู้มีศีลดีงาม

๒๕) เหตุปรารถนาในการออกกฎหมายหรือการบัญญัติพระวินัยของพระพุทธเจ้าก็คือ

ก. มีคนจำนวนมากขึ้น การออกกฎหมายหรือบัญญัติพระวินัยก็เพื่อจัดระเบียบคน

ข. ลากสักการะหรือผลประโยชน์มีมากขึ้น การออกกฎหมายหรือบัญญัติพระวินัยก็เพื่อจัดระเบียบงาน

ค. ธรรมเป็นที่ตั้งที่เกิดแห่งอาสวะปรากฏขึ้นในหมู่สงฆ์ สร้างความเสียหายให้แก่หมู่คณะ การออกกฎหมายหรือการบัญญัติพระวินัยก็เพื่อจัดระเบียบคณะสงฆ์

ง. ถูกทุกข้อ

๒๖) เจตจำนงของกฎหมายหรือวัตถุประสงค์ของการบัญญัติพระวินัย โดยทรงอาศัยอำนาจประโยชน์ ๑๐ ประการ ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

ก. เพื่อความเลื่อมใสของคนที่ยังไม่เลื่อมใส

ข. เพื่อความเลื่อมใสยิ่งของคนที่เลื่อมใสแล้ว

ค. เพื่อความตั้งมั่นแห่งพระสัทธรรม

ง. เพื่อเอื้อเพื่อประชาชน

๒๗) วิธีหรือใจความที่สำคัญที่สุดของการบัญญัติพระวินัยคือข้อใด

ก. การกระทำได้กล่าวนั้นไม่มีประชาชนกล่าวโทษ

ข. สิกขาบทที่พระพุทธเจ้าบัญญัติเป็นข้อห้ามมิให้ภิกษุล่วงละเมิด

ค. ไม่ทรงบัญญัติไว้ล่วงหน้าจนกว่าจะมีภิกษุกระทำความเสื่อมเสียหรือก่ออธิกรณ์ขึ้น

ง. การกระทำที่เป็นการละเมิดพระวินัย

๒๘) การลงโทษตามพุทธบัญญัติแบ่งออกเป็น ๗ วิธี หนักเบาตามสมควรแก่โทษนั้นๆ คำว่า “ปะวาระณากรรม” หมายถึงการกระทำอย่างไร

ก. การดำเนินคดี

ข. การคุมขัง

ค. การคว่ำบาตร

ง. การสารภาพความผิด

๒๙) การลงโทษตามพุทธบัญญัติแบ่งออกเป็น ๗ วิธี หนักเบาตามสมควรแก่โทษนั้นๆ คำว่า

“ประริวาสะกรรม” หมายถึงการกระทำอย่างไร

ก. การตำหนิติเตียน

ข. การคุมขัง

ค. การคว่ำบาตร

ง. การสารภาพความผิด

๓๐) “น้ำผึ้งจัดว่าเป็นยาอย่างหนึ่งถ้ารับประทานแล้วเก็บฉันได้เพียง ๗ วันเท่านั้น ภิภษุสึมปล่อยให้ล่วงกำหนดนั้นแล้วฉัน”

โทษในทางวินัย เรียกว่า อาบัติ สำหรับภิกษุ การต้องอาบัติลักษณะใด

ก. ต้องโทษด้วยความไม่รู้ว่าสิ่งนี้เป็นโทษ

ข. ต้องโทษด้วยสำคัญว่าควรทำในสิ่งที่ไม่ควรทำ

ค. ต้องโทษด้วยสำคัญว่าไม่ควรทำในสิ่งที่ควรทำ

ง. ต้องโทษด้วยลืมสติหรือเป็นบ้า

เฉลยข้อสอบท้ายบท บทที่ ๓

ข้อที่	คำตอบ	ข้อที่	คำตอบ
๑	ข	๑๖	ง
๒	ก	๑๗	ข
๓	ง	๑๘	ข
๔	ก	๑๙	ค
๕	ง	๒๐	ข
๖	ง	๒๑	ก
๗	ค	๒๒	ข
๘	ค	๒๓	ก
๙	ค	๒๔	ค
๑๐	ค	๒๕	ง
๑๑	ข	๒๖	ง
๑๒	ค	๒๗	ค
๑๓	ข	๒๘	ง
๑๔	ง	๒๙	ข
๑๕	ง	๓๐	ง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

แบบทดสอบท้ายบท บทที่ ๖

ชั้นปีที่ ๒ ภาคปกติ (บรรพชิต-คฤหัสถ์)

วิชา SO ๒๑๐๖ รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์

เวลาสอบ ๐๘.๓๐-๑๑.๓๐ น.

ภาคการศึกษา ๑/๒๕๖๑

สาขาวิชา การการปกครอง

ประเภทข้อสอบ ประนัย

ข้อสอบมี ๕ หน้า

ชื่อนามสกุล/ฉายา.....

คำชี้แจง แบบทดสอบเป็นแบบปรนัย มีทั้งหมด ๓๐ ข้อ ให้นักศึกษาทำทุกข้อ

๑) มัชฌิมปฏิปทา คือ	ง. ถูกทุกข้อ
ก. ทางแห่งความสุข	๔) ธรรมราชา หมายถึง
ข. ทางแห่งการดับทุกข์	ก. เกรงกลัวการทำสงคราม
ค. ทางแห่งความสำเร็จ	ข. มีแสนยานุภาพน้อยก็สามารถชนะได้
ง. ทางแห่งความทุกข์	ค. ไม่เคยออกรบจริง
๒) พระพุทธเจ้าทรงสอนเรื่องโลกาธิปไตย	ง. ชำนาญโดยธรรม มิต้องใช้ศาสตรา
เพื่อให้	๕) มีผู้กล่าวกันมากกว่า ศาสนาพุทธเป็น
ก. รู้จักพึ่งตนเอง	ศาสนาแห่ง
ข. รู้จักโลก	ก. ความเสมอภาค ข. ประชาธิปไตย
ค. ไม่ละเมิดศีล	ค. ศรัทธา ง. สังคมนิยม
ง. ไม่ยึดเอาความต้องการของคนส่วนใหญ่	๖) พระพุทธเจ้าทรงใช้ธรรมาธิปไตยในการ
๓) พระพุทธเจ้าทรงสอนเรื่องธรรมาธิปไตย	ก. สอนธรรมแก่พระราชา
เพื่อให้	ข. ปกครองคณะสงฆ์
ก. ยึดเอาความถูกต้องเป็นใหญ่	ค. รักษาคุ้มครองป้องกันอันเป็นธรรมแก่
ข. รู้จักพึ่งตนเอง	พุทธบริษัท
ค. รู้จักฟังเสียงคนอื่น	ง. เผยแผ่พระศาสนาไปทั่วชมพูทวีป

๗) เราควรศึกษาพระพุทธศาสนากับ
รัฐศาสตร์ เพราะ

ก. พระพุทธศาสนาช่วยให้รัฐศาสตร์ยึด
ศีลธรรมมากขึ้น

ข. หลักรัฐศาสตร์สอดคล้องกับ
พระพุทธศาสนา

ค. พระพุทธศาสนาไม่ควรแทรกแซงการเมือง
การปกครอง

ง. ข้อ ๑ และข้อ ๒ ถูก

๘) หลักศีลธรรมของประชาธิปไตย
สอดคล้องกับการปกครองแบบใด

ก. แบบมีเสรีภาพ

ข. แบบมีจริยธรรม

ค. แบบมีความเสมอภาค

ง. แบบมีเหตุผล

๙) วิธีการที่เป็นอนุศลข้อใดมีผลกระทบ
ต่อผู้อื่นและสังคมมากที่สุด

ก. การพูดปด

ข. การพูดคำหยาบ

ค. การพูดส่อเสียด

ง. การพูดเพื่อเจ้า

๑๐) โลกบาลธรรม คือ ธรรมคุ้มครองโลก
ได้แก่ปกครองควบคุมใจมนุษย์ไว้ให้อยู่ใน
ความดี มีให้ละเมียดศีลธรรม และให้อยู่กัน
ด้วยความเรียบร้อยสงบสุขมี ๒ คือหิริ

โอดตปปะ ข้อใดสอดคล้องกับข้อความ
ข้างต้น

ก. ความละอายบาป ละอายใจต่อการทำ
ความชั่ว

ข. ความกลัวบาป

ค. เกรงกลัวต่อความชั่วและผลของกรรมชั่ว

ง. ถูกทุกข้อ

๑๑) ข้อใดกล่าวถึงลักษณะของวินัยไม่
ถูกต้อง

ก. สังวรวินัย ได้แก่ วินัยหรือกฎหมาย
ลักษณะป้องกัน

ข. สังวรวินัย คือ วินัยหรือกฎหมายที่
บัญญัติขึ้นเพื่อปกป้อง คุ้มครอง ห้ามฝ่าฝืน
ขัดขวาง

ค. ปทานวินัย ได้แก่ วินัยหรือกฎหมาย
ลักษณะปกป้องคุ้มครองไม่ให้บุคคลฝ่าฝืน
กีดกันไม่ให้กระทำความผิด

ง. ปทานวินัย คือ วินัยหรือกฎหมายที่
บัญญัติขึ้นเพื่อกำราบ ปรามปราม กำจัด
แก้ไข บังคับ ควบคุม ลด ละ เลิก การ
กระทำความผิด

๑๒) อธิปไตยยะ คือ ความเป็นใหญ่ ความ
ต้องการสูงสุด มีอำนาจในการกระทำ ๓
อย่าง ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

ก. อัตตอธิปไตย ความถือตนเป็นใหญ่

ข. สัมมาอธิปไตย ถือหลักการเป็นใหญ่

- ค. โลกาธิปไตย ความถือโลกเป็นใหญ่
- ง. ธรรมาธิปไตย ถือธรรมเป็นใหญ่
- ๑๓) พรหมวิหาร คือ ธรรมเครื่องอยู่อย่าง
ประเสริฐ มี ๔ ประการ ข้อใดกล่าวไม่
ถูกต้อง
- ก. เมตตา คือความรักใคร่
- ข. กรุณา คือความสงสาร
- ค. มุทิตา คือความยินดี
- ง. อุเบกขา คือความเมตตา
- ๑๔) อคติ คือฐานะอันไม่พึงถึง, ทางความ
ประพฤติน่าพิชิต, ความไม่เที่ยงธรรม, ความ
ลำเอียง แบ่งออกเป็น ๔ อย่าง ข้อใดกล่าว
ไม่ถูกต้อง
- ก. ฉันทาคติ ลำเอียงเพราะชอบ
- ข. โทสาคติ ลำเอียงเพราะรัก
- ค. โมหาคติ ลำเอียงเพราะหลง
- ง. ภยาคติ ลำเอียงเพราะกลัว
- ๑๕) ทิฏฐธรรมมีกัถลประโยชน์ หรือประโยชน์
ที่พึงบรรลุถึงได้ในปัจจุบัน แบ่งออกเป็น ๔
ประการ ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
- ก. อุภูฐานสัมปทา ถึงพร้อมด้วยความ
ขยันหมั่นเพียร
- ข. อารักขสัมปทา ถึงพร้อมด้วยการรักษา
- ค. กัลยาณมิตตตา ความมีทรัพย์และการ
รักษาทรัพย์

- ง. สมชีวิตา การเลี้ยงชีพตามสมควรแก่
กำลังทรัพย์
- ๑๖) หลักธรรมในข้อใดที่ยืนยันได้ว่า
พระพุทธศาสนาเป็นศาสตร์แห่งการศึกษา
- ก. ไตรสิกขา
- ข. อริยสัจ ๔
- ค. มรรคมรรค ๘
- ง. เบญจศีล-เบญจธรรม
- ๑๗) อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรมที่ยืนยัน
ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในด้านใด
ได้ดีที่สุด
- ก. พระพุทธศาสนาเป็นศาสตร์แห่งเหตุผล
- ข. พระพุทธศาสนาเป็นศาสตร์แห่ง
การศึกษา
- ค. พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่มุ่งฝึกคน
ไม่ให้ประมาท
- ง. พระพุทธศาสนาเป็นศาสตร์ที่มุ่งสร้าง
ประโยชน์สุขแก่บุคคลและสังคม
- ๑๘) คำว่า “สังขาร” ในชั้น ๕ หมายถึง
อะไร
- ก. ความรู้แจ้งทางประสาทสัมผัสต่าง ๆ
- ข. การกำหนดรู้เพื่อแยกแยะกายและจิต
- ค. ร่างกายและพฤติกรรมทั้งหมดของ
ร่างกาย
- ง. แรงจูงใจที่ผลักดันให้เกิดการกระทำอย่าง
ใดอย่างหนึ่ง

๑๙) การที่อนุพงศ์ซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่ม
ตัดสินใจดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดย
คำนึงถึงความเห็นของสมาชิกส่วนใหญ่ แสดง
ว่าอนุพงศ์ยึดหลักการใดในพระพุทธศาสนา
มาเป็นแนวทาง

- ก. โลกาธิปไตย
- ข. อัตตาธิปไตย
- ค. ธรรมาธิปไตย
- ง. ประชาธิปไตย

๒๐) ผู้ที่เป็นผู้นำหรือผู้บริหารบ้านเมืองที่มี
เล่ห์เหลี่ยมและทุจริตคอร์รัปชัน แสดงว่า
ขาดทศพิธราชธรรมข้อใด

- ก. ทาน
- ข. มัทวะ
- ค. อาชวะ
- ง. อักโกธะ

๒๑) พระพุทธดำรัสที่ว่า “ผู้ใดเห็นทุกข์ ผู้
นั้นก็เห็นทั้งสมุทัย เห็นทั้งนิโรธ เห็นทั้ง
มรรค...” เป็นพระพุทธรดำรัสที่เกี่ยวข้องกับ
เรื่องอะไร

- ก. การเห็นอริยสัจ ๔
- ข. การบรรลุนิพพาน
- ค. การปฏิบัติตามมรรค ๘
- ง. การดับทุกข์และหมดสิ้นกิเลส

๒๒) ทิศเบื้องหน้ากล่าวถึงความสัมพันธ์
ระหว่างใครกับใคร

- ก. สามเณร-ภรรยา
- ข. บิดามารดา-บุตร

ค. ครูอาจารย์-ศิษย์

ง. พระสงฆ์-ชาวบ้าน

๒๓) หน้าที่ของบุตรที่พึงปฏิบัติต่อบิดา
มารดาข้อใดสำคัญที่สุด

- ก. การช่วยแบ่งเบาภาระงานของท่าน
- ข. การช่วยรักษาชื่อเสียงวงศ์ตระกูล
- ค. การทำบุญอุทิศไปให้เมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว
- ง. การปฏิบัติตนเป็นคนดีเหมาะสมกับความ
เป็นทายาท

๒๔) สามเณรยาจะมีชีวิตคู่ที่มั่นคงและยืน
ยาว จะต้องยึดหลักธรรมข้อใดมาเป็น
แนวทางปฏิบัติ

- ก. สังคหวัตถุ ๔
- ข. พรหมวิหาร ๔
- ค. ขรवासธรรม ๔
- ง. ทิณฐธัมมิกัตถะ ๔

๒๕) การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อ
ผู้อื่นจัดอยู่ในหลักธรรมข้อใด

- ก. อิทธิบาท ๔
- ข. สังคหวัตถุ ๔
- ค. พรหมวิหาร ๔
- ง. ขรवासธรรม ๔

เฉลยข้อสอบท้ายบท บทที่ ๖

ข้อที่	คำตอบ	ข้อที่	คำตอบ
๑	ข	๑๖	ก
๒	ง	๑๗	ก
๓	ก	๑๘	ง
๔	ง	๑๙	ก
๕	ก	๒๐	ค
๖	ค	๒๑	ก
๗	ง	๒๒	ข
๘	ข	๒๓	ง
๙	ก	๒๔	ค
๑๐	ง	๒๕	ข
๑๑	ค	๒๖	ง
๑๒	ข	๒๗	ก
๑๓	ง	๒๘	ง
๑๔	ข	๒๙	ข
๑๕	ค	๓๐	ง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ ข้อสอบปลายภาค

ภาคการศึกษา ๑/๒๕๖๑

ชั้นปีที่ ๒ ภาคปกติ (บรรพชิต-คฤหัสถ์)

สาขาวิชา การปกครอง

วิชา SO ๒๑๐๖ รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์

ประเภทแบบทดสอบ ปรนัย

สอบวันที่

คะแนนเต็ม ๔๐ คะแนน

คำชี้แจง ๑. ข้อสอบปรนัยมีทั้งหมด ๔๐ ข้อ ๔๐ คะแนน ให้นักศึกษาทำทุกข้อลงในกระดาษที่จัดให้เท่านั้น

๒. ห้ามนำเอกสารใด ๆ เข้าห้องสอบ

๑.) องค์ประกอบของรัฐมีอะไรบ้าง ?

ก. ประชากร อำนาจ พระมหากษัตริย์ อาณาเขต

ข. อาณาเขต รัฐบาล ศาสนา ประชากร

ค. อาณาเขต ประชากร อำนาจอธิปไตย รัฐบาล

ง. อาณาเขต พระมหากษัตริย์ รัฐบาล ประชากร

๒.) พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจอธิปไตยผ่านองค์กรในข้อใด ?

ก. กระทรวง ทบวง กรม

ข. รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล

ค. มหาดไทย กลาโหม การคลัง

ง. รัฐบาล รัฐสภา คณะรัฐมนตรี

๓.) หน้าที่ของพลเมืองในระบอบ

ประชาธิปไตย และเผด็จการแตกต่างกันในเรื่องใดมากที่สุด ?

ก. การเสียภาษีอากรให้กับรัฐ

ข. การปฏิบัติตามกฎหมายของรัฐ

ค. การตรวจสอบการบริหารของรัฐ

ง. การคุ้มครองป้องกันความมั่นคงของรัฐ

๔) ข้อใดแสดงความเป็นอิสระของรัฐ ?

ก. ประชากรและรัฐบาล

ข. รัฐบาลและอำนาจอธิปไตย

ค. การปกครองระบบประชาธิปไตย

ง. ดินแดนและประชากร

๕.) ข้อใดไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของความหมายของคำว่า "ดินแดน" ?

ก. ดินแดนต้องหมายถึงอาณาเขตน่านน้ำห่างจากฝั่งด้วย

ข. ดินแดนที่อยู่เหนือพื้นดินที่อยู่เหนือรัฐนั้นเป็นอาณาเขต

ค. ดินแดนต้องมีอาณาเขตที่แน่นอน

ง. ดินแดนต้องกำหนดเนื้อที่ขั้นต่ำได้

๖.) ชมพูทวีปสมัยพุทธกาลหรือประเทศอินเดียในปัจจุบัน มีรัฐหรือแคว้น อยู่กี่แคว้น ?

ก. ๔ แคว้น ข. ๑๒ แคว้น

ค. ๑๖ แคว้น ง. ๒๔ แคว้น

๗.) พระพุทธเจ้าทรงบรรลุพระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ หรือตัสรู้ ณ ตำบลอุรุเวลาเสนานิคม ซึ่งตั้งอยู่ในแคว้นใด ?

ก. แคว้นมคธ ข. แคว้นกาสี

ค. แคว้นโกศล ง. แคว้นวังสะ

๘.) ชั้น ๕ คือ เบญจชั้น (กองแห่งรูปธรรมและนามธรรม 5 หมวด) ข้อใดต่อไปนี้คือส่วนที่เป็นการเสวยอารมณ์ ?

ก. เวทนาชั้น ข. สัญญาชั้น

ค. สังขารชั้น ง. วิญญาณชั้น

๙.) ข้อใด คือ สมุทัย ตามหลักอริยสัจ ๔ ?

ก. ความโกรธ ข. ความอยากมี

ค. ความลุ่มหลง ง. ข้อ ข และ ค ถูกต้อง

๑๐.) ระบอบการปกครองในสมัยพุทธกาลที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคือ ?

ก. ราชาธิปไตย ข. สามัคคีธรรม

ค. เผด็จการ ง. คณาธิปไตย

๑๑.) ลักษณะทางด้านการปกครองสมัยพุทธกาล แบ่งได้ ๒ ระบบข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง ?

ก. การปกครองแบบราชาธิปไตย

พระมหากษัตริย์หรือผู้ครองแคว้นมีอำนาจสิทธิขาดผู้เดียว

ข. การปกครองแบบราชาธิปไตยรัชทายาทเป็นผู้สืบสันตติวงศ์

ค. การปกครองแบบสามัคคีธรรม

พระมหากษัตริย์หรือผู้ครองแคว้นมีอำนาจสิทธิขาดผู้เดียว

ง. การปกครองแบบสามัคคีธรรมการปกครองแบบนี้ไม่มีพระมหากษัตริย์ผู้มีอำนาจสิทธิขาดไม่มีการสืบสันตติวงศ์

๑๒.) ลักษณะทางสังคมของชมพูทวีปสมัยพุทธกาล ได้มีการแบ่งวรรณะอยู่แล้วเป็น ๔ วรรณะ ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง ?

ก. วรรณะกษัตริย์ ได้แก่ พวกเจ้า กษัตริย์ นักรบ นักปกครอง สีประจำวรรณะ คือ สีแดง

ข. วรรณะพราหมณ์ ได้แก่ นักบวช ศึกษา คัมภีร์พระเวท มีหน้าที่ติดต่อกับทเวหรือ

เทพเจ้า ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา สี
ประจำวรรณะ คือสีขาว

ค. วรรณะแพศย์ กรรมกร ลูกจ้าง เป็นพวก
ชนชั้นต่ำ ผู้ใช้แรงงาน เป็นชนชั้นล่างของ
สังคม สีประจำวรรณะ คือสีเขียว หรือสีดำ

ง. พวกนอกรวรรณะ ที่เรียกว่า จันฑาล ถือ
ว่าเป็นคนชั้นต่ำสุด เพราะถือกำเนิดจาก
มารดาที่มีวรรณะสูงกว่าบิดา เช่น มารดา
เป็นแพศย์ บิดาเป็นศูทร บุตรจะเกิดมาเป็น
จันฑาล ถูกเหยียดหยามจากวรรณะอื่นๆ
ไม่มีศักดิ์และสิทธิ์ใดๆ ทางสังคม

๑๓.) อริยสัจ ๔ ตามหลักพระพุทธศาสนา
คือ หลักการในข้อใด ?

- ก. ความจริงสูงสุด
- ข. ความจริงที่มีอยู่ในธรรมชาติ
- ค. ความจริงเชิงอภิปรัชญา
- ง. ถูกทุกข้อ

๑๔.) ตามอัครัญญสูตร ผู้กระทำความผิดต้องถูก
ลงโทษตามกรรมเลวที่ทำ เพราะ ?

- ก. ความเสมอภาคกันตามธรรมชาติ
- ข. กฎหมายบัญญัติไว้
- ค. กระแสสังคมเรียกร้อง
- ง. ประเพณีนิยม

๑๕.) จักวัตติสูตรสอนผู้ปกครองในเรื่องใด ?

- ก. เคารพธรรม
- ข. ปราบปรามอาชญากรรม
- ค. จัดประชุมกันเป็นเนืองนิต
- ง. จัดบูชามหายัน

๑๖.) ตาม อัครัญญสูตร ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง ?

- ก. วัณดินหายไป มนุษย์เริ่มบริโภคสะเกด
ดิน เครื่องดินและข้าวสาลีตามลำดับ
- ข. มนุษย์ยุคแรกเริ่มเกิดและโตทันทีแบบ
โอปปาติกะ
- ค. มนุษย์ยุคแรกเริ่มมีความละเอียดทาง
ร่างกายแต่จิตใจหยาบ
- ง. มนุษย์ยุคแรกเริ่มจุติมาจากชั้นอภัสสร
พรหม

๑๗.) ทฤษฎีที่เชื่อว่าพระเจ้าเป็นผู้ให้กำเนิด
รัฐ มนุษย์เป็นเพียงองค์ประกอบของรัฐ
เท่านั้น การปกครองรัฐเป็นอำนาจของพระเจ้า
โดยมีผู้ปกครองเป็นตัวแทน การละเมิด
รัฐเป็นบาปและมีโทษ คือ ?

- ก. ทฤษฎีสัญญาประชาคม
- ข. ทฤษฎีเทวสิทธิ์
- ค. ทฤษฎีแสนยานุภาพ
- ง. ทฤษฎีธรรมชาติ

๑๘.) รูปแบบของรัฐ หมายถึง ?

- ก. ลักษณะอันแสดงถึงรัฐว่าเป็นประเทศที่มีการปกครอง
- ข. องค์กรทางการปกครองเป็นเอกภาพ
- ค. กลุ่มของรัฐที่ประกอบกันเป็นประเทศ และจัดการปกครอง
- ง. ถูกทุกข้อ

๑๙.) วิธีหรือใจความที่สำคัญที่สุดของการบัญญัติพระวินัยคือข้อใด ?

- ก. การกระทำดังกล่าวนั้นไม่มีประชาชนกล่าวโทษ
- ข. สิกขาบทที่พระพุทธเจ้าบัญญัติเป็นข้อห้ามมิให้ภิกษุล่วงละเมิด
- ค. ไม่ทรงบัญญัติไว้ล่วงหน้าจนกว่าจะมีภิกษุกระทำความเสื่อมเสียหรือก่ออธิกรณ์ขึ้น
- ง. การกระทำที่เป็นการละเมิดพระวินัย

๒๐.) “น้ำผึ้งจัดว่าเป็นยาอย่างหนึ่งถ้ารับประทานแล้วเก็บฉันได้เพียง ๗ วันเท่านั้น ภิกษุลืมปล่อยให้ล่วงกำหนดนั้นแล้วฉัน” โทษในทางวินัย เรียกว่า อาบัติ สำหรับภิกษุการต้องอาบัติลักษณะใด

- ก. ต้องโทษด้วยความไม่รู้ว่าเป็นโทษ
- ข. ต้องโทษด้วยสำคัญว่าควรทำในเรื่องที่ไม่ควรทำ
- ค. ต้องโทษด้วยสำคัญว่าไม่ควรทำในเรื่องที่ควรทำ

ง. ต้องโทษด้วยลืมสติหรือเป็นบ้า

๒๑.) ข้อใด ให้ความหมายของ”ธรรมราชา” ได้ถูกต้อง ?

- ก. พระราชาผู้ทรงธรรม
- ข. พระราชาผู้ยุติธรรม
- ค. พระราชาผู้มีคุณธรรม
- ง. ถูกทุกข้อ

๒๒.) ผู้ที่เป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้ทรงธรรมเป็นใหญ่ในแผ่นดินมีมหาสมุทร ๔ เป็นขอบเขตทรงสมบูรณ์ด้วยแก้ว ๗ ประการ ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง ?

- ก. ฉัตรแก้ว
- ข. ช้างแก้ว
- ค. ม้าแก้ว
- ง. แก้วมณี

๒๓.) ผู้ที่เป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้ทรงธรรมจะต้องเป็นบุคคลที่มีบุญมากหรือจะต้องเป็นบุคคลที่มีมหาบุริสลักษณะครบกี่ประการ

- ก. ๓ ประการ
- ข. ๗ ประการ
- ค. ๘ ประการ
- ง. ๓๒ ประการ

๒๔.) ผู้ที่เป็นพระเจ้าจักรพรรดิผู้ทรงธรรม
เป็นใหญ่ในแผ่นดินมีมหาสมุทร ๔ เป็น
ขอบเขตทรงสมบูรณ์ด้วยแก้ว ๗ ประการ
ข้อใดให้ความหมายของแก้ว ๗ ประการไม่
ถูกต้อง ?

- ก. ช้างแก้ว ม้าแก้วคือ กำลังอำนาจของพระเจ้าจักรพรรดิ ในสังคมจริงๆ ก็คือฝ่ายที่ดูแลรักษาความมั่นคงปลอดภัยแก่รัฐ
- ข. แก้วมณีคือ ภรรยาผู้ที่ส่งเสริมสามี เป็นที่ปรึกษาอันไว้วางใจได้ผ่อนภาระของสามี
- ค. คหบดีแก้วก็คือ ผู้ที่ดูแลเศรษฐกิจบ้านเมืองให้เจริญมั่งคั่ง
- ง. ปริณายกแก้วคือ หัวหน้าข้าราชการฝ่ายพลเรือนซึ่งดูแลกิจการด้านพลเรือน งานราชการต่างๆ

๒๕.))คำว่า “ราชา” ในพุทธศาสนาสุภาสิต
“ราชา มุขมุนุสสานัน” หมายถึงอะไร ?

- ก. ผู้เป็นประมุข ข. ผู้มีอำนาจสูงสุด
- ค. ผู้อยู่เหนือประชาชน ง. ผู้ทำให้เกิดความพอใจ

๒๖.) “อะวิหิงสา”ในทศพิธราชธรรม แปลว่า ?

- ก การบริจจาค ข. ความไม่คลาดธรรมดา
- ค. ความอดทน ง. ความไม่เบียดเบียน

๒๗.) เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นร่วม
ตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ

- ก. ผู้นำแบบเผด็จการ
- ข. ผู้นำแบบเสรีนิยม
- ค. ผู้นำแบบประชาธิปไตย
- ง. ผู้นำแบบคอมมิวนิสต์

๒๘.) คำว่า ผู้นำ นั้นมาจากคำบาลีว่า ?

- ก. สมทบ ข. อำมหาด
- ค. ยาโก ง. นายโก

๒๙.) อาจารย์สอนนักศึกษาในรายวิชา
รัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ อาจารย์จัดอยู่ในหลัก
ทิศใด ?

- ก. ทิศเบื้องบน ข. ทิศเบื้องซ้าย
- ค. ทิศเบื้องขวา ง. ทิศเบื้องล่าง

๓๐.) ข้อใดต่อไปนี้ไม่สัมพันธ์กัน ?

- ก. ทิศเบื้องหน้า บิดามารดา
- ข. ทิศเบื้องขวา มิตรกับมิตร
- ค. ทิศเบื้องหน้า บิดามารดา
- ง. ทิศเบื้องบนพระสงฆ์

๓๑.) หลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักมนุษยสัมพันธ์ สังคหวัตถุ มีกี่ประการ ?

- ก. ๔ ประการ ข. ๖ ประการ
- ค. ๘ ประการ ง. ๑๒ ประการ

๓๒.) หลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักมนุษยสัมพันธ์ การประพฤติประโยชน์ เช่น ขวนขวายช่วยเหลือกิจการ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ จัดอยู่ในหลักธรรมข้อใด ของสังคหวัตถุ ?

- ก. ทาน ข. ปิยวาจา
ค. อุตถจริยา ง. สมนัตตตทา

๓๓.) พระพุทธเจ้าทรงสอนเรื่องโลกาธิปไตย เพื่อให้ ?

- ก. รู้จักพึ่งตนเอง ข. รู้จักโลก
ค. ไม่ละเมียดศีล
ง. ไม่ยึดเอาความต้องการของคนส่วนใหญ่

๓๔.) ธรรมราชา หมายถึง ?

- ก. เกรงกลัวการทำสงคราม
ข. มีแสนยานุภาพน้อยก็สามารถชนะได้
ค. ไม่เคยออกรบจริง
ง. ชำนาญโดยธรรม มิต้องใช้ศาสตรา

๓๕.) เราควรศึกษาพระพุทธศาสนากับรัฐศาสตร์ เพราะ ?

- ก. พระพุทธศาสนาช่วยให้รัฐศาสตร์ยึดศีลธรรมมากขึ้น
ข. หลักรัฐศาสตร์สอดคล้องกับพระพุทธศาสนา
ค. พระพุทธศาสนาไม่ควรแทรกแซงการเมืองการปกครอง
ง. ข้อ ก และข้อ ข ถูก

๓๖.) หลักธรรมในข้อใดที่ยืนยันได้ว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสตร์แห่งการศึกษา ?

- ก. ไตรสิกขา
ข. อริยสัจ ๔
ค. มรรคมืองค์ ๘
ง. เบญจศีล-เบญจธรรม

๓๗.) การที่อนุพงศ์ซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มตัดสินใจดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยคำนึงถึงความเห็นของสมาชิกส่วนใหญ่ แสดงว่าอนุพงศ์ยึดหลักการใดในพระพุทธศาสนาเป็นแนวทาง ?

- ก. โลกาธิปไตย
ข. อัตตาทิปไตย
ค. ธรรมาทิปไตย
ง. ประชาธิปไตย

๓๘.) อริยสัจ ๔ โดยสาระแล้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ?

- ก. ความจริงที่ควรละเว้น ๔
ข. ความจริงที่ควรประพฤติ ๔
ค. ความจริงที่ควรประพฤติ ๒ ที่ควรละเว้น ๒
ง. ความจริง ๒ ส่วนที่เป็นเหตุเป็นผลแก่กันและกัน

๓๙.) ข้อใดกล่าวถึงมรรคมีองค์ ๘ ได้ถูกต้อง ?

ก. หนทาง ๘ ประการที่จะนำไปสู่ความดับทุกข์

ข. ทางสายกลาง ๘ ประการที่นำไปสู่ความดับทุกข์

ค. องค์ประกอบ ๘ ประการที่จะนำไปสู่ความดับทุกข์

ง. ทางสายเดียวแต่มีองค์ประกอบ ๘ ประการที่นำไปสู่ความดับทุกข์

๔๐.) ข้อใด ไม่ใช่ ความหมายของภาวะผู้นำ ?

ก. สัมพันธภาพในเรื่องของการใช้อิทธิพล ที่มีต่อกันและกัน ระหว่างผู้นำกับผู้ตามที่มีมุ่งหมายให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยสะท้อนถึงวัตถุประสงค์ที่มีร่วมกัน

ข. ภาวะผู้นำ เกี่ยวข้องกับ การใช้อิทธิพลเกิดขึ้นระหว่างกลุ่มบุคคล โดยกลุ่มบุคคลเหล่านั้นมีความตั้งใจที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นวัตถุประสงค์ที่มีร่วมกันระหว่างผู้นำกับผู้ตาม

ค. สัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่ไม่ใช่การยอมจำนนและการบังคับ ซึ่งต้องมีลักษณะเป็นการยอมรับซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้นำกับผู้ตาม

ง. คุณสมบัติ เช่นสติปัญญา ความดีงาม ความรู้ความสามารถของบุคคล ที่ชักนำให้คนทั้งหลายมาประสานกัน และพากันกันไปสู่จุดมุ่งหมายที่ดีงาม

เฉลยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ ข้อสอบปลายภาค

ข้อที่	คำตอบ	ข้อที่	คำตอบ
๑	ค	๒๑	ง
๒	ข	๒๒	ก
๓	ค	๒๓	ง
๔	ข	๒๔	ข
๕	ง	๒๕	ก
๖	ค	๒๖	ง
๗	ก	๒๗	ค
๘	ก	๒๘	ง
๙	ง	๒๙	ข
๑๐	ก	๓๐	ก
๑๑	ค	๓๑	ก
๑๒	ค	๓๒	ค
๑๓	ง	๓๓	ง
๑๔	ก	๓๔	ง
๑๕	ก	๓๕	ง
๑๖	ค	๓๖	ก
๑๗	ข	๓๗	ก
๑๘	ง	๓๘	ง
๑๙	ค	๓๙	ง
๒๐	ง	๔๐	ค

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชารัฐศาสตร์ตามแนวพุทธ

ข้อที่	กลุ่มสูง H	กลุ่มต่ำ L	ค่า (p)	ค่า (r)	ผลการพิจารณา		สรุป ความหมาย
					ค่า p	ค่า r	
๑	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๒	๑๒	๕	๐.๕๗	๐.๔๗	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๓	๑๔	๗	๐.๗๐	๐.๔๗	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๔	๑๔	๗	๐.๗๐	๐.๔๗	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๕	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๖	๑๒	๕	๐.๕๗	๐.๔๗	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๗	๑๔	๗	๐.๗๐	๐.๔๗	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๘	๑๓	๘	๐.๗๐	๐.๓๓	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๙	๑๓	๕	๐.๖๐	๐.๕๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๑๐	๑๓	๕	๐.๖๐	๐.๕๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๑๑	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๑๒	๑๓	๘	๐.๗๐	๐.๓๓	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๑๓	๑๒	๕	๐.๕๗	๐.๔๗	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๑๔	๑๔	๗	๐.๗๐	๐.๔๗	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๑๕	๑๓	๘	๐.๗๐	๐.๓๓	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๑๖	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๑๗	๑๓	๕	๐.๖๐	๐.๕๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๑๘	๑๒	๕	๐.๕๗	๐.๔๗	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๑๙	๑๔	๗	๐.๗๐	๐.๔๗	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๒๐	๑๓	๕	๐.๖๐	๐.๕๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๒๑	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้

ข้อที่	กลุ่มสูง H	กลุ่มต่ำ L	ค่า (p)	ค่า (r)	ผลการพิจารณา		สรุป ความหมาย
					ค่า p	ค่า r	
๒๒	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๒๓	๑๔	๗	๐.๗๐	๐.๔๗	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๒๔	๑๓	๘	๐.๗๐	๐.๓๓	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๒๕	๑๒	๕	๐.๕๗	๐.๔๗	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๒๖	๑๓	๕	๐.๖๐	๐.๕๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๒๗	๑๓	๕	๐.๖๐	๐.๕๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๒๘	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๒๙	๑๔	๗	๐.๗๐	๐.๔๗	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๓๐	๑๒	๕	๐.๕๗	๐.๔๗	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๓๑	๑๓	๕	๐.๖๐	๐.๕๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๓๒	๑๔	๗	๐.๗๐	๐.๔๗	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๓๓	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๓๔	๑๓	๕	๐.๖๐	๐.๕๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๓๕	๑๔	๗	๐.๗๐	๐.๔๗	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๓๖	๑๒	๕	๐.๕๗	๐.๔๗	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๓๗	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๓๘	๑๓	๘	๐.๗๐	๐.๓๓	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๓๙	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๔๐	๑๓	๕	๐.๖๐	๐.๕๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๔๑	๘	๗	๐.๕๐	๐.๐๗	ปานกลาง	ต่ำ	ตัดทิ้ง
๔๒	๑๔	๗	๐.๗๐	๐.๔๗	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๔๓	๑๒	๕	๐.๕๗	๐.๔๗	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๔๔	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	ตัดทิ้ง

ข้อที่	กลุ่มสูง H	กลุ่มต่ำ L	ค่า (p)	ค่า (r)	ผลการพิจารณา		สรุป ความหมาย
					ค่า p	ค่า r	
๔๕	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๔๖	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๔๗	๑๓	๕	๐.๖๐	๐.๕๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๔๘	๑๓	๘	๐.๗๐	๐.๓๓	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๔๙	๑๒	๕	๐.๕๗	๐.๔๗	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๕๐	๘	๗	๐.๕๐	๐.๐๗	ปานกลาง	ต่ำ	ตัดทิ้ง
๕๑	๑๓	๕	๐.๖๐	๐.๕๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๕๒	๑๒	๕	๐.๕๗	๐.๔๗	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๕๓	๘	๗	๐.๕๐	๐.๐๗	ปานกลาง	ต่ำ	ตัดทิ้ง
๕๔	๑๓	๕	๐.๖๐	๐.๕๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๕๕	๑๓	๘	๐.๗๐	๐.๓๓	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๕๖	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๕๗	๑๓	๕	๐.๖๐	๐.๕๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๕๘	๑๓	๘	๐.๗๐	๐.๓๓	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๕๙	๑๒	๕	๐.๕๗	๐.๔๗	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๖๐	๑๓	๕	๐.๖๐	๐.๕๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๖๑	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๖๒	๑๓	๕	๐.๖๐	๐.๕๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๖๓	๑๒	๕	๐.๕๗	๐.๔๗	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๖๔	๑๓	๘	๐.๗๐	๐.๓๓	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๖๕	๑๒	๕	๐.๕๗	๐.๔๗	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๖๖	๑๓	๘	๐.๗๐	๐.๓๓	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๖๗	๑๔	๗	๐.๗๐	๐.๔๗	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง

ข้อที่	กลุ่มสูง H	กลุ่มต่ำ L	ค่า (p)	ค่า (r)	ผลการพิจารณา		สรุป ความหมาย
					ค่า p	ค่า r	
๖๘	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๖๙	๑๓	๕	๐.๖๐	๐.๕๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๗๐	๑๒	๕	๐.๕๗	๐.๔๗	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๗๑	๑๓	๘	๐.๗๐	๐.๓๓	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๗๒	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๗๓	๑๓	๘	๐.๗๐	๐.๓๓	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๗๔	๑๒	๕	๐.๕๗	๐.๔๗	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๗๕	๑๔	๗	๐.๗๐	๐.๔๗	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๗๖	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๗๗	๑๓	๘	๐.๗๐	๐.๓๓	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๗๘	๑๔	๗	๐.๗๐	๐.๔๗	ค่อนข้างง่าย	ปานกลาง	ตัดทิ้ง
๗๙	๑๒	๕	๐.๕๗	๐.๔๗	ปานกลาง	ปานกลาง	นำไปใช้
๘๐	๑๒	๗	๐.๖๓	๐.๓๓	ปานกลาง	ปานกลาง	ตัดทิ้ง

ภาคผนวก ค.

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดย
ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบ โมเดลชิปปา ของนักศึกษาสาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ประกอบด้วย

๑. พระครูปลัดสุรวุฒิ จนทรมโม, ดร.

ศน.บ.(ปรัชญา), ศน.ม.(พุทธศาสนาและปรัชญา), ศน.ด.(พุทธศาสนศึกษา)

อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

๒. พระครูปลัดธรรมสรณ์ จตตมโล, ดร.

ศ.บ.(สหวิทยาการ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น), ศษ.ม.(บริหารการศึกษา),

ปร.ด.(ยุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค)

อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

๓. ดร.เอนก มูลมา

ศน.บ. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา), ศศ.ม. (จารึกภาษาตะวันออก),

รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)

อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

๔. ดร.อัครเดช นิละโยธิน

คอบ.(วิศวกรรมเครื่องกล), ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา), ศษ.ด. (การบริหาร
การศึกษา)

อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

๕. ดร.สมควร นามสีฐาน

เปรียญธรรม 6 ประโยค, พธ.บ. (การสอนสังคมศึกษา), ศศ.ม.(สังคมวิทยาการพัฒนา),

ปร.ด. (พัฒนาสังคม)

อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

ภาคผนวก ง.

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ.๖๑๓๒.๑/ว ๗๐

บัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น ตำบลโคกสี
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๓ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร พระครูปลัดสุวิฑูริย์ จันทคุณิโฆ, อาร

ด้วย นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์ รหัสประจำตัว ๖๐๐๕๒๐๕๐๕๐ นิสิตหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปาของนักศึกษา สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยมี ผศ.ดร.ประยูร แสงใส และ ดร.สาคร มหาหิงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้งานวิทยานิพนธ์ของนิสิตมีคุณภาพและถูกต้องตามหลักการวิจัย คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของนิสิตท่านนี้ด้วย

บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับร่วมมือจากท่านด้วยดี ในการช่วยเหลือด้านวิชาการมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความเคารพนับถือ

(พระโสภณพัฒนบัณฑิต, รศ.ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

พระโสภณ

พัฒนบัณฑิต

๒๖/๙/๖๑

บัณฑิตศึกษา มจร.วิทยาเขตขอนแก่น

ผ.ช.เลขานุการบัณฑิตศึกษา

นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์ (นิสิต)

โทร. ๐๙๒ ๕๕๒ ๖๔๒๖

โทร. ๐๘๙ ๒๔๗ ๔๑๐๕

ที่ ศธ.๖๑๓๒.๑/ว ๗๐

บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น ตำบลโคกสี
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๓ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน พระครูปลัดธรรมสรณ์ จัตตมโล,ดร.

ด้วย นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์ รหัสประจำตัว ๖๐๐๕๒๐๕๐๕๐ นิสิตหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปาของนักศึกษา สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยมี ผศ.ดร.ประยูร แสงใส และ ดร.สาคร มหาหิงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้งานวิทยานิพนธ์ของนิสิตมีคุณภาพและถูกต้องตามหลักการวิจัย คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของนิสิตท่านนี้ด้วย

บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับร่วมมือจากท่านด้วยดี ในการช่วยเหลือด้านวิชาการมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความเคารพนับถือ

(พระโสภณพัฒนบัณฑิต,รศ.ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

บัณฑิตศึกษา มจร.วิทยาเขตขอนแก่น

ผช.เลขานุการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐๙๒ ๕๕๒ ๖๔๒๖

ที่ ศธ.๖๑๓๒.๑/ว ๗๐

บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น ตำบลโคกสี
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๓ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร ดร.เอนก มูลมา

ด้วย นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์ รหัสประจำตัว ๖๐๐๕๒๐๕๐๕๐ นิสิตหลักสูตร
ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปาของนักศึกษา สาขาวิชาการ
ปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยมี ผศ.ดร.ประยูร แสงใส และ
ดร.สาคร มหาหิงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้งานวิทยานิพนธ์ของนิสิตมีคุณภาพและถูกต้องตามหลักการวิจัย
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบ
เครื่องมือวิจัย ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของนิสิตท่านนี้ด้วย

บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่าน
ด้วยดีในการช่วยเหลือด้านวิชาการมา ณ โอกาสนี้

เจริญพรมาด้วยความเคารพนับถือ

(พระโสภณพัฒนบัณฑิต,รศ.ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

(๑๖-๑๐๓๓ ๑๖๖๖)

บัณฑิตศึกษา มจร.วิทยาเขตขอนแก่น

ผ.ช.เลขานุการบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐๙๒ ๕๕๒ ๖๔๒๖

นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์ (นิสิต)

โทร. ๐๘๙ ๒๔๗ ๔๑๐๕

ที่ ศธ.๖๑๓๒.๑/ว ๗๐

บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น ตำบลโคกสี
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๓ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร **ดร. ศักดิ์เดช พิริยะโพลิน**

ด้วย นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์ รหัสประจำตัว ๖๐๐๕๒๐๕๐๕๐ นิสิตหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปาของนักศึกษา สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยมี ผศ.ดร.ประยูร แสงใส และ ดร.สาคร มหาหิงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้งานวิทยานิพนธ์ของนิสิตมีคุณภาพและถูกต้องตามหลักการวิจัย คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของนิสิตท่านนี้ด้วย

บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับร่วมมือจากท่านด้วยดี ในการช่วยเหลือด้านวิชาการมา ณ โอกาสนี้

เจริญพรมาด้วยความเคารพนับถือ

(พระโสภณพัฒนบัณฑิต,รศ.ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

บัณฑิตศึกษา มจร.วิทยาเขตขอนแก่น

ผช.เลขานุการบัณฑิตศึกษา

นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์ (นิสิต)

โทร. ๐๙๒ ๕๕๒ ๖๔๒๖

โทร. ๐๘๙ ๒๔๗ ๔๑๐๕

ดร. ศักดิ์เดช พิริยะโพลิน
๒๓/๙/๒๕๖๑

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น โทร. ๐๙๒-๕๕๒-๖๔๒๖

ที่ ศธ ๖๑๓๒.๑/ว ๗๘ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร ดร. สมควร นามสีฐาน

ด้วย นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์ รหัสประจำตัว ๖๐๐๕๒๐๕๐๕๐ นิสิตหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปาของนักศึกษา สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยมี ผศ.ดร.ประยูร แสงใส และ ดร.สาคร มหาหิงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้งานวิทยานิพนธ์ของนิสิตมีคุณภาพและถูกต้องตามหลักการวิจัย คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของนิสิตท่านนี้ด้วย

บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับร่วมมือจากท่านด้วยดี ในการช่วยเหลือด้านวิชาการมา ณ โอกาสนี้

(พระโสภณพัฒนบัณฑิต,รศ.ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

บัณฑิตศึกษา มจร.วิทยาเขตขอนแก่น

ผ.ช.เลขานุการบัณฑิตศึกษา โทร. ๐๙๒ ๕๕๒ ๖๔๒๖

นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์ (นิสิต) โทร. ๐๘๙ ๒๔๗ ๔๑๐๕

ภาคผนวก จ.

การคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถาม)IOC)
(Index of objective congruence)

RELIABILITY

```

/VARIABLES=VAR00001 VAR00002 VAR00003 VAR00004 VAR00005 VAR00006 VAR0000
7 VAR00008 VAR00009 VAR00010 VAR00011 VAR00012 VAR00013 VA
R00014 VAR00015 VAR00016 VAR00017 VAR00018 VAR00019 VAR00020 VAR00021 V
AR00022 VAR00023 VAR00024 VAR00025 VAR00026 VAR00027
VAR00028 VAR00029 VAR00030 VAR00031 VAR00032 VAR00033 VAR00034 VAR00035 VA
R00036 VAR00037 VAR00038 VAR00039 VAR00040
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
/MODEL=ALPHA.

```

Reliability

[DataSet0]

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.736	40

ภาคผนวก ฉ.

หนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม เพื่อทดลองเครื่องมือวิจัย และค่า
ความเชื่อมั่นจากการทดลองเครื่องมือ
)Try out) จำนวน ๓๐ ฉบับ

ที่ ศธ.๖๑๓๒.๑/ว ๗๕

บัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น ตำบลโคกสี
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๒๓ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติขอพระราชทานอนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อทดลองใช้เครื่องมือ (Try out)
เรียน รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วย นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์ รหัสประจำตัว ๖๐๐๕๒๐๕๐๕๐ นิสิตหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปาของนักศึกษา สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยมี ผศ.ดร.ประยูร แสงใส และ ดร.สาคร มหาหงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

การนี้ เพื่อให้งานวิจัยของนิสิตสำเร็จลุล่วงตามหลักการวิจัยและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติจากท่านได้อนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามในหน่วยงานที่ท่านกำกับดูแล โดยข้อมูลที่ได้จักใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูลแต่ประการใด

บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณที่ช่วยเหลือด้านวิชาการมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความเคารพนับถือ

(พระโสภณพัฒนบัณฑิต,รศ.ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

บัณฑิตศึกษา มจร.วิทยาเขตขอนแก่น

ผ.เลขานุการบัณฑิตศึกษา

นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์ (นิสิต)

โทร. ๐๙๒ ๕๕๒ ๖๔๒๖

โทร. ๐๘๙ ๒๔๗ ๔๑๐๕

ภาคผนวก ข

หนังสือเพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามจริง เพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
เลขที่รับ..... ๗๗๕
วันที่..... ๑๑ ต.ค. ๒๕๖๑
ผู้รับ..... รพ. ๕๕๐๑๖

ที่ ศธ.๖๑๓๒.๑/ว ๗๘

บัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น ตำบลโคกสี
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์และขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ด้วย นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์ รหัสประจำตัว ๖๐๐๕๒๐๕๐๕๐ นิสิตหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลซิปปาของนักศึกษา สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยมี ผศ.ดร.ประยูร แสงใส และ ดร.สาคร มหาหิงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

การนี้ เพื่อให้งานวิจัยของนิสิตสำเร็จลุล่วงตามหลักการวิจัยและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามและสัมภาษณ์บุคลากรในหน่วยงานที่ท่านกำกับดูแล โดยข้อมูลที่ได้จักใช้ประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูลแต่ประการใด

บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับร่วมมือจากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณที่ช่วยเหลือด้านวิชาการมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความเคารพนับถือ

(พระโสภณพัฒนบัณฑิต,รศ.ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตขอนแก่น

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตขอนแก่น

บัณฑิตศึกษา มจร.วิทยาเขตขอนแก่น
ผ.เลขานุการบัณฑิตศึกษา
นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์ (นิสิต)

โทร. ๐๙๒ ๕๕๒ ๖๔๒๖
โทร. ๐๘๙ ๒๔๗ ๔๑๐๕

(พระครูสุจริยวัฒน์, ดร.)
รองอธิการบดี
๑๑ ต.ค. ๒๕๖๑

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ ฉายา/นามสกุล : นายกิตติยานนท์ วรรณวงศ์
- วัน เดือน ปีเกิด : วันศุกร์ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๒๘
- ภูมิลำเนาที่เกิด : บ้านเลขที่ ๔๙ หมู่ที่ ๒ ตำบลขามป้อม อำเภอเป็ดย่อย
จังหวัดขอนแก่น
- การศึกษา : ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนบ้านส้มป่อย ตำบลขามป้อม
อำเภอเป็ดย่อย จังหวัดขอนแก่น
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนกุ่ทองพิทยาลัย ตำบลขามป้อม
อำเภอเป็ดย่อย จังหวัดขอนแก่น
ปริญญาตรี ศาสตรศาสตรบัณฑิต (ศน.บ.) วิชาเอกรัฐศาสตร์การ
ปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ประสบการณ์การทำงาน : นักวิชาการพัสดุ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- สังกัด : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
- ปีที่เข้าศึกษา : ปีการศึกษา ๒๕๖๐
- ปีที่สำเร็จการศึกษา : ปีการศึกษา ๒๕๖๑
- ที่อยู่ปัจจุบัน : ๖๖๖/๕ หมู่ที่ ๒๕ ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
โทรศัพท์ ๐๘๙-๒๔๗๔๑๐๕